

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สภาวิจัยวัฒนธรรม

ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๐

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๕๐๒ ชั้น ๕ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๒๕ นาฬิกา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ วรปัญญาอนันต์ ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม)

ประธาน : ท่านเสนอว่าท่านมาแล้วผมเริ่มเลยดีไหมครับ ขอนำระเบียบวาระที่ ๓ หมวดที่ ๓ เลยนะครับ เชิญท่านเลยครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : ขออนุญาตกราบเรียนในหมวดที่ ๓ ส่วนที่ทำความเข้าใจมาก็เป็นข้อเสนอแนะให้ทางอนุกรรมการพิจารณาอีกทีหนึ่ง ผมมีความเห็นในมาตรา ๒๖ ซึ่งเดิมทางอนุกรรมการได้ให้คำจำกัดความเรื่องเจตนารมณ์ในส่วนตัวเข้มว่า การใช้อำนาจใด ๆ ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพเป็นสำคัญ ผมเลยไปเปลี่ยนเป็นสีแดง เปลี่ยนเป็นสีแดง เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาว่าจะควรหรือไม่ควร หรือจะเอาคงเดิม หรือจะเอาของใหม่ โดยหลักการและเหตุผล ผมได้ไปดูรัฐธรรมนูญหลาย ๆ ฉบับ ซึ่งได้เอาเนื้อหาแล้วก็ใจความสำคัญของมาตรา ๒๖ มาเขียนไว้เป็นสีแดง โดยเจตนารมณ์ว่า เพื่อให้มีความชัดเจนในการรับรองและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพของชนชาวไทยจากการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ที่เห็นว่า ชนชาวไทย เราไปดูตอน สสร. เขาประชุม เขามีคำว่า ชนชาวไทย กับ ปวงชนชาวไทย คำว่า ชนชาวไทย หมายถึงบุคคลคนใดคนหนึ่งและทุกคนคือชนชาวไทย แต่ถ้าปวงชนชาวไทยไม่ได้เฉพาะเจาะจงว่าคนใดคนหนึ่ง ซึ่งเดี๋ยวจะไปเกี่ยวพันกับมาตรา ๒๘ ที่ว่า คำว่า บุคคล มันหมายถึงนิติบุคคลด้วยหรือไม่ คณะบุคคลด้วยหรือไม่ ผมเลยวางตรงนี้ไว้เป็นแนวคิดตรงนี้ เดี่ยวจะขอให้อนุกรรมการพิจารณา ซึ่งพอไปดูมาตรา ๒๘ ผมไปบวกับมาตรา ๒๘ เพื่อให้มันสัมพันธ์กัน เพราะว่ามาตรา ๒๘ ในวรรคแรก บัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งคำว่า บุคคล ตรงนี้ผมคิดว่าผมเข้าใจว่า หมายถึงเฉพาะบุคคลซึ่งเป็นชนชาวไทยเท่านั้น เพราะอะไร ที่ไปมองตรงนั้นเพราะว่า คำว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เราจะไปใช้นิติบุคคลไม่ได้ ส่วนคำว่า บุคคล ในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคท้าย คิดว่าน่าจะหมายรวมถึงนิติบุคคล หรือคณะบุคคล หรือชุมชนที่บัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนาบรรณ
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑/๒

ที่บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้รับรอง ซึ่งในประเด็นตรงนี้ผมพยายามเปรียบเทียบว่าถ้าเกิดบุคคลตาม
วรรคแรกเป็นนิติบุคคล นิติบุคคลคงอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่ได้ เพราะว่าศักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์ เป็นสิทธิพื้นฐานที่มาหรือเป็นบ่อเกิดของสิทธิและเสรีภาพตามหลักกฎหมายเยอรมันที่ผม
ศึกษามา ส่วนบุคคลในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคท้าย ซึ่งน่าจะหมายความรวมถึงนิติบุคคล
คณะบุคคล และชุมชน ที่บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้รับรอง นี่ถือเป็นแนวคิดผม ก็ขอให้
อนุกรรมการพิจารณาว่าเป็นไปได้หรือเป็นไปได้ เพราะในประเด็นตรงนี้ ในมหาวิทยาลัย
มีนักศึกษาไปทำหัวข้อ ไม่ว่าจะเรื่องสารนิพนธ์ หรือเรื่องวิทยานิพนธ์ เพราะว่าในฉบับ ๒๕๔๐ มันทะเลาะ
กันมาก และการประชุมของ สสร. ผมอ่านทุกครั้งี่ประชุม ไม่มีให้คำจำกัดความว่า บุคคล ใน
มาตรา ๒๘ นี้ ทั้ง ๔ วรรคมันหมายถึงอะไร แต่หลังจากนี้มาตราอื่น ๆ ไม่มีปัญหา เราอ่านแล้ว
เราเข้าใจได้เลย ไม่ว่าจะเรื่องเสรีภาพของบุคคล หรือว่าเรื่องสิทธิอื่น ๆ อ่านแล้วเข้าใจ แม้แต่สิทธิคน
พิการ เราก็เข้าใจว่าเป็นบุคคลไม่ใช่นิติบุคคล แต่มาตรานี้ผมมองว่ามันเป็นมาตราที่มีถ้อยคำที่
ทำให้สับสน เลยฝากไว้ให้อนุกรรมการพิจารณา ผมเอาให้จบของผมเลยนะครับ เพราะว่าผมคงมี
ข้อเสนอแนะไม่กี่มาตรา ส่วนอื่นก็คงเห็นด้วยตามที่อนุกรรมการได้ทำไว้ แล้วก็ยังชมเชยว่าทำให้
สุดยอดมาก

ต่อไปผมเพิ่มในมาตรา ๓๐ คือในมาตรา ๓๐ ตรงเจตนาบรรณ ผมเพิ่มคำว่า เพื่อ
ไปนิดหนึ่ง เพราะว่าอยู่ ๆ แล้วมันจะลหายไป เจตนาบรรณ เพื่อกำหนดหลัก ผมเพิ่มไปนิดหนึ่งคำว่า
เพื่อ ถ้าอนุกรรมการไม่เห็นด้วยก็ไม่เป็นไรนะครับ

ส่วนในหมายเหตุในข้อ ๑ คือมาตรา ๓๐ เพิ่มคำขึ้นมา ๑ คำ คือ ความพิการ
ในวรรคสาม เขาเพิ่มคำว่า ความพิการ ไว้ ใน ๒๕๔๐ ไม่มีครับ ซึ่งตรงนี้การเลือกปฏิบัติ ถึงแม้ถ้อยคำ
คำอื่น แม้จะบอกว่าสภาพทางร่างกายและสุขภาพ ก็คือความพิการนั่นเอง แต่ไม่ได้เขียนไว้ แต่ในร่าง
ของปี ๒๕๕๐ ได้เพิ่มไว้ครับ ต่างกับ ๒๕๔๐ นิดหนึ่ง ผมเลยเพิ่ม แล้วให้ความหมายว่า เพื่อให้
ครอบคลุมถึงการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล หมายถึงว่า ความเป็นคนพิการ เพิ่มมานิดหนึ่ง

ต่อไปในมาตรา ๓๕

รองศาสตราจารย์อำเภอ อินทรประเสริฐ : ขอประทานโทษค่ะ คืออย่างนี้ ดิฉันถาม
นิดเดียววะคะ จากมาตรา ๓๐ ที่เรากำลังจะผ่านไป เรื่องความแตกต่างเรื่องเพศ อย่างไรก็ตามดิฉัน
ตั้งใจมากเลย แตกต่างระหว่างชาย หญิง เห็นด้วยทั้งหมด อัตลักษณ์ทางเพศดิฉันก็ไม่ทราบบุคคล

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนามรณ
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑/๓

ประเภทไหน เพศสภาพ Gender ชาย หญิงนะ หลากหลายทางเพศดิฉันไม่ทราบว่าเป็นอีกน้อย
รัฐธรรมนูญออกไปเช่นนี้ ท่านอภิปรายแล้วสรุปว่าอย่างไร คนเหล่านี้ที่เราต้องคำนึงถึงต่อไป
อัตลักษณ์ทางเพศ อย่างดิฉันอัตลักษณ์มองเท่าไรตัวเองก็เป็นหญิง มันไม่มีทางจะเป็นชายไปได้
เพศสภาพ ดิฉันก็มีสภาพเพศเป็นหญิง ถึงใครจะเป็นกะเทยเขาก็จะมีอย่างใดอย่างหนึ่งคือชาย
หรือหญิง หลากหลายทางเพศมันมีอะไรกันมากมายหรือคะ เพราะเพศในโลกนี้มันก็มี ๒ เพศเท่านั้น
คนมาถามดิฉันตอบไม่ได้เลย ทั้ง ๆ ที่เป็นผู้บันทึกเจตนามรณ ท่านช่วยกรุณาดิฉันคะ ขอบคุณคะ

ประธาน : เดี่ยวเราพิจารณารวมกัน เข้าใจว่ากำลังดูหลาย ๆ จุด แล้วเดี๋ยวจะขอ
ดูที่ละมาตรา ยังไม่ผ่านครับท่านอาจารย์ครับ ยังไม่ผ่านครับ เดี่ยวต้องมาไล่ เดี่ยวจะดูเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง

นายจำเริญ วราภรณ์ : ประธานโทษนะครับอาจารย์ คือเพียงแต่แนวคิด เพราะว่า
ผมรับอาสาไปศึกษาแล้วไปแปลมา แล้วก็มาเรียนให้อนุกรรมการเพื่อพิจารณาแล้วจะกลับเข้าไป
คณะใหญ่อีกครั้งหนึ่ง

ประธาน : คณะใหญ่ไม่เข้าแล้วครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : ไม่เข้าแล้วหรือ จบแล้ว แค่นี้ผ่านเลย

ประธาน : คณะใหญ่ไม่เข้าแล้วครับ เมื่อเข้าประชุมไป เชิญท่านต่อครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : ต่อไปเป็นมาตรา ๓๕ ผมขอเพิ่มเติมในหมายเหตุ ๑ ของเก่า
คงเดิม แต่เพิ่มนะครับ เพิ่มไปว่า โดยเพิ่มเติมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อไม่ให้ผู้ใดนำไปเผยแพร่
หรือนำไปใช้โดยมิชอบ อันก่อให้เกิดเสียหาย เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของ
ข้อมูลหรือเพื่อประโยชน์สาธารณะ เหตุที่เพิ่มเพื่อให้ไปรองรับมาตรา ๔๕ แล้วก็มาตรา ๕๖ ซึ่งจะพูดถึง
ข้อมูลส่วนบุคคลกับความเป็นส่วนบุคคล ผมเพิ่มไว้ตรงนี้แล้วเดี๋ยวให้อนุกรรมการพิจารณาอีกที
หนึ่ง

อีกมาตราหนึ่งเป็นมาตรา ๕๖ มาตรา ๕๖ ผมไปเพิ่มเติมในหมายเหตุเพิ่มเป็นข้อ ๓
เหตุผลที่เพิ่มนะครับ เพราะว่ามาตรา ๕๖ จะไปโยงกับมาตรา ๓๕ และจะไปโยงกับมาตรา ๔๕ ซึ่ง
๓ มาตรานี้มันจะมีคำอยู่ ๒ คำ คำแรกคือความเป็นอยู่ส่วนตัว กับคำที่ ๒ ข้อมูลส่วนบุคคล เหตุที่เพิ่ม
เพื่อให้เข้าใจว่าในมาตรา ๓๕ วรรคแรกกับวรรคสอง คำว่า ความเป็นอยู่ส่วนบุคคล มันหมายถึงอะไร
แล้วก็ความเป็นอยู่ส่วนบุคคลในมาตรา ๔๕ วรรคสอง กับมาตรา ๓๕ วรรคแรกและวรรคสอง
มันต่างกันอย่างไร แล้วก็ไปเพิ่มเป็นข้อ ๔ ว่า ข้อมูลส่วนบุคคลตามความหมายในมาตรา ๓๕

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

วรรคท้าย กับมาตรา ๕๖ ว่าความหมายอย่างไร เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร เป็นการเพิ่มขึ้นมา เพื่อประโยชน์ในการที่ผู้ศึกษาจะได้อ่านว่ามันผูกกันตรงไหน โยงกันไปอย่างไร มาอย่างไร ผมมี ข้อเสนอแนะเพียงเท่านี้ ขอบพระคุณมากครับ

ประธาน : ขออนุญาตเสนอว่า เราดูไล่ตั้งแต่มาตราต้นมา อันนี้ที่ท่านเสนอให้เรา เห็นภาพรวมแล้วทั้งหมด ทีนี้กลับไปมาตรา ๒๖ ที่เป็นตัวหนังสือสีแดงก็คือข้อเสนอให้พิจารณา เพื่อความชัดเจนในการรับรองและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย จากการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร อันนี้เป็นข้อเสนอให้แทนที่ในส่วนของขีดเส้นคั่นกลางไว้ นะครับ คือเราไม่เน้นเรื่องการใช้อำนาจ เราเน้นเรื่องการรับรองคุ้มครอง แล้วก็ให้คุ้มครองจากการ ใช้อำนาจของรัฐ โดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรนะครับ เชิญท่านวัชรินทร์ครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : ผมดูคล้าย ๆ กับมาตรานี้มันพูดถึงว่า คือบอกรัฐ คนใช้อำนาจต้องคำนึงถึง ไม่ทราบอย่างนั้นหรือเปล่า คล้าย ๆ กับบอกรัฐว่า องค์กรของรัฐนะ จะใช้อำนาจหน้าที่ที่บังคับต่อประชาชนต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มันเป็นอย่างนั้นหรือไม่ คล้าย ๆ กับกำหนดไว้ แต่ทีนี้ถ้าเอาแบบที่ท่านจำเรื่องเสนอ คล้าย ๆ กับไปรับรอง มันก็สื่อความ เหมือนกัน แต่ทีนี้น้ำหนัก ตรงน้ำหนักแค่นั้นเอง ก็เรียนชี้แจงเพิ่มเติมหนึ่ง ก็แล้วแต่ที่ประชุม

ประธาน : เชิญท่านคณิตครับ

นายคณิต วัลยะเพชร : ผม คิด อนุกรรมการ มาตรานี้เป็นหลักกว้าง ๆ ว่า การใช้อำนาจต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิเสรีภาพใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ นั้นหมายถึงว่าถ้าเพื่อเกิดจะออกกฎหมายหรือจะปฏิบัติอะไร จะต้องยึดถือหลักอันนี้เป็นสำคัญ ทีนี้ ถ้าหลักอย่างนี้เราจะถือว่าเป็นการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือเป็นการรับรอง หรือว่า ทั้ง ๒ อย่าง ตรงนั้นเป็นประเด็นที่อยากจะฝากให้พวกเราช่วยดู เพราะว่าตรงนี้อย่างไรก็ตามมันคง ต้องมีกฎหมายลูกหรือกฎหมายอะไรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องไม่ขัดต่อมาตรานี้ เพราะฉะนั้นมาตรานี้ เปรียบเสมือนเป็นการคุ้มครอง ผมมองดูว่าไกลที่สุด แต่จะถามว่าเป็นการรับรองหรือเปล่า มันก็ไกลไป อีกนิดหนึ่ง ทีนี้เราจะเอาแค่คุ้มครองหรือเราจะเอารวมทั้งการรับรองไปด้วย ตรงนั้นก็ฝากเอาไว้เป็น ข้อคิด ขอบคุณครับ

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : ข้อสังเกตหนึ่งครับ ที่จริงพูดถึงอำนาจที่ว่า
รับรองมันรับรองมา มาตรา ๔๕ แล้ว มาตรา ๔๕ มันเป็นหลักทฤษฎีทั่วไปแล้วที่ต้องรับรองทั้งบุคคล
ที่ไม่ใช่คนไทย และคนไทย ที่นี้เมื่อรับรองแล้วการใช้อำนาจรัฐจะต้องตระหนัก ที่มีคำอธิบายว่า แม้
บุคคลนั้นจะถึงแก่ความตายไปแล้ว ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ก็ย่อมพึง อันนี้ผมยกกรณีตากใบ
กรณีหรือชะ มากกว่าแต่อาจจะไม่พูดชัด อย่างนั้นวันเขาตายไปแล้ว หรือแม้กระทั่งนักโทษประหาร
เขาก็ยังต้องมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อยู่ ปฏิบัติต่อเขาก็ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรา ๔ มาตรา ๕
เป็นอย่างน้อย ก็เลยอยากจะเรียนหาหรือ ขอบคุณครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ถ้าอย่างนั้นเอาแค่คุ้มครองก็พอ ไม่ต้องมีคำว่า รับรอง และ
อย่างนั้นพอไปได้ไหมครับ

ประธาน : เชิญท่านประโชชน์ครับ

นายประโชชน์ สภาวสุ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม ประโชชน์ สภาวสุ
อนุกรรมการ ผมกลับตีใจคำว่า ความชัดเจน ผมรู้สึกว่ามาตรานี้ยังเปิดกว้างออกไปในเรื่องของ
การที่จะต้องออกกฎหมายมารองรับ ซึ่งมันมีรายละเอียดมากไปกว่าความชัดเจน มันยังไม่ชัดเจน
ทีเดียวนักก็เลยคิดว่าตรงนี้ไม่น่าจะใช้ ส่วนจะ รับรอง หรือ คุ้มครอง อันนี้ผมเฉย ๆ กับมัน ผมว่าน่าจะ
ได้ แต่ว่าคุ้มครองเฉย ๆ ก็น่าจะเพียงพอ ขอบคุณครับ

ประธาน : คือการจำกัดสิทธิเสรีภาพนั้น ประเด็นที่ท่านประโชชน์บอกจะอยู่ใน
มาตรา ๒๙ นะครับ ซึ่งจะเน้นอันนี้ ที่นี้ภาพรวมผมอยากให้ช่วยกันพิจารณาข้อสังเกตของท่านวัชรินทร์
นั้นคิดว่าน่าจะดีมากๆ เพราะว่าเราพิจารณารวมกับมาตรา ๔ มาตรา ๕ ใหม่นี้ครับ แล้วก็
คือหลาย ๆ มาตราเขาก็เพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ นะครับ มาตรา ๓ ก็เพิ่ม หลักนิติธรรม เข้ามาแล้ว แล้วก็
มาตรา ๔ ก็เพิ่มคำว่า เสมอภาค เข้ามา รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ไม่มีคำว่า เสมอภาค เสมอภาค เดิม
อยู่ใน มาตรา ๕ แล้วก็มาตรา ๓๐ ใหม่นี้ครับ หลักความเสมอภาค รุกคืบเข้ามาใน มาตรา ๔ แล้ว
นะครับ มาตรา ๔ หลักทั่วไปหลักใหญ่ ๆ สำคัญมากเขียนแล้วนะครับ แล้วก็ มี มาตรา ๕ เรื่องเน้นคำ
บางคำที่เพิ่มเข้ามาเรื่อย ๆ เป็นพัฒนาการของรัฐธรรมนูญ ที่นี้ มาตรา ๒๖ อาจารย์คมสันเคยอธิบาย
ว่า มันเป็นเรื่องการใช้อำนาจ นะครับ พอ มาตรา ๒๙ ก็เน้นไปที่ หลักประกันตัวสิทธิเสรีภาพ

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

มาตรา ๒๘ ก็พูดถึงว่า ใครจะต้องอยู่ในบังคับอันนี้บ้าง ทุก ๆ คนเลยนะครับ พูดถึงเรื่องการใช้สิทธิเสรีภาพ จะต้องไม่ไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของคนอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญอะไรต่าง ๆ ใช้สิทธิทางศาลอะไรต่าง ๆ ได้ คือมาตรา ๒๖ เน้นคำว่า การใช้อำนาจ มาตรา ๒๗ เน้นในเรื่อง สิทธิเสรีภาพ ซึ่งต้องไปผูกพันองค์กรต่าง ๆ ทั้งหมดเลย มาตรา ๒๘ เป็นเรื่องการใช้สิทธิเสรีภาพ และรวมถึงการใช้สิทธิทางศาล

มาตรา ๒๙ เวลาจะ จำกัดสิทธิ ต้องอาศัยอำนาจของกฎหมาย

เพราะฉะนั้นในกรอบตรงนี้คงต้องพิจารณาไปพร้อมกันจะได้ให้เห็นเจตนาารมณไปอย่างถูกต้อง ก็เหลือแต่ประเด็นให้พิจารณาว่าอันไหนตรงกว่ากันครับ ระหว่างที่เป็นตัวร่างเดิมกับตัวที่เป็นหนังสือสีแดงครับ อยากจะให้ดูตรงนี้ครับ เชิญครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : ขออนุญาตท่านประธาน คือถ้าจะให้ชัดเจนครับ ก็อาจจะใช้คำว่า การใช้อำนาจขององค์กรของรัฐ อาจจะใส่มันชัดขึ้นไป คำว่า คำนี้ถึง ที่จริงน้ำหนักมันน้อยกว่า มันเพียงแต่ คำนี้ถึง แต่จริง ๆ แล้วมันมีคำที่หนักกว่านั้น คือต้องตระหนัก แต่ว่ามันอาจจะเกินเลยเจตนาารมณรัฐธรรมนูญไป คือกฎหมายรัฐธรรมนูญใช้คำว่า คำนี้ถึง ซึ่งอาจจะเบากว่า ตระหนัก ถ้า ตระหนัก ไม่ได้เลย แต่ว่า คำนี้ถึง ก็ โอ.เค. ซึ่งอันนี้ก็หารือนะครับ

ประธาน : ขออนุญาตนะครับว่า เดิมจำได้ว่า ที่เราเขียนว่า การใช้อำนาจ มีคำว่า ไต ๆ มีเน้นคำว่า ไต ๆ ด้วย บนจออย่าเพิ่งตัดคำว่า ไต ๆ ออกนะครับ โอ.เค. ครับ เพราะดูว่าการใช้อำนาจทั้งหลายทั้งปวง คำว่า ไต ๆ คือคลุมทุกกรณี ทีนี้ถ้าขาดความชัดเจน ก็อาจจะเพิ่มคำว่า องค์กรของรัฐลงไปได้ ทีนี้อยากจะให้เปรียบเทียบว่าในที่สุดอย่างไรดีกว่ากัน อันนี้เป็นข้อสังเกตและเรามาพิจารณาดูวันนี้ครับ และคำว่า ไต ๆ ช่วยย้ายมาติดคำว่า อำนาจ ด้วยนะครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ขออนุญาตท่านประธาน จริง ๆ แล้วถ้าเราเขียนเจตนาารมณตามสีดำ มันก็จะตรงกันกับมาตราเลย เหมือนกับเป็นการเขียนซ้ำนะครับ แต่ว่าจริง ๆ แล้ว ผมก็ยอมรับว่ามาตรา ๒๖ มันไปเน้นเรื่องการใช้อำนาจของรัฐใช้ใหม่ครับ เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่พูดสิ่งนี้ขึ้นก่อน มันก็เท่ากับว่ามันจะเบลออกไป เพราะฉะนั้นมันก็ต้องพูดหลักการขึ้นก่อน ก็คือการใช้อำนาจของรัฐนะครับ แต่พอเขียนแค่สีดำตรงนี้ มันจะสื่อได้ครบไหมใช้ใหม่ครับ การใช้อำนาจใด ๆ ขององค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพเป็นสำคัญ มันก็ครบ แต่มันซ้ำถ้าใช้ตัวสีแดงเพื่อความชัดเจน ในการคุ้มครอง หรือเป็นว่า เพื่อให้มีการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็น

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จกณอม ๒/๓

มนุษย์ เพราะว่าท่านประโชนม์บอกว่ายังไม่ชัดเจนนะครับ ก็เป็นว่า เพื่อให้มีการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ถ้าอย่างนั้นเรื่องการใช้อำนาจมาอยู่ข้างหลัง ที่นี้เราจะถ่วงน้ำหนักอย่างไร หรือเราจะเอาตรงที่ว่า เพื่อให้ ไปต่อสีดำ เป็นสำคัญ **เพื่อให้มีความชัดเจนในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์** จบ ส่วน **สิทธิและเสรีภาพ** ของสีแดง ลงที่เหลืองตัดทิ้งไป เพราะเรามีสีดำแล้ว เพียงแต่ประโยคแรกของสีแดงไปต่อสีดำ ถ้าอย่างนั้นจะได้ใหม่ครับ เป็นทางเลือกที่ ๓ ครับ

ประธาน : ผมลองอธิบายคำว่า ความชัดเจน แล้วกันนะครับ คือถ้าไม่ตัดออก จะเป็นว่า **เพื่อให้มีความชัดเจนในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ** ของชนชาวไทยจากการใช้อำนาจใด ๆ โดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ถ้าเกิดเขียนอย่างนี้นะครับ ความชัดเจนชัดเจนอะไร ก็คือในการใช้อำนาจต้องให้ประกอบกับตัวบทอยู่ คือเวลาดูต้องดูทั้ง ๒ อย่าง คือดูทั้งตัวหนังสือด้วย แล้วก็ดูความมุ่งหมาย ดูเจตนารมณ์ไปพร้อมกัน ต้องดูพร้อมกัน เวลาใช้เราใช้แต่เจตนารมณ์อย่างเดียว อย่างนี้ก็ผิด ต้องใช้คู่กับตัวบท ใช้ ๒ อย่างคู่กัน อย่างนี้เป็นไปได้ใหม่ครับ เพราะถ้าในเรื่องของกฎหมายก็จะเป็นมาตราอื่นที่ตามมา แต่ว่าเรากำลังพูดถึงแต่ มาตรา ๒๖ เพื่อให้ชัดเจนว่าไม่เบลอ ทำอย่างไรก็ได้เนะครับ ไม่ให้เบลอว่านี่เรื่องการใช้อำนาจของรัฐทุกองค์กร แล้วต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพด้วย จะชัดใหม่ครับ เชิญครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : อย่างนั้นอาจารย์ลองเริ่มใหม่อีกที่หนึ่งนะครับ ที่เมื่อกี้ อาจารย์เสนอ เดี่ยวเจ้าหน้าที่จะได้ลองพิมพ์ ใช้ Copy เானะครับ

ประธาน : Copy ลงมาเป็นตัวอักษรสีน้ำเงินก็ได้เนะครับ Copy ในส่วนสีแดงลงมาทั้งหมดนะครับ แล้วก็แปะลงไป เดี่ยวผมจะลองอ่านให้ฟังนะครับ ถ้าเขียนอย่างนี้นะครับว่า **เพื่อให้มีความชัดเจนในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยจากการใช้อำนาจใด ๆ โดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร** อย่างนี้จะให้ความหมายที่ดีขึ้นใหม่ครับ ยังไม่ได้ฟัง ท่านอาจารย์อำไพ ท่านอาจารย์ปัญญา แล้วก็ท่านประโชนม์ด้วย เรามีข้อเสนอมา ๓ อย่างแล้วครับ สำหรับในย่อหน้าที่ ๒ มีคำอธิบายเรื่ององค์กรของรัฐว่าหมายถึงอะไรบ้างอยู่แล้วนะครับแล้วก็หมายเหตุ ก็จะมีประกอบกันอยู่ แล้วมีอ้างไปถึงอย่างอื่นด้วย เพราะฉะนั้นเหลือแต่เรื่อง Heading เรื่องเดียวที่เสนอให้พิจารณาครับ เริ่มเรื่องยากอีกแล้วก็เลยเสียเวลา เชิญครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : ก็คือเรียนนัดหนึ่งที่ผมไปแก้ ผมไปมองถึงว่าหลักหัวใจ มาตรา ๒๖ คือหัวใจจริง ๆ ของเรื่องสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ผมว่าถ้าเกิดเป็นหลัก คุณออก

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

กฎหมายต้องรับรองและคุ้มครอง แต่ถ้าตัด รับรอง ไปก็ โอ.เค. ก็อยู่ใน มาตรา ๓๔๕ แล้ว ก็ไม่มีปัญหา แต่ขอให้คุ้มครอง แล้วก็ คุ้มครอง หลักอย่างเดียวกันครับ ต้องเน้น ชนชาวไทย ประเด็นหลักผม ต้องการตรงนั้น ซึ่งก็สอดคล้องตามเจตนารมณ์ที่อนุกรรมการเขาพิจารณา มีทั้ง คุ้มครอง และ ชนชาวไทยขอบคุณครับ

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์อำเภอครับ

รองศาสตราจารย์อำเภอ อินทประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานค่ะ จริง ๆ แล้ว มันก็เรื่องของคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สำหรับตัวสีน้ำเงินนั้น เพิ่มคำว่า **ชัดเจน** แต่จริง ๆ แล้ว **ชัดเจนคือรายละเอียด** ตรงนี้เรื่องของรายละเอียดอะไรก็ยังไม่มีนะค่ะ ถ้าใช้ตัวสีน้ำเงิน **เพื่อให้คุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์** และนั้นก็ตามเดิม **สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย** ก็คือขยายความเพิ่มขึ้นมา ดิฉันว่านั้นก็ดีนะค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

ประธาน : เพื่อคุ้มครอง เลยใช้ใหม่ครับ ก็น่าจะได้นะครับ ท่านประโชชน์ครับ ผมไม่ติดใจอะไรเลยนะค่ะ เพราะว่า **เพื่อคุ้มครอง** ก็ได้้นะครับ คือเข้าใจว่าเราเน้นที่คำว่า การใช้อำนาจ แต่ไม่อยากจะเอาคำว่า อำนาจ มาขึ้นต้น แต่ว่าถ้าอ่านยังอยู่ ยังไม่หลงทางใช้ใหม่ครับ เชิญท่านประโชชน์ครับ

นายประโชชน์ สภาวสุ : จริง ๆ ผมก็ไม่ค่อยจะเห็นด้วยกับคำว่า ชัดเจน อยู่แล้ว เพราะถ้ามาตรานี้เขียนชัดเจนได้ มันก็เขียนได้ทุกมาตราครับ ผมว่าตัดไปนี้ผมก็พอใจของผมอยู่แล้ว แต่สังเกตที่ประชุมทุกครั้ง มาตราแรก ๆ จะ Fix อย่างนี้ เดี่ยวตอนหลังพอบรรยายภาคมัน Crusty แล้ว มันก็จะเร็วครับ ไม่ตกวิตกมากครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นผมถามท่านสุดท้าย ท่านวัชรินทร์ครับ ถ้าดูเหมือนว่าจะให้เป็นอย่างตัวสีน้ำเงิน หรือตัดคำว่า ให้มีความชัดเจน ออกไป เพื่อคุ้มครอง เลยจะได้ใหม่ครับ หรือว่าจะ ยื่นแบบที่ ๑ ครับ เชิญครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : คือใจผมก็ยังเห็นว่ามาตรานี้มันบอกหน่วยงานของรัฐว่า You ใช้อำนาจ You ต้องตระหนัก คือกฎหมายไม่ชัด ไม่กล้าใช้คำว่า ตระหนัก เพียงใช้คำว่า คำนึงถึง แต่ก็สื่อได้ครับ แต่น้ำหนักจะไปเน้นตรง คุ้มครอง เพราะ คุ้มครอง มันมีอยู่แล้ว ในรายละเอียดมันจะเยอะไปบอกว่าต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ว่ามาตราแรกจั่วหน้า บอกว่า รัฐ You

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๒/๕

ทำอะไร You ต้องคำนึงเป็นหลักแรกเลย คล้าย ๆ บอก Concept เจตนาใหญ่จาก มาตรา ๔
มาตรา ๕ แต่ก็ไม่เป็นไรครับ ก็เพียงแต่ว่าหน้าหน้าตรงนี้มาอยู่ตอนท้ายก็ไม่เสียความ ก็พอไปได้เลยครับ

- ๓/๑

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๓/๑

ประธาน : ตัดคำว่า มีความชัดเจนในการ ออก เอาตามนั้นนะครับ ดูมาตราต่อไป
นะครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : มาตรา ๒๘ เพียงแต่ไปหมายเหตุเพิ่ม คือผมเองก็ไม่มั่นใจ
ร้อยเปอร์เซ็นต์เหมือนกัน เลยใช้คำว่า น่าจะ ก็ให้อนุกรรมการพิจารณา เพราะว่าตรงนี้ถ้าบันทึก
ในเจตนารมณ์ได้ชัดเจนจะเป็นประโยชน์กับคนที่ไปทำวิจัยหรือไปศึกษาในมาตรา ๒๘ ผมดูหมวดนี้
มาตรา ๒๘ ซึ่งเป็นมาตราที่มีคุณค่าที่สุด ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ขออนุญาตอธิบายหน่อยนะครับว่า มาตรา ๒๘ นั้นเราอธิบายไว้ใน
ส่วนของเจตนารมณ์ที่ค่อนข้างมีรายละเอียดมากอยู่แล้ว แล้วก็ในหมายเหตุข้อ ๑ เราก็อธิบาย
ความหมายของคำว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ว่าเราตัดออกไปแล้วมีผลอย่างไร หลังจากนั้น
ก็จะเพิ่มหมายเหตุเป็น ๔ ข้อ แทรกเข้าไปที่ข้อ ๓ ที่นี้แทรกข้อ ๓ เข้าไปจะต่างไปจากในส่วนของ
ข้างบน เข้าใจว่าจะเสริมแต่ข้างบนใช่ไหมครับ เพราะว่าในเจตนารมณ์ตัวดำบอกว่า เพื่อกำหนดให้
บุคคลธรรมดาทุกคน แล้วก็รวมทั้งนิติบุคคล คณะบุคคล หรือชุมชนตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ที่นี้
ท่านมาขยายความว่าคำว่า บุคคล ตามวรรคแรกจะหมายถึงอะไรได้บ้าง ผมเรียนปรึกษาครับว่า
ถ้าเขียนอย่างนี้ ถ้าหากว่าไม่เขียนอธิบายก็เท่ากับว่าตามวรรคแรก นิติบุคคลก็ต้องถูกบังคับด้วย ที่
นี้ผมห่วงนิดเดียวครับว่า ถ้าเขียนอย่างนี้แสดงว่านิติบุคคลไม่อยู่ในบังคับของมาตรา ๒๘ วรรคแรก ใช่
ไหมครับ ปรึกษาท่านวัชรินทร์ ท่านคณิตด้วยนะครับ ถ้าเขียนหมายเหตุอย่างนี้ อย่างนี้นิติบุคคลจะ
หลุดออกไป อย่างนั้นหรือเปล่า ถ้าจะดูตรงนี้นะครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : ใช่ครับ หลุดออกไปครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : ท่านประธาน คือผมดูแล้วนิติบุคคลเขาแยกไปอีก
ส่วนหนึ่ง ชุมชนก็แยกอีกส่วนหนึ่ง แต่ตอนเราเขียน อันนี้ผมต้องยอมรับว่าตอนเราเข้าใจก็เขียน
ให้มันคุมไปหมด ใน Sense ของมาตรา ๒๘ ผมเข้าใจว่ามันน่าจะหมายถึงบุคคลธรรมดาแค่นั้นเอง
คือตอนแรกผมไปตีความว่ารวม คือตอนนี่ ณ ช่วงหลังพบว่าสิทธิชุมชนเขาไปเขียนต่างหาก สิทธิ
สมาคมอะไรก็เขียนต่างหาก คล้าย ๆ กับรับรองเป็นเรื่อง ๆ ไป เขียนตอนแรกคือไม่ใช่มันมีอนะครับ
ก็คือเขียนไปเข้าใจว่ามันน่าจะรวมถึงนิติบุคคลด้วย แล้วนิติบุคคล ชุมชนอะไรก็เลยใส่ไปหมดเลย
ตอนนี้ถ้าท่านจำเริญเห็นว่าถ้ามาอธิบายคำว่า บุคคล มันก็จะหลุดแบบที่ท่านประธานว่า นิติบุคคล
อะไรนี้มันก็จะหลุดไปหมดเลย ผมอาจจะเข้าใจผิดทำตอนแรกก็ได้ คือโดยเจตนาที่ว่ามันน่าจะรวม

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ไปหมด แต่พอดูมาตราเรื่องนั้นเฉพาะเรื่องมันก็เขียนไว้ เช่น สมาคม ชุมชน อะไรนี่เขาจะเขียนไว้อีกต่างหากเหมือนกัน คล้าย ๆ รับรองสิทธิ เป็นสิทธิที่กฎหมายจัดตั้งขึ้น ทำนองนั้น ก็หาหรือหน้อยว่าถ้าอย่างนั้นก็ต้องปรับเจตนารมณ์ใหม่ให้มันคงบุคคลธรรมดาอย่างเดียว

ประธาน : เชิญท่านคณิตครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ขอขอบคุณครับ ผมดูจากมาตรา ๒๔ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ แน่นอนบุคคลรวมทั้งนิติบุคคลด้วย อันนี้แน่นอน ที่นี้กลับมาถึงมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ถ้าผมบอกว่าคุณคนอย่างอ่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แน่นอนตรงนี้ต้องเป็นบุคคลธรรมดา แต่บอกว่าหรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนเท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดี คำว่า ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีหรือไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญตรงนี้ ถ้ามานิติบุคคลกระทำการอันไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญจะไปเข้ามาตราไหน ผมก็น่าจะหมายความว่า มาตรา ๒๔ คงต้องดูเป็นกรณี ๆ ไป โดยเฉพาะมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง อาจจะต้องดูเป็นกรณี ๆ ไปว่าบางส่วนอาจจะบุคคลหมายถึงบุคคลธรรมดา หรือบางส่วนบุคคลหมายถึงนิติบุคคลก็ได้ เช่น นิติบุคคลจะดำเนินการใด ๆ ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ ผมว่ามันต้องคลุมทั้งบุคคลและนิติบุคคล เพราะนิติบุคคลกระทำโดยตัวแทนของนิติบุคคลซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา แล้วก็ใช้สิทธิเสรีภาพ นิติบุคคลก็มีสิทธิเหมือนกันที่จะต้องใช้ ไม่อย่างนั้นจะไม่เห็นว่ามาตราไหนที่จะบอกวานิติบุคคลมีสิทธิที่จะใช้สิทธิของตน เพราะฉะนั้นผมเลยอยากที่จะมองไปว่ามาตรา ๒๔ วรรคหนึ่งมันอาจจะหมายความรวมไปถึงทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลด้วย แล้วแต่กรณี เพราะฉะนั้นถ้าเป็นอย่างนี้ที่เราบัญญัติไว้แต่เดิม เพื่อกำหนดให้บุคคลธรรมดาทุกคนรวมทั้งนิติบุคคล อันนี้ยังเบลอ ๆ เพราะเราไม่ได้บอกวรรคไหน มันก็ยังไม่ผิด แต่ถ้าเผลอมาแยกแยะเฉพาะวรรคหนึ่ง ผมเกรงว่าเดี๋ยวจะกลายเป็นผิดเจตนารมณ์ของทางด้าน สสร. ไป เลยขออนุญาตเรียนตรง ๆ นะคุณจำเริญด้วยความเคารพนะครับ ก็ขออนุญาตตัดตรงส่วนนี้ได้ไหมครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : เรียนท่านประธาน ขอนิดหนึ่ง คือที่ผมไป (๓) เพราะว่าผมไปดูเจตนารมณ์บอกว่า รวมทั้งนิติบุคคล คณะบุคคล ชุมชน พอดตรงนี้มันเข้ามา ผมไปดูว่า ในมาตรา ๒๔ บุคคล วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคท้าย มันคืออะไรกันแน่ เพราะว่ามันเป็นกรณีศึกษา อย่างผมไปสอนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง นักศึกษาชั้นปริญญาโทเขาก็จะถามผมอย่างนี้ว่าอาจารย์นี้หมายถึงอะไร ก็ยังหาข้อยุติไม่ได้ ผมก็เลยอยากจะทำเอาผู้รู้ในอนูนี้เพื่อเป็น

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ข้อยุติจะได้ไปบอกนักศึกษาได้ว่าอันนี้แหละ เพราะว่าบุคคล บุคคล คือไปมองวิเคราะห์ว่าอย่างบุคคลตามวรรคหนึ่ง เขาบอกว่า ย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ผมว่าถ้านิติบุคคลอ้างเป็นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้หรือไม่ แล้วก็ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตน นิติบุคคลใช้คำว่า ของตน ได้หรือไม่ เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น คำว่า บุคคลอื่นเป็นนิติบุคคลได้หรือไม่ หรือเฉพาะบุคคลธรรมดา เพราะอะไร เพราะว่าในเจตนารมณ์บรรทัดแรกเขียนว่า รวมทั้งนิติบุคคล คณะบุคคล ถ้าตรงนั้นไม่มี ตรงนี้ผมก็จะไม่เขียน เพราะว่าให้มันเป็นปริศนาต่อไป แต่ถ้าเขียนแล้วอยากเขียนให้ชัดเท่านั้นเองครับ ขอขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

ประธาน : ผมขออนุญาตแสดงความเห็นในฐานะส่วนตัวนะครับ คือในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งนั้น คำว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นั้นโดยสภาพก็ควรจะรวมไปถึงนิติบุคคลไม่ได้ในตัว แต่ว่าเรายังมีคณะบุคคล มีชุมชน ตรงนี้ก็เป็นเรื่องที่จะต้องดูด้วยนะครับ นอกจากนั้นแล้วเวลาที่เรารู้สึกถึงความกฎหมายนั้น เวลาที่ดูเราก็ต้องเข้าไปเท่าที่มันตีความและไม่เกิดผลวิปริต หรือตีความแล้วเกิดความไร้ผลให้กฎหมายมันมีผลบังคับได้ แต่ว่าในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง บอกว่าอ้างอะไร เดิมอ้างสิทธิเสรีภาพ ต่อมาก็เพิ่มคำว่า อ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยสภาพนี้อ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์นิติบุคคลคุณก็จะอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่ได้ แต่ว่าบุคคลในที่นี้เมื่อเวลาที่กฎหมายใช้คำว่า บุคคล แม้ว่าในกรณีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไม่รวมถึงนิติบุคคล แต่คำว่า บุคคล ในทางกฎหมายก็รวมถึงหลายกรณีด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลธรรมดา แล้วก็นิติบุคคล แล้วเราก็บัญญัติรัฐธรรมนูญก็จะรับรองมีคนอื่นตามมาในเรื่องของคณะบุคคล ในเรื่องชุมชน แต่สถานะสำคัญที่เป็นฐานสำคัญของมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งนั้นมันเป็นเรื่องการใช้สิทธิเสรีภาพ ซึ่งต้องไม่ไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ต่อไปนี้ระดับเวลาที่จะใช้กันนี้ระดับ เรายังมีคณะบุคคล มีชุมชน เราจะให้คณะบุคคลหรือชุมชนนั้นไปกล่าวอ้างสิทธิเสรีภาพ หรือบางกรณีถ้าเป็นคณะบุคคล ชุมชน ยังกล่าวอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อีกด้วย แล้วไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น อันนี้คงจะเป็นสิ่งที่ไม่น่าจะถูกต้องครับ น่าจะต้องอยู่ในบังคับของมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งด้วย เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่น่าห่วงนะครับ ถ้าเขียนคำว่า บุคคล หมายความว่าถึงชนชาวไทย ที่นี้ชนชาวไทยหมายความว่าอะไร ไม่รวมถึงนิติบุคคลนะครับ แต่ว่านิติบุคคลมันก็เป็นปฏิบัติต่อรัฐธรรมนูญ หรือมีวัตถุประสงค์อะไรต่าง ๆ ที่ทำไปขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน อันนี้ก็คงไม่น่าจะได้ แต่ว่าอย่างไรก็ตามคำสำคัญก็คือมุ่งหมายไปว่าชนชาวไทยที่ว่านี้ ในที่สุดถ้าเราเขียนอย่างนี้ เรายังมีคณะบุคคล ยังมีชุมชนต่าง ๆ

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

อีกด้วย ถ้าเราเขียนเอาไว้โดยที่ดูเจตนารมณ์กว้าง ๆ ตรงนั้น ซึ่งกินความรวมหมดแล้ว ถ้าเรามาเขียน
หมายเหตุไว้แบบนี้ผมเข้าใจว่าคงจะต้องเขียนให้ดี เขียนอธิบายนะครับว่าคำว่า ศักดิ์ศรีความเป็น
มนุษย์ โดยสภาพมันไม่รวมนิติบุคคลอยู่แล้ว แต่ว่าในกรณีอื่น ๆ คิดว่าตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งนั้น
มันน่าจะต้องคงเอาไว้ ไม่ควรที่จะอธิบายแล้วตัดออกไปจนทำให้ความบางอย่างนั้นไม่ครบถ้วน อันนี้
เป็นความเห็นนะครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : ขออนุญาตท่านประธาน เมื่อก็คุยจนรอบกับ
ท่านจำเริญ คืออยากจะตัดคำว่า ชนชาวไทย ออกว่าอย่างนั้น ผมก็เห็นด้วยนะครับ เพราะว่าจริง ๆ
แล้วชนชาวไทยมันมีสิทธิ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มันใช้คู่กันอยู่จริง แต่ว่าอ้างสิทธิแค่นั้นเอง ก็เลยอยาก
จะตัดคำว่า ชนชาวไทย ออก ส่วนนิติบุคคล คณะบุคคล อะไรนี่มันมีมาตราถัด ๆ ไปมันคุ้มครอง
สิทธิกลุ่มบุคคลเหล่านี้ อยู่ ผมก็เห็นว่ามันก็รวมอยู่ อยู่ที่ว่ากรณีความการใช้

ประธาน : ผมขออนุญาตอธิบายเพิ่มอีกหน่อยนะครับ คือบทเฉพาะที่ตามมา
บทเฉพาะที่เขียนเอาไว้ แต่เรากำลังอยู่ในหลักใหญ่ หลักใหญ่ในมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘
มาตรา ๒๙ ๔ มาตรานี้เป็นหลักใหญ่ แล้วมาตรา ๓๐ ก็เป็นเรื่องเสมอภาค ฉะนั้นหลักใหญ่แล้ว
ค่อย ๆ ไปขยายความในกรณีเฉพาะเรื่องที่เป็นบัญญัติตามมา แต่ว่าถ้าเราเขียนตรงนี้ไม่ดี เดี่ยวจะ
ไม่มีที่ คือผมจำได้ว่าในที่ประชุมของกรรมาธิการร่างหรือสภาร่างรัฐธรรมนูญ เขาพูดถึงเรื่องมีอบจะ
ชุมนุมกันได้หรือเปล่า อะไรต่าง ๆ เขาไม่ยอมให้จำกัดอะไรต่าง ๆ แต่ว่าละไว้ในฐานที่เข้าใจครับว่า
มันมีบทใหญ่อยู่ในมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ ซึ่งสำคัญมาก ๆ ถ้าเราเขียนตรงนี้
ไม่ดี ในที่สุดแล้วมีอบไปทำอะไร ไปปิดถนน ไปอะไร เราไม่ยอมให้ไปจำกัดมากเกินไป แต่ในที่สุดแล้ว
มันมีบทใหญ่อยู่ตรงนี้อยู่ที่มาตรา ๒๘ ว่า กล่าวอ้างมันไม่ควรไปกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิ
แล้วก็ไม่ควรทำให้กระทบสิทธิเสรีภาพ ไม่กระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิก็เป็นหลักใหญ่
เรื่องหนึ่งอยู่ในมาตรา ๒๙ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้อยากจะให้ช่วยกันพิจารณาครับว่าเราเขียนแบบไหน
ถึงจะชัดเจนมากที่สุด เชิญท่านคณิต แล้วก็ท่านอาจารย์อำไพครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : หมวด ๓ เป็นหมวดสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ตั้งแต่
มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๙ คือตรงนี้ในมาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๒๙ อันนี้ก็คงจะเน้นให้รู้ว่าสิทธิเสรีภาพ
ของชนชาวไทยมีอะไรบ้าง อย่างไรก็ตาม จริงอยู่ผมเห็นด้วยนะครับที่ว่า ไม่ว่าจะบุคคล

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๓/๕

ชาวไทยหรือว่าไม่ใช่ชาวไทย เราไม่ควรไปล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพของเขาหรอก เพราะฉะนั้นถ้าจะตัดคำว่ ซึ่งเป็นชนชาวไทย ออก แต่บังเอิญมันอยู่ในหมวดของชนชาวไทยอยู่แล้ว ผมก็ว่ายังไม่เสียหายที่จะตัดนะครับ เพราะว่าให้เบลอ ๆ เอาไว้ว่า โอ.เค. นะบุคคลทั่วไปเราก็ละเมิดไม่ได้ ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะมีคนมากล่าวอ้างว่าละเมิดของชาวต่างชาติได้ เพราะว่าไม่ผิดรัฐธรรมนูญ ซึ่งความจริงมันคงไม่ใช่ มันคงต้องไม่ละเมิดทุกคน เพียงแต่อันนี้มันเน้นถึงเรื่องชนชาวไทยในหมวด ๓ เพราะฉะนั้นถ้าจะตัดผมไม่ขัดข้องนะครับ ที่นี้ก็เหลือประเด็นเดิมที่เราคุยกันว่า มาตรา ๒๘ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มันต้องเป็นบุคคลธรรมดาแน่นอน ไม่ใช่นิติบุคคล แต่บุคคลตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง จะหมายถึงแค่บุคคล บั้เจกบุคคล หรือว่าคณะบุคคล หรือชุมชนด้วยหรือไม่ เมื่อกี้ที่อาจารย์สมเกียรติ เรสขึ้นมาว่า ถ้าเผื่อเกิดเป็นคณะบุคคลละ ชุมชนละ จะอยู่ในมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่งหรือเปล่า หรือเพียงแค่ว่าปัจเจกบุคคลเท่านั้น ซึ่งตรงนี้อาจจะให้พวกเราช่วยดูตรงนี้ เพราะถ้าเผื่อเกิดหมายความว่ารวมถึงคณะบุคคลและชุมชนด้วยแล้ว มันก็เท่ากับว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาคงไม่ได้แล้ว มันน่าจะหมายความว่าอย่างอื่นที่มันครอบคลุมถึง ขอขอบคุณครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๔/๑

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์อำไพครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขอบคุณค่ะ ดิฉันเองก็ยังข้องใจ คำว่า บุคคลคือในวรรคแรกอย่างไรก็ดีความว่า ก็คือ บัณฑิตเจน เน้นอนคนเดียว คนนะคะ ประเด็นที่ ๑ แล้วก็พอดิฉันอ่านตรงนี้สะกิดถึงที่ผ่านมาว่า เราพูดถึงคนไร้สัญชาติ คนต่างด้าว คนชนกลุ่มน้อย แล้วหันกลับไปดูมันปรากฏอยู่ใน มาตรา ๔ เพราะฉะนั้นก็ถึงเรื่องชนชาวไทยไว้เช่นเดียวกันว่า มันครอบคลุมตรงนี้หรือไม่ มิฉะนั้นจะต้องตัดออกไปนะคะ อันนี้ก็ต้องปรึกษานักกฎหมายทั้งหลาย คำว่า บุคคล แล้วก็ ชนชาวไทย ซึ่งตรงนี้จะไปละเมิดในเรื่อง มาตรา ๔ หรือเปล่า ขอบคุณค่ะ

นายจำเริญ วราภรณ์ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเสริมอีกนิดหนึ่งครับ ขออนุญาตกราบเรียนว่าเหตุที่ต้องไปเพิ่ม (๓) ผมไปดูในเจตนารมณ์ มีคำว่า บุคคลธรรมดาทุกคน ผมเลยคิดขึ้นมา แล้วก็รวมทั้งนิติบุคคล แล้วก็ไปชนชาวไทย ๒ คำนี้ แต่ว่า ธรรมดาทุกคน กับ ชนชาวไทย คือถ้าตัด ๒ คำนี้ออกไป (๓) ของผมไม่ต้องใส่ก็ได้ เพราะว่ามันจะครอบคลุมไปได้เลย ถ้าตัดเจตนารมณ์ว่า เพื่อกำหนดให้บุคคลรวมทั้งนิติบุคคล เอา ธรรมดาทุกคน ออกไป แล้วก็ในบรรทัดที่ ๔ เอา ซึ่งเป็นชนชาวไทย ออกไป ก็เป็น ของบุคคล ซึ่งเราดูบุคคลในเจตนารมณ์ กับ บุคคลในมาตรา ๒๔ มันก็ไปกันได้เราก็ตีความได้เลย ผมเห็นว่า ของบุคคล ในบรรทัดที่ ๔ ซึ่งเป็น ชนชาวไทย ผมไปมองว่าแล้ว นิติบุคคล เพราะข้างบนมี นิติบุคคล คณะบุคคล ชุมชน ผมก็เลยไปวิเคราะห์ ก็เลยไปเขียนหมายเหตุ (๓) เพิ่มมาเพื่อจะให้เกิดความกระจ่างว่า บุคคล มันคือบุคคลอะไรกันแน่ ขอบคุณครับ

นายวัชรินทร์ บัณฑิตวิญญูสกุล : ถ้าอย่างนั้นขออนุญาตตัดออกก็แล้วกัน ตัดคำว่า บุคคลธรรมดา ออก แล้วก็ ซึ่งเป็นชนชาวไทย ออกนะครับ ท่านจำเริญ ท่านก็ถอน (๓) ใหม่นะครับ โอ.เค. ก็จะได้ผ่านนะครับ

ประธาน : ตรงนี้เราตัดออก (๔) เป็น (๓) หมายเหตุเดียวลืมนะครับ ที่นี้ลองช่วย เลื่อนขึ้นมาข้างบนหน่อย เพราะว่ายังมีข้อเสนอ เพื่อกำหนดให้บุคคล รวมทั้งนิติบุคคล คณะบุคคล หรือ ชุมชนที่บัพัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้รับรอง ที่นี้มีข้อความต่อมา จะต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการ ล่วงละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ที่เสนอให้ตัดคำว่า ซึ่งเป็นชนชาวไทย ออกตรงนี้จะเห็นด้วย ใหม่นะครับ หรือจะคงไว้ครับ เห็นด้วยนะครับ คือในมาตรา ๔ ก็เขียนอธิบายในส่วนนี้ไว้ส่วนหนึ่งแล้ว ถ้าตัดออกจะทำให้เข้าใจผิด จะมีปัญหาอะไรไหมครับ ถ้าตัดออกไปด้วย ผมถามท่านคณิต

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๔/๒

กับท่านประโชชน์หนึ่งได้ใหม่ครับ คำนี้เห็นว่าอย่างไรครับ ตัดออกนะครับ ซึ่งเป็นชนชาวไทย
เชิญครับ

นายประโชชน์ สภาวสุ : มันอยู่ในหมวด ๓ อยู่แล้ว ผมว่ามันก็น่าจะนั่นนะครับ

ประธาน : โอ.เค. ถ้าอย่างนั้นตรงนี้เห็นตรงกันแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นตัด ๒ คำนี้
ออก ต่อไปครับเชิญต่อครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : เพิ่มในมาตรา ๓๕ นะครับ เพิ่มเติม หมายเหตุ ๑ นะครับ

ประธาน : เชิญครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ขอประทานโทษท่านประธานนะค่ะ มาช้า จะเรียนถาม
ว่า แล้วถ้าพรรคสอง ซึ่งหากชนชาวไทยถูกบุคคลธรรมดา อันนี้ โอ.เค. ใช่ไหมคะ ยังอยู่นะคะ

ประธาน : อยู่ครับ ไม่ได้ตัดออกครับ ถ้าอย่างนั้นต่อที่ มาตรา ๓๕ ใช่ไหมครับ
เชิญครับ ขออภัยครับ อย่าเพิ่งมาตรา ๓๕ พอดีท่านอาจารย์อำเภอไพยกประเด็นมาตรา ๓๐ เดี่ยวผมลืม
ตรงนี้จะได้ไปครับ ขอประทานโทษนะค่ะ เมื่อกี้ยกประเด็นมาตรา ๓๐ ขึ้นมา มาตรา ๓๐
เรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ ตรงนี้เราเติมกันใช่ไหมครับ ที่แรกเราจะเติมไว้ในมาตรา ๕ ด้วย แล้วตัด
ออกจากมาตรา ๕ ไปแล้วนะค่ะ คือกลัวว่าจะมีให้น้ำหนักกับอัตลักษณ์ทางเพศมากเกินไป แต่ว่าใน
ที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นสาระสำคัญเป็นอย่างนี้ว่าต้องไม่เลือกปฏิบัติกับเขา ที่นี้คำข้างหน้าจะ
สื่อความหมายผิดหรือไม่ คือตรงนี้ซึ่งผมไม่ทราบว่าจะมีความเห็นอย่างอื่นใหม่ครับเชิญครับ

รองศาสตราจารย์อำเภอไพ อินทรประเสริฐ : ต้องขอประทานโทษนะค่ะ คือสงสัยจริง ๆ
เพราะดิฉันจะต้องพูดคุยกับคนบางกลุ่มเหมือนกันนะค่ะ โดยเฉพาะลูกศิษย์อย่างนี้เขาถามว่า
อัตลักษณ์ทางเพศ คืออะไร อัตตะ ตัวเอง ลักษณะของตัวเองคืออะไร เราก็บอก เอ๊ะ เราก็หญิง เราก็
ชาย เพศสภาพคือสภาพของเพศ สภาพของเพศ ดูตัวเนื้อแล้วชายหรือหญิงมันก็ชัด ที่นี้มันคืออะไร
จะให้หมายความว่าอย่างไร อธิบายว่าอย่างไร หรือหลากหลายทางเพศ แสดงว่าสังคมเรามัน
หลากหลายอะไรบ้าง ตกลงมันหลายเพศแล้วหรือคะ คือท่านอภิปรายอะไรกันนะค่ะ อยากทราบ
เหตุผลสักนิดหนึ่ง ขอบคุณค่ะ

ประธาน : ผมขออนุญาตอธิบายนะค่ะว่า สาระสำคัญ ก็คือว่าคนเราเกิดมา
ถือกำเนิดมีแค่ ๒ เพศใช่ไหมครับ คือชายกับหญิงเท่านั้น เพียงแต่ว่ามันมีการเลือกปฏิบัติเกิดขึ้น

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ในหลายครั้งหลายครา เพราะฉะนั้นกลุ่มคนหนึ่งที่เขายากจะให้มีความคุ้มครอง เพียงแต่ไม่ให้ไปเลือกปฏิบัติกับเขาเท่านั้น เพราะเราอยู่ในมาตรา ๓๐ ในส่วนของการเลือกปฏิบัติ ที่นี้พยายามที่จะขอให้บรรจุคำเหล่านี้ไว้ในตัวบทมาตรา ๓๐ ด้วย แต่ว่าที่ประชุมสภาวาระรัฐธรรมนูญนั้นก็ไม่เห็นด้วย เพียงแต่จะให้บันทึกเจตนารมณ์เอาไว้ว่าอย่าเลือกปฏิบัติกับคนกลุ่มนี้ ที่นี้คนกลุ่มนี้ คือใคร ในที่ประชุมนี้ก็พยายามที่จะหาความหมาย ผมจำอาจารย์รัฐภาภรณ์ได้ ที่ท่านบอกว่าจะลองไปหามาสิ เพียงแต่ว่าเขาเถียงกันมีหลายสำนัก หลายทฤษฎีเหลือเกิน เราก็หาคำอธิบายไม่ได้ เราก็เลยคงไว้ทั้งคำว่า อัตลักษณ์ทางเพศ (Sexual Identity) เพศสภาพ (Gender) ความหลากหลายทางเพศ (Sexual Diversity) ซึ่งสาระสำคัญอยู่ที่ตอนท้าย ไม่รู้ว่าเรียงรูปประโยคผิดหรือไม่ คือขออย่างเดียว อย่าเลือกปฏิบัติกับคนกลุ่มนี้ เพราะเขาก็เหมือน ๆ คนอื่น ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นเขามี ๓ สิ่งนี้แตกต่างจากเพศที่เขาถือกำเนิดมา ดังนั้นก็ไม่ได้บัญญัติเอาไว้ เพียงแต่ทำให้หมายความว่า มันรวมอยู่ในคำว่า เพศ แล้วก็อย่าไปอ้างเป็นเหตุในการเลือกปฏิบัติกับเขาก็พอ ตรงนี้เขาต้องการที่จะให้บันทึกเจตนารมณ์เอาไว้ เพียงแต่เรามีความยากลำบากว่าจะอธิบายคำ ๓ คำนี้อย่างไร เพราะว่าไม่เป็นที่ยึดในทางวิชาการก็เลยเขียนรวม ๆ เอาไว้ นะครับ ท่านวัชรินทร์ เชิญครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : คือวันนั้นผมเจอคุณนัยนา สุขพาฬ พี่เขาก็บอกว่า คำว่า อัตลักษณ์ทางเพศ มันมีใช้ในของ UN แล้วก็มีการที่เขานิยามกันเยอะแยะเลย แต่ที่นี้ผมเห็นว่ามันมีหลายคำที่ใช้กัน เช่น เพศวิถี แล้วก็ Sexuality ก็คือถ้ามีคำว่า หลากหลายทางเพศ ถ้าคนธรรมดาอ่านจะเข้าใจว่า มีเพศมากกว่า ๒ เพศทำนองนั้นนะครับ ก็อาจจะเป็นตรงนั้นก็ได้อีก ก็อาจจะเข้าใจผิด ที่นี้จริง ๆ แล้ว ก็คือเป็นความนิยมทางเพศของเขาที่ไม่สอดคล้องกับเพศที่มีมาแต่กำเนิด วิถีทางเพศ ที่จริงในร่างพระราชบัญญัติ แต่ตอนนี้ยังไม่เป็นกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติด้วยเจริญพันธุ์ เราก็นิยามคำนี้ไว้เหมือนกัน แต่ผมจำไม่ได้รู้สึกใช้คำว่า เพศวิถี ว่าเป็นการดำรงชีวิตที่แตกต่างจากเพศที่มีมาแต่กำเนิดรู้สึกจะเป็นคำทำนองนั้น ที่นี้ก็เลยคิดว่าถ้าอย่างนี้ไม่ทราบว่าจะมีเวลาไปค้น ไปคุยกับทางคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเขาดูเรื่องนี้อยู่ คือเขาใช้ อัตลักษณ์ทางเพศ เท่าที่ทราบหรือท่านรัฐภาภรณ์เขาใช้คำไหนครับ มันมี Sexuality แล้วก็อะไรต่ออะไรตั้งหลายคำครับ

นางรัฐภาภรณ์ แก้วสนิท : ถ้าอย่างนั้นจะส่งคำจำกัดความทั้งหลายทั้งปวงมาให้ที่ดิฉันไม่ได้สนใจตรงนี้ก็เพราะว่า ดิฉันก็ถกเถียงกับพวกกลุ่มสายรุ้ง กลุ่มอะไรพวกนี้ที่เขาพยายามจะบอกว่ามีหลายเพศ ดิฉันก็บอกว่ามันมี ๒ เพศ เพียงแต่ว่าสังคมคุณต้องไปทำความเข้าใจกับสังคมว่า

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จกณอม ๔/๔

สังคมคาดหวังว่า ถ้าเป็นผู้ชายจะต้องเข้มแข็งแข็งแรง จะต้องไม่อ่อนแอ จะต้องไม่ร้องไห้ จะต้องไม่
รักสวยรักงามสังคมคาดหวังอย่างนี้ และสังคมคาดหวังผู้หญิงอีกอย่างหนึ่ง เมื่อไรก็ตามเห็นผู้ชาย
รักสวยรักงามกลายเป็นไปบอกว่าเขาไม่ใช่ผู้ชาย ที่จริงเลยบอกว่าคุณต้องไปต่อสู้ให้เขารู้ว่าผู้ชายก็มี
หลายแบบ ก็พยายามที่จะคุยกับเขาอยู่ ดิฉันก็เลยเป็นคนไม่ Defend เรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ ความ
หลากหลายทางเพศ เพราะคิดว่าเพศมันคือเพศหญิงกับเพศชาย เขาต้องไปสู้กับสังคมว่าเพศชายมันมี
หลายแบบ เพศหญิงมันมีหลายแบบ แต่ไม่ใช่จะไปบอกว่าจะเป็นอย่างไรก็ตาม เรียกว่า เป็นความ
หลากหลายทางเพศ แต่ว่าดิฉันมีคำจำกัดความอยู่จะรีบ Fax มาให้ฝ่ายเลขานุการ เพื่ออย่างไร
มันอาจจะมีการอธิบายที่มันชัดเจนขอบคุณค่ะ

ประธาน : เชิญท่านอาจารย์อำไพครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขออนุญาตท่านประธานค่ะ ดิฉันคิดหวัง
มากเลยกับการที่ สสร. กลุ่มหนึ่ง ต้องบอกว่าการหนึ่งพยายามจะ Defend เรื่องนี้ เพื่อคนบางคน
บางกลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มน้อยและสร้างปัญหาบางประการ บางส่วนก็พัฒนาสังคม แล้วก็พยายาม
หลีกเลี่ยงที่จะยึดยึดถ้อยคำต่าง ๆ ลงในรัฐธรรมนูญ อยากจะให้เสียงดังไปถึงบุคคลกลุ่มนั้นมาก ๆ
เลย สร้างปัญหาหนัก และเราไม่สามารถจะตอบได้ว่าอัตลักษณ์ทางเพศ ลองอธิบายสิคะ อาจารย์
อธิบายคืออะไร ดิฉันก็อธิบายไม่ได้เพศสภาพ Gender คืออะไร หลากหลายทางเพศ ตกลงโลกของเรา
มีกี่เพศ ดิฉันก็ตอบไม่ได้ เสียหายที่มานั่งในเรื่องบันทึกเจตนารมณ์ตรงนี้ และตอบอะไรไม่ได้เลยคะ

ประธาน : คือมันมี ๒ เพศครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขอประทานโทษค่ะ ถ้าใช้คำว่า ๒ เพศ
แล้วผิดเพี้ยนทางเพศ และบุคคลที่ผิดเพี้ยนทางเพศให้ไม่เลือกปฏิบัติ ดิฉันจะรับทันทีค่ะ

ประธาน : เดียวมีปัญหาอีกครับ โใบเกณฑ์ทหารอะไรต่าง ๆ ครับ เชิญครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : คงไม่ใช่ผิดเพี้ยนทางเพศคะอาจารย์ ถ้าพูดบอกว่า
ผิดเพี้ยน แต่เขาไม่เพี้ยน เขาชอบอย่างนั้น เพียงแต่ว่าสังคมเราไม่ยอมรับและไม่ยอมเข้าใจ เพราะเขา
คาดหวังว่าแล้วมันค่อนข้างจะตายตัวว่าถ้าผู้ชายต้องอย่างนี้ ผู้หญิงต้องอย่างนี้ ทีนี้ถ้าเขาชอบ
อย่างนั้นแล้วจะบอกว่าเขาเพี้ยนคงไม่ได้ คงบอกว่าสังคมก็ไม่ยอมรับเขา เพราะฉะนั้นที่จริงมันก็เป็น
คำสากล เพียงแต่ว่าปกติแล้วดิฉันก็ไม่ใช่เรื่องพวกนี้ แต่ถ้าพูดถึง Gender ปกติกลุ่มองค์กรผู้หญิงที่

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จกณอม ๔/๕

ไม่ใช่เจ้าทฤษฎีอย่างพวกดิฉันใช้ ๒ คำ ใช้ Sex กับใช้ Gender Sex ก็คือเพศหญิงหรือเพศชายตามที่
ธรรมชาติกำหนด Gender หมายถึง บทบาทหญิงชายตามที่สังคมกำหนดซึ่งมันเปลี่ยนแปลงได้
อย่างนี้ บทบาททางเพศ เช่น สมมุติว่า Gender ก็คือเขาบอกว่าผู้ชายต้องเป็นผู้นำ ต้องเข้มแข็ง
ต้องแข็งแรง ซึ่งจริง ๆ แล้วไม่ใช่ ผู้หญิงเป็นผู้นำก็ได้ คือมันเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าอย่างนี้ คือ Gender
ก็จะส่งมาให้อีกทีก็แล้วกัน เพื่อจะได้มีคำอธิบายเพิ่มเติมนะคะ

ท่านประธานคะ ถ้าสมมุติว่าขออนุญาตนิดเดียว ตรงเจตนารมณ์ มาตรา ๓๐ ตรงหัว
ข้างบนเจตนารมณ์ เราก็บอกว่ากำหนดหลักความเสมอภาค และการไม่เลือกปฏิบัติแก่บุคคลที่มีความ
แตกต่าง ที่จริงวรรคสี่ มันจะเป็นมาตรการพิเศษที่จะต้อง คือหลักความเสมอภาคมันจะเป็นวรรคหนึ่ง
กับวรรคสอง แต่ถ้าวรรคสาม คือการไม่เลือกปฏิบัติแก่บุคคลที่ต่างต่างกัน แล้วพอถึงวรรคสี่ที่จริง
มันเป็นมาตรการที่จะส่งเสริมให้ผู้ที่ ตอนนั้นเราพยายามบอกว่าไม่พูดคำว่า ด้อยโอกาส ให้ได้ใช้สิทธิ
อันนี้มันเรื่องความเป็นธรรม วรรคสาม แค่เลือกปฏิบัติและให้เสมอภาค แต่ว่ามันอาจจะไม่เป็นธรรม
ก็ได้ เพราะว่าคนที่ต่างต่างเหล่านี้มันมีโอกาสมากน้อยต่างกัน แต่ว่าเป็นวรรคสี่ ถ้าเสริมให้กับผู้ที่
ด้อยกว่าให้มีโอกาสเท่าผู้อื่นและคอยมาแข่งในกติกาเดียวกัน มันจะเป็นมาตรการที่จะสร้าง
เป็นธรรมค่ะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๕/๑

ประธาน : ขออนุญาตนะครับ คือเราเคยพิจารณาว่าคำว่า เจตนารมณ์ จะใส่ไว้เท่าใดก็เน้นน้ำหนักไปที่การกำหนดหลักความเสมอภาค แล้วก็ไม่ต้องเลือกปฏิบัติ เสร็จแล้วในวรรคสี่ เราเขียนไว้ย่อหน้ารอง คือย่อหน้าถัดมา ย่อหน้าแรกของหน้า ๒๓ จะเน้นว่า รัฐมีหน้าที่ในการจัดอุปสรรคและต้องวางมาตรการอยู่ กล่าวว่าจะให้น้ำหนักตรงนั้นมากไป ตรงนี้เราได้พิจารณาแล้ว แล้วก็ความในมาตรา ๓๐ วรรคสี่ มาปรากฏในย่อหน้าแรกของหน้า ๒๓ ครับ วันนั้นเราพิจารณาแล้วนะครับ พอจะได้ไหมครับ

นายประโกชน์ สภาวสุ : ท่านอำเภอถามว่ามันคืออะไร ท่านประธานเป็นคนใส่ตรงนี้

ประธาน : คือจริง ๆ แล้วสภาวางรัฐธรรมนูญต้องการให้บันทึกเจตนารมณ์ไว้ แล้วก็ไม่ได้เขียน พยายามที่จะให้เขียนไว้ในตัวบท แต่ว่าไม่เขียน เราถึงอธิบายว่าไม่ได้ไว้ในมาตรา ๓๐ เพราะมันรวมอยู่ในคำว่า เพศ แล้วคำว่า เพศ เน้นในแง่ที่ว่าไม่ไปเลือกปฏิบัติกับเขา ที่นี้ในที่ประชุมนี้ก็ค่อนข้างจนปัญญาครับว่า คำ ๓ คำหมายความว่าอะไร วันนี้มีคำว่า เพศวิถี เพิ่มขึ้นมา แต่ผมเข้าใจว่า คำว่า เพศวิถี ผมไม่ทราบว่ามีมาจากไหน เพียงแต่เข้าใจว่าในที่ประชุมสภาวางรัฐธรรมนูญ ไม่แน่ใจว่าพูดถึงคำทั้งหมดนี้หรือไม่ แต่ว่าพยายามลิสต์มาแล้วใช้คำว่า หรือ เชื่อม ๒ แห่ง คือ อັตลักษณ์ทางเพศ หรือเพศสภาพ หรือความหลากหลายทางเพศ เพราะว่าเราไม่รู้ตกลงมันมีก็อย่างกัันแน่ เพียงแต่คำใดคำหนึ่ง เพราะหลายคนเขาใช้คำแตกต่างกัน ที่นี้ปัญหาอย่างนี้ครับว่าเรามีเวลาจำกัด คือถ้าท่านจะกรุณาส่งมา ผมจะหาหรือว่า เดิมเราเลือกที่จะไม่เขียนเอาไว้ ที่ท่านจะเขียน จะเขียนไว้ตรงนี้ หรือว่าจะเขียนไว้เป็นหมายเหตุอธิบายศัพท์แต่ละคำเอาไว้ อย่างไหนจะเหมาะสม ท่านวัชรินทร์เชิญครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : ขออนุญาตนิดหนึ่ง ผมว่าถ้าจะใช้ตรงนี้ ใช้คำเดียว บุคคลที่เป็นอັตลักษณ์ทางเพศ แค่นั้นพอ อันอื่นมันอันเดียวกัน แต่ว่าที่นิยมใช้ วันนั้นผมคุยกับทางกรรมการสิทธิ เขาบอกว่าคำว่า อັตลักษณ์ทางเพศ โอ.เค. เป็นที่เข้าใจแล้วใช้กันทั่วไปในหมู่นักวิชาการ ส่วนคำอื่นเป็นการอธิบายในแต่ละ เช่น พวก Feminist ก็อธิบายแบบหนึ่ง กลุ่มหนึ่งก็อธิบายแบบหนึ่ง ที่นี้ถ้าเราจะใส่ทั้ง ๓ คำ ต้องให้ชัดเจนว่ามันใช้ใหม่ เพราะคำว่า Sexual identity มันใช้หลากหลายใหม่ มัน Sexuality นะ ถ้าผมจำได้ว่ามันใช้คำว่า Sexuality ความหลากหลาย

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนาบรรณ
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๕/๒

ทางเพศ ที่ว่านิยมทางเพศ ไม่ใช่มีเพศหลายเพศนะ เพศเดียวแต่นิยมวิถีคล้าย ๆ อาจจะเป็นเปลี่ยนไป
เปลี่ยนมา ตอนนี้อยู่หญิง ต่อไปอาจจะชอบชายก็ได้ เพราะมัน Sexuality มันเปลี่ยนแปลงไปได้
มันสั้นไหล เขาว่าอย่างนั้น ก็เลยอยากจะทำหรือว่าถ้าเรามีเวลาก็อาจจะไปเอาเอกสารเพิ่มเติมแล้วมา
อธิบาย แต่ถ้าไม่มีก็ตัด เอาคำเดียวคือคำว่า อัตลักษณ์ทางเพศไว้พอ ดีไหมครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขออนุญาตท่านประธานอีกหน่อยเดียว
เราจะกลุ่มใจกับปัญหาอาชญากรรมมากมายเลยว่า หลากหลายทางเพศ พวกนั้นก็กระทำได้ กระทำ
ในสิ่งบางอย่างได้ เพราะเราคู่ครองความหลากหลายอะไรในเรื่องพฤติกรรมเขาหรืออะไรอย่างนี้
นะคะ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : เรียนอาจารย์อำไพนิดหนึ่ง มันเป็นการ
เปลี่ยนแปลงทางสังคม เราร่างกฎหมายแต่ละฉบับใช้คำว่า ชาย หญิง เขายังไม่ยอมเลย คือจะไม่
ยอมรับเขาคงไม่ได้ คือหมายความว่าสังคมมันกว้างขึ้น แล้วก็ต่างประเทศก็รับ เขาก็รับ ปัญหาว่า
เราจะยอมให้เขาแต่งงานหรือเปล่าในอนาคต ผมว่าอาจจะเป็นไปได้ด้วยซ้ำไปในอนาคต

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ผมขออนุญาตครับ คือผมเกรงว่าเดี๋ยวจะไม่ทัน ผมขอ
อนุญาตตรงนี้ค้างไว้ก่อนดีกว่านะครับ หรือว่าผ่านไปก่อน อนุมัติสรุปไปเลย

ประธาน : ผมมีข้อเสนอครับว่า ถ้าหากว่าถ้าเราใช้คำหลายคำแล้วสับสน
เราอธิบายโดยยื่นคำว่า อัตลักษณ์ทางเพศ ไว้คำเดียว แล้วหมายเหตุเราก็บอกว่าคำว่า อัตลักษณ์
ทางเพศ ยังอาจจะมีการใช้คำอื่นได้ไหมครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ไม่ได้ค่ะ ถ้าท่านจะใส่ นะคะ เพราะว่าวันนั้นดิฉันก็ฟัง
ที่เขาอภิปรายกันอยู่ มันมีหลายคำที่พูดถึง แล้วก็บอกว่าเอาไปใส่ไว้ในเจตนาบรรณ ดิฉันก็เสนอว่าเห็น
ด้วยว่าเราอาจจะใส่ตรงหมายเหตุ แล้วก็ส่งคำจำกัดความที่ชัด ๆ ที่มันแยกให้เห็นชัดเจนมาให้ก็แล้ว
กัน หรือถ้าอาจารย์วัชรินทร์คิดว่าทางกรรมการสิทธิจะมีคำที่ชัดเจนกว่าก็ไม่ใช่ไร แต่ดิฉันจะส่งมาให้
ก็แล้วกัน แล้วท่านประธานก็ดูว่าจะใส่ลงไปอย่างไร แต่ถ้าเราจะตัดคำอื่นออกแล้วใช้
อัตลักษณ์ทางเพศ อย่างเดียวคงไม่ได้ เพราะ ความหลากหลายทางเพศ เขาก็ใช้ แล้วโดยเฉพาะ
Gender ที่จริงใช้เป็นคำทั่วไป อย่างที่อธิบาย แล้วเป็นสิ่งที่เข้าใจง่าย เพศสภาพหรือว่า Gender มันยัง
ไม่ซับซ้อนเหมือนอัตลักษณ์ทางเพศกับความหลากหลายทางเพศค่ะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนาบรรณ
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๕/๓

ประธาน : ผมจำได้คือ Gender มันไม่ใช่อารมณ์ความรู้สึก อาจารย์คมสันพูดถึงว่า โครโมโซม โครโมโซมคนมาแล้วมันกำหนดมาต่างกัน มันเป็นเรื่องมาจากตัว Genetic อาจารย์คมสันพูดถึงโครโมโซม ไม่ใช่ไรครับ คือเป็นว่าเราขึ้นครับว่าคำว่า อัตลักษณ์ทางเพศ ใช้คำแล้วไม่ครอบคลุมอย่างอื่น ๆ ทั้งหมด คงต้องยืนยันคำว่า อัตลักษณ์ทางเพศ เพศสภาพ แล้วก็ความหลากหลายทางเพศ อันนี้ก็ตรงกับที่ประชุมสภาวางรัฐธรรมนูญไป เอาอย่างนี้ได้ไหมครับว่า เป็นหลักการนะครับ ว่าถ้าได้ความหมายมาแล้วมาเพิ่มในหมายเหตุ หมายเหตุอาจจะมีอธิบายอัตลักษณ์ทางเพศข้อหนึ่ง สมมติแทรกต่อจากข้อ ๒ ก็เป็นข้อ ๒/๑ ๒/๒ หรือว่า ๒/๓ แทรกเข้ามาหมายเหตุ ก็จะเป็น ๕ ข้อ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ อธิบาย ๓ คำนี้ แล้วก็ใส่เข้ามา อย่างนี้ได้ไหมครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : อาจารย์อำไพไม่สบายใจ ท่านอาจารย์อำไพ บอกว่าให้นำหนักเกินไป ก็คล้าย ๆ กับไปเอามาไขว้กันไปหรือเปล่า ความรู้สึก

ประธาน : เคารพท่านประโชชน์ครับ

นายประโชชน์ สภาวสุ : ประโชชน์ อนุกรรมการนะครับ คือมันไม่ใช่อยู่ที่ความคิดเห็นของเราครับท่านอาจารย์อำไพครับ คือมันอยู่ที่ สสร. ที่เขามิมีมติในที่ประชุมว่าเขาอยากให้มี โดยเฉพาะอาจารย์เจิมศักดิ์เป็นตัวตั้งตัวตีที่เห็นความสำคัญ เพราะมันมีปัญหาจากข่าวในไฉไล ที่ผู้จัดการทั่วไปห้ามผู้ชายที่แต่งตัวผู้หญิง แล้วก็ไปบอกเขาบอกว่าขอดูบัตรประชาชนหน่อย พอเห็นว่าเป็นนายบ๊อบ ก็บอกไม่ใช่นโยบายของโรงแรมที่จะให้ลูกค้ามาเป็นลักษณะนี้ แล้วก็ไล่ออกจากโรงแรมไป ข่าวมันก็ออกไปทั่วโลกเลยว่าเราเป็นประเทศด้อยพัฒนาถึงขนาดที่แยกแยะ ไม่มีเสรีภาพที่จะทำอะไร คือเหมือนเป็นประเทศที่แบบด้อยพัฒนามาก ๆ ก็เลยยกประเด็นนี้ขึ้นมา เพราะฉะนั้นสิ่งนี้คือสิ่งที่เราทำไปตามความต้องการของที่ประชุม สสร. เป็นหลัก ก็เลยจะต้องมีบัญญัติไว้ ถ้าไม่บัญญัติไว้ มันเป็นไปได้ แต่วิธีการบัญญัติอย่างไรที่ทำให้เกิดความสับสนน้อยที่สุด วันนี้เราจะหาจุดลงตัวตรงนี้ครับ

ประธาน : ดูเหมือนว่าเราเป็นห่วง อย่างนี้ได้ไหมครับว่ายืนยันไว้ตามนี้ เพราะถ้าเขียน มันก็จะไปขยายความมาก ๆ ไป เดียวจะเป็นประเด็นตามมาอีกมาก แล้วก็เดี๋ยวไม่ใช่ที่ยุติอีกครับว่า เดียวเป็นเรื่อง Genetic เป็นเรื่องโครโมโซมอะไรก็ไปเรื่อย ๆ เพราะเรื่องนี้ผมก็ไม่ทราบ ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญจริง ๆ ครับ เอาเป็นว่าเราพิจารณาตรงนี้แล้ว เราคงเข้าใจแล้วคงพอที่จะตอบได้มากขึ้นว่า

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

เอาร่างมาตรา ๓๐ เอาไว้ตามนี้ ที่นี้คำว่า ความพิการ เข้าใจว่าเราใส่ไว้ในหมายเหตุข้อ ๑ แล้ว
พูดถึงเรื่องความพิการไว้แล้ว เข้าใจว่าคงจะขอผ่านมาตรานี้ไปนะครับ ต่อไปมาตรา ๓๕

นายจำเริญ วรภรณ์ : มาตรา ๓๕ ก็เพิ่มในหมายเหตุใน (๑) ต่อจากของเดิม
เพื่อให้เกิดความชัดเจนในส่วนของการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้นเองครับ ขอให้อนุกรรมการ
พิจารณา

ประธาน : มาตรา ๓๕ ท่านให้เพิ่มเรื่องข้อมูลส่วนบุคคล ที่นี้ข้อมูลส่วนบุคคลจำได้
ว่าเราได้เขียนไว้อีกมาตราหนึ่ง แต่ว่ามาตรา ๓๕ เป็นเรื่องของความเป็นอยู่ส่วนตัว ความเป็นส่วนตัว

นายจำเริญ วรภรณ์ : มันอยู่ในวรรคท้าย ท่านประธานครับ

ประธาน : ครับ วรรคสุดท้าย บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองจากการแสวง
ประโยชน์โดยมิชอบจากข้อมูลส่วนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน

นายจำเริญ วรภรณ์ : วรรคนี้เพิ่มขึ้นมา ผมก็เลยเพิ่มขึ้นไปนิดหนึ่งใน (๑) ครับ

ประธาน : เห็นด้วยไหมครับ เพิ่มเข้าไปครับ อันนี้ส่วนที่เราหลงมาจริง ๆ อันนี้
มันเพิ่มขึ้นมาจริง ๆ โอ.เค. นะครับ ใ้ันะครับ

นายจำเริญ วรภรณ์ : อีกมาตราหนึ่งเป็นมาตรา ๕๖ ผมไปอธิบายความหมาย
ไปเพิ่มในหมายเหตุ (๓) เกี่ยวกับความเป็นอยู่ส่วนตัวกับข้อมูลส่วนบุคคล เพราะว่ามาตรา ๕๖
คิดว่าเป็นมาตราสุดท้ายของคำว่า ความเป็นอยู่ส่วนตัวกับข้อมูลส่วนบุคคล เลยสรุปไว้นิดหนึ่ง
ให้พิจารณาครับ

ประธาน : มาตรา ๕๖ นะครับ หน้า ๔๙ หน้า ๕๐ เพิ่มหมายเหตุไป เข้าใจว่า
๒ ข้อใช้ใหม่ครับ ในข้อ ๓ คำว่า ความเป็นอยู่ส่วนตัว แล้วก็ข้อ ๔ ด้วย ข้อ ๓ ก่อนนะครับ

นายจำเริญ วรภรณ์ : ผมอธิบายเสริมนิดหนึ่งนะครับ มาตรา ๓๕ วรรคแรก
กับวรรคสอง ความเป็นอยู่ส่วนตัวนี้ะครับเปิดเผยไม่ได้เลย ถูกห้าม โดนบล็อกเลย ไม่มีข้อยกเว้น แต่
มาตรา ๔๕ วรรคสอง เขาบอกว่าเปิดเผยได้ เพราะว่าเป็นเรื่องของบุคคล แล้วก็สื่อมวลชน
แต่มีข้อยกเว้นว่าจะเปิดเผยได้ก็ต่อเมื่อโดยอาศัยอำนาจตามที่บัญญัติแห่งกฎหมายบัญญัติไว้
ซึ่งจะทำให้เห็นว่ามาตรา ๓๕ วรรคแรก วรรคสอง แล้วก็มาตรา ๔๕ วรรคสอง มันต่างกัน ต่างกัน
อย่างไรครับ ขอขอบคุณครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนาบรรณ
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๕/๕

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ท่านประธานคะ ขอประทานโทษคะ มาตรา ๓๕
วรรคสอง เขายกเว้นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะไม่ใช่หรือคะ

นายจำเริญ วรภรณ์ : ใช่ครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ก็แปลว่าก็มีกรณีทำได้อยู่ คือไม่ได้ล็อกทั้งหมด
ใช่ไหมคะ

นายจำเริญ วรภรณ์ : ใช่ครับ

ประธาน : ใช่ครับ มันอยู่ในตัวบทมาตรา ๓๕ วรรคสอง ที่นี้อธิบาย เหลืออีกมาตรา
หนึ่ง มาตรา ๔๕ เป็นเรื่องเกี่ยวกับสื่อ ซึ่งเป็นหลักเฉพาะเรื่อง ที่จริงต้องใช้แต่ละมาตรา
เป็นหลัก ที่นี้เราเปรียบเทียบโยงข้ามมาตรา เดียวขอดูข้างบนอีกทีได้ไหมครับ คำว่า ความเป็นอยู่
ส่วนตัว คือผมมีข้อสงสัยครับ คือเราอยู่ที่มาตรา ๕๖ ที่นี้อยู่ ๆ เราขึ้นมาว่าอธิบายคำว่า ความเป็นอยู่
ส่วนตัว ก็คือจริง ๆ แล้วความเป็นอยู่ส่วนตัวเข้าใจว่าจะเป็นหลักใหญ่กว่าข้อมูลส่วนบุคคลใน
มาตรา ๕๖ ใช่ไหมครับ เพราะว่ามาตรา ๕๖ เป็นเรื่องมาตราแรกของส่วนที่ ๑๐ ว่าด้วยสิทธิในข้อมูล
ข่าวสารและการร้องเรียน มีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในครอบครองของรัฐต่าง ๆ
ซึ่งอันนี้เข้าใจว่าจะเน้นไปที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ เข้าใจว่าจะเป็นอย่างนั้น ที่นี้เรา
อธิบายความเป็นอยู่ส่วนตัวตามความในมาตรา ๓๕ วรรคแรกและวรรคสอง ถ้ามินิดหนึ่งก่อน
นะครับ ปกติ Format ของเรามาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งหรือว่าวรรคแรก ใช้คำให้เหมือนกันนะครับ
เชิญอาจารย์รัชฎาภรณ์ครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๖/๑

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ท่านประธานคะ ดิฉันว่า มาตรา ๕๖ เท่าที่ดิฉันเข้าใจ น่าจะต่างกัน เพราะว่ามาตรา ๓๕ ความเป็นอยู่ส่วนตัวหมายถึงว่า เราอยู่ปกติทั่ว ๆ ไปใครมารับรู้มาทราบอะไร แล้วจะเอาไปพูดให้เสียหายไม่ได้ ยกเว้นเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ พอมาพูดถึง สื่อมวลชนใน มาตรา ๔๕ สื่อมวลชนก็ไปขายข่าวแสดงความคิดเห็นไปกระทบเขาอะไรอย่างนี้ ไม่ได้ แต่พอมาตรา ๕๖ น่าจะเน้นถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในการครอบครองของรัฐ ถ้าสมมุติว่าเป็นข้อมูล ข่าวสารที่เป็นสาธารณะก็เปิดเผยได้ แต่ยกเว้นว่ามันจะทำให้เสียหาย แล้วก็หรือจะทำให้เสียหาย ต่อรัฐ หรือต่อบุคคลการคุ้มครอง อย่างถ้าสมมุติว่า เป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในครอบครองของรัฐจะ เผยแพร่ออกไปไม่ได้ เช่น เวลาเขาไปโรงพยาบาล ข้อมูลส่วนตัวอย่างนี้ อยู่ในครอบครองของรัฐ เหมือนกัน แต่รัฐจะให้ไม่ได้ ถ้ามีใครเดินไปถามว่าคนมาเมื่อตะกี้ศัตรูฉันมันเป็นโรคอะไร ฉันจะเอา ไปโพทนา อย่างนี้รัฐจะให้ไม่ได้ แม้จะอยู่ในครอบครองของรัฐก็ตาม ถ้าครอบครองของรัฐที่จะให้ได้ คือ ข้อมูลที่เป็นสาธารณะน่าจะเป็นคนละประเด็นหรือเปล่าไม่ทราบนะคะ

ประธาน : ท่านคณิตครับ

นายคณิต วัลยะพีชร์ : ขอบคุณครับ เฉพาะคำว่า ความเป็นอยู่ส่วนตัวนะครับ ไม่ว่าจะ เป็นความเป็นอยู่ส่วนตัวในมาตรา ๓๕ นะครับ หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวในมาตรา ๔๕ นะครับ ผมมองดูว่ามันเป็นคำ คำเดียวกันมีความหมายเดียวกัน แต่ว่าได้หยิบมาใช้ในกรณีต่างกัน กล่าวคือ มาตรา ๓๕ หยิบมาใช้ว่า ได้รับความคุ้มครองนะครับ ส่วนมาตรา ๔๕ นั้นบอกหยิบมาใช้เพื่อให้ ความคุ้มครองเหมือนกันเพียงแต่ว่าเขียนเอาไว้ในลักษณะที่บุคคลอื่นจะละเมิดไม่ได้ แม้ว่าบุคคลอื่น จะมีเสรีภาพในการคิด เขียน พูด พิมพ์ โฆษณา หรือทำประการใดก็ตาม แต่จะมาละเมิดความเป็นอยู่ ส่วนตัวไม่ได้ เพราะฉะนั้นความหมายของความเป็นอยู่ส่วนตัว ทั้ง ๒ มาตรา นี้ ผมมองดูว่ามันเป็น ความหมายเดียวกัน คือ ความเป็นอยู่ส่วนตัว หรือสิทธิในครอบครัว หรือของตัวเองที่จะมีอยู่ หรือว่าจะ อยู่ร่วมกับครอบครัว หรืออยู่กับใครก็ตาม

ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๓๕ กับข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๕๖ นั้น นะครับ อันนั้นผมก็มองดูว่า มันก็ความหมายเดียวกัน เหมือนกัน ความหมายเดียวกัน แต่ก็ใช้ต่างกัน แต่แน่นอนความเป็นอยู่ส่วนตัวก็ดี ข้อมูลส่วนบุคคลก็ดี มันคนละคำ คนละความหมายแน่นอน แต่ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลไม่ว่าจะมาตรา ๓๕ วรรคท้าย หรือมาตรา ๕๖ ผมดูว่ามันเป็นความหมาย เดียวกันครับ

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ขออนุญาตต่อเลยแล้วกัน พอดีท่านประโกชฌ์ถามว่า เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ให้ผมสรุป คือเมื่อผมเห็นว่าความเป็นอยู่ส่วนตัวมีความหมายเดียวกัน ถ้าเพื่อเกิดจะบันทึกก็คงต้องบันทึกทั้ง ๒ มาตรา ซึ่ให้เห็นว่ามันเหมือนกัน แต่ว่าใช้ในลักษณะต่างกันนะครับ อันหนึ่งก็คือมาตรา ๓๕ ก็ได้รับความคุ้มครอง แต่ส่วนมาตรา ๔๕ เป็นเรื่องที่ว่าได้รับความคุ้มครองเหมือนกัน เพราะฉะนั้นบุคคลใดจะละเมิดมิได้ แต่ถ้าเกิดมาข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ถ้าเราจะบันทึกเราก็ต้องมาบันทึกในมาตรา ๓๕ กับมาตรา ๕๖ นะครับ เพราะฉะนั้นตรงนั้นผมเลยเห็นว่าถ้าจะบันทึกมันก็ชัดเจนขึ้น แต่ที่นี้มาตราอื่น ๆ จะมีลักษณะที่ใช้คำเหมือนกัน กล่าวถึงเหมือนกัน แล้วเราต้องตามไปบันทึกด้วยหรือเปล่า เพราะไม่อย่างนั้นเดี๋ยวจะกลายเป็นบันทึกเฉพาะมาตรานี้ เกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่มาตราอื่น เรื่องอื่นเราไม่ได้บันทึกครับ

นายจำเริญ วรภรณ์ : ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ ที่ผมได้เขียนลงไป เพราะว่าในการพิจารณาของ สสร. เขาจะเอามาตรา ๓ มาตรานี้มาพิจารณาเป็นคราวเดียวกัน พอดีคราวเดียวกันก็มีการสรุป มีการแยกแยะ มีการนำเสนอ ผมก็อ่านตรงนั้นมา ก็เลยเขียนมาเป็นดังนี้ เพราะว่าเวลาการศึกษามันจะได้รู้ว่า ๓ มาตรานี้มันจะไปด้วยกันตลอด ซึ่งในการประชุมในการอภิปรายพูดกันนานมากก็เลยสรุปได้มา ๒ ข้อ แต่ให้อนุกรรมการดูว่าจะเอาหรือไม่เอา หรือจะเอาอย่างที่จะให้แยกเป็นมาตราหรือไม่หรืออย่างไร เป็นเพียงแต่ข้อเสนอแนะว่าตรงนี้ มาตรา ๓ มาตรานี้มันมีความสำคัญอยู่ที่คำ ๒ คำนี้คือ ความเป็นอยู่ส่วนตัว กับ ข้อมูลส่วนบุคคล หลักสำคัญความเป็นอยู่ส่วนตัว คือบุคคลจะนอนอย่างไร จะทำอะไร คือความเป็นอยู่ส่วนตัว นี่คือหลัก ส่วนข้อมูลส่วนตัว คือข้อมูลในสำเนาทะเบียน ในบัตรประชาชน คือข้อมูลส่วนตัว นี่หลัก ตอนอภิปรายมันอยู่ตรงนี้ แต่เวลาเอาไปใช้มาตรา ๓๕ ก็เอาไปใช้อย่างหนึ่ง พอมาตรา ๔๕ ก็เอาไปใช้อีกอย่างหนึ่ง แต่ความหมายเหมือนกันนะครับ

ส่วน ข้อมูลส่วนบุคคล ก็เช่นเดียวกัน อย่างมาตรา ๓๕ วรรคท้าย เป็นเรื่องของการแสวงหาประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลหมายถึงว่า เราจะไปจ้างที่เขตเทศบาลคัดรายชื่อแต่ละคนมาเพื่อเอาไปขายสินค้า เพื่อเอาไปแนะนำสินค้า อย่างนี้คือข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนมาตรา ๕๖ เป็นเรื่องการประกันสิทธิ คือหมายถึงว่า การเข้าสู่ข้อมูลของบุคคล

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๖/๓

ข่าวสารสาธารณะ การเปิดเผยทำไม่ได้ เพราะกำหนดไว้ว่าทำไม่ได้ แต่ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ คือ ออกมาอีกชั้นหนึ่งอีกว่าตรงไหนทำได้ ตรงไหนทำไม่ได้ ซึ่งผมหยิบยกมาให้เห็นว่า มันต่างกันอย่างไร มาตรา ๓๕ วรรคท้าย กับมาตรา ๕๖ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : คือทำอย่างไร คือให้มันเห็นชัดขึ้น ผมว่าก็ โอ.เค. ก็เป็นหมายเหตุเท่านั้นเอง ไซ้ใหม่ครับ ทำให้เข้าใจขึ้น แต่วิธีให้มันใช้คนละอย่าง แต่ความหมายมัน ความหมายเดียวกัน ก็คือ ความเป็นส่วนตัว กับ ข้อมูลส่วนบุคคล นะครับ

นายจำเริญ วรภรณ์ : คือเขาใช้ถ้อยคำว่า ความเป็นอยู่ส่วนตัว นะครับ

นายวัชรินทร์ บัจเจกวิญญูสกุล : คืออันนี้ Privacy Life อันนี้มันเป็นข้อมูล เป็น Information ไซ้ใหม่ กับอีกอันหนึ่ง การใช้ชีวิตอย่างอิสระในวิถีของตนเอง เชิญครับ

นายคณิต วัลยะพีชร์ : อีกครั้งหนึ่งครับ ท่านประธานขออนุญาตครับ ผม คณิต คือ ที่ให้ความเห็นไว้ นะครับ ผมไม่ได้ขัดข้อง ถ้าจะบันทึกไว้เพราะที่ทางคุณจำเริญนำมา ผมก็ได้เห็นว่า โอ.เค. เราได้ดูถึง ๓ มาตรา แยกแยะไว้ชัดเจนนะครับ ผมเพียงตั้งข้อสังเกต

ประการที่ ๑ คือหมายหมายของคำว่า ความเป็นอยู่ส่วนตัว ทั้ง ๒ มาตราความหมายเดียวกัน แต่ใช้ต่างกัน มาตรา ๓๕ วรรคแรก วรรคสอง ใช้เพื่อความคุ้มครอง แต่ส่วนมาตรา ๔๕ ใช้เพื่อห้ามบุคคลอื่นละเมิด เช่นเดียวกันข้อมูลส่วนบุคคลทั้ง มาตรา ๓๕ วรรคท้าย กับมาตรา ๕๖ ก็ความหมายเดียวกัน แต่ว่ามาตรา ๓๕ มีไว้ก็เพื่อความคุ้มครอง

และส่วนมาตรา ๕๖ มีไว้ ก็คือเพื่อไม่ให้ถูกละเมิด เพราะฉะนั้นจึงบอกไว้ว่า จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีเปิดเผย ไซ้ใหม่ครับ ในกรณีที่มีส่วนได้เสีย เพราะความคุ้มครอง หรือเป็นข้อมูลของส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ตรงนี้เท่ากับว่าจริง ๆ แล้ว เป็นการเขียนให้มันเห็นชัดขึ้น แต่ที่ผมตั้งข้อสังเกตว่าถ้าเราจะเขียนอย่างนี้นะครับ มันคงต้องไปเขียน

๑. ก็คือต้องเขียนทุกมาตราที่เกี่ยวข้องทั้งมาตรา ๓๕ ทั้งมาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖

๒. ถ้า ๓ มาตรานี้เราเขียนลักษณะนี้เป็นภาระเราที่จะต้องเขียนในมาตราอื่น

ในลักษณะนี้ด้วยอีกหรือไม่เท่านั้นเองนะครับ แต่ส่วนที่ว่าเขียนตั้งข้อสังเกตมาตรงนี้ผมชื่นชมนะครับ ที่ว่าเขียนมาทำให้มันเห็นภาพชัดขึ้น ขอขอบคุณครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนาารมณ
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๖/๔

ประธาน : คือที่แรกผมก็สับสนแล้วถึงงว่าทำไมมาพูดตรงนี้ในมาตราตรงนี้ ตอนนีพอ
เข้าใจแล้วว่าเป็นมาตราสุดท้าย แล้วก็มีส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ผมติดอยู่ที่ประโยคสุดท้ายครับ คือใน
รายละเอียด ข้อ ๔ คำว่า ข้อมูลส่วนบุคคล ในมาตรา ๕๖ นะครับ ที่เกี่ยวกับว่า แต่การเปิดเผยข้อมูล
ส่วนบุคคลจะกระทำมิได้ คือประกันสิทธิของคนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะ แต่การเปิดเผย
ข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำมิได้ จริง ๆ แล้วมันไม่ใช่ เพราะว่าในมาตรา ๕๖ ให้หลักประกันไว้ว่ามีสิทธิ
เข้าถึงเว้นแต่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ คือมีไว้ว่าข้อมูลส่วนบุคคลจะเขียน
อย่างนี้ข้อความไม่ครอบคลุม และก็ทำให้ความหมายผมเป็นห่วงว่า เขียนอย่างนี้แล้วจะทำให้กระทบ
ถึงการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนะครับ อย่างเช่น มันจะมีปัญหาทันทีที่คิดว่าอะไรเป็น หรือไม่เป็น
ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น กรณีสาริตเกษตร เพราะมีการไปฟ้องศาล แล้วศาลก็บอกว่าไม่ใช่ข้อมูล
ส่วนบุคคล ฉะนั้นตรงนี้ถ้าเราเขียนว่า ข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำมิได้
ที่จริงไม่ใช่ ถ้าไปดูใน พรบ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หลักก็คือต้องเปิดเผย และก็การ
เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลก็เปิดเผยได้นะครับ ถ้าการเปิดเผยนั้นไม่เป็นการกระทบสิทธิ โดยไม่สมควร
ตรงนี้น่าจะเป็นห่วงเพราะว่ามีกฎหมายบัญญัติอยู่แล้ว คือ พรบ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.
๒๕๔๐ ซึ่งถ้าเขียนรัฐธรรมนูญอย่างนี้ แล้วก็เขียนเจตนาารมณอย่างนี้คงต้องไปแก้ไข พรบ. ข้อมูล
ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทันทีเลย เพราะว่าโดยหลักเขาวางหลักว่า ข้อมูลส่วนบุคคลต้อง
เปิดเผยได้ เว้นแต่การเปิดเผยจะเป็นการกระทบสิทธิโดยไม่สมควรเท่านั้น จึงจะไม่เปิดเผย ฉะนั้นตรงนี้
ผมห่วงคำ ๆ นี้คำเดียวครับ ถ้าเขียนอย่างนี้จะมีคามหมายว่าอย่างไรครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : นิดหนึ่งท่านประธาน ขอประทานโทษครับ ต้องตอไปนิดหนึ่ง
จะกระทำมิได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ตอไปอีกนิดหนึ่ง ตกไปนิดหนึ่ง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมาย
บัญญัตินะครับ

ประธาน : เชิญท่านคณิต

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ผมขออนุญาตตอนะครับ คือถ้าเราจะบันทึกเรื่องข้อมูล
ส่วนบุคคลเอาไว้ครับ ผมขอให้บันทึกก่อน ข้อ ๓ ข้อ ๔ นี้ เราต้องมีเพิ่มอีกข้อหนึ่ง ไม่อย่างนั้น
เดี่ยวจะทำให้มาเน้นเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลมากเกินไป จนกระทั่งเราตกคำว่า กระทบต่อความมั่นคง
ของรัฐ ซึ่งเป็นเรื่องที่ใหญ่ เพราะว่าเราไม่ได้กล่าวถึงเลย เพราะเดิมเราไม่ได้กล่าวถึงในส่วนที่เว้นแต่

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์

จงถนอม ๖/๕

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ทั้งสิ้น พอเราเริ่มมากล่าวถึงเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว เราจะข้ามคำว่า ความมั่นคงของรัฐ ไป ถ้าเราจะเพิ่มเติมตรงนี้ขอให้เพิ่มก่อนตรงนี้ ก็คือ เรื่องเกี่ยวกับกระทบความมั่นคงของรัฐ ไว้ด้วยครับ
ขอบคุณครับ

นายวัชรินทร์ บัณฑิตวิญญูสกุล : คือเอาเป็นว่าคำ คำนี้อยู่ในมาตรานี้มันมีความหมายเหมือนกันอย่างนี้ได้ไหม เพราะว่าในเมื่อเอามาตรา ๕๖ มาอธิบายสรุปคำว่า ข้อมูลส่วนบุคคลกับความเป็นอยู่ตัวมันมีหลายมาตรา เอามาโยงคล้าย ๆ กับว่าคำ คำนี้ในมาตรานั้นจะมีความหมายอย่างเดียวกันอย่างนี้ได้ไหม มันก็จะสั้นขึ้นใหม่ คือจริง ๆ ถ้าจะอธิบายว่ามันสื่ออันเดียวกันใช่ไหมครับ ก็เลยยาวไป มันก็เลยทำให้มีลักษณะว่าอันอื่นทำไมเราไม่อธิบายทำนองนั้นครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ นิดหนึ่งครับ คือพอดีผมไปดูแลรับผิดชอบอยู่หมวด ๓ เลยไม่ได้ทำหมวดนี้ แค่นี้ก็ ๔ - ๕ วันไม่ได้หลับไม่ได้นอนเหมือนกัน ต้องนั่งอ่านอยู่คนเดียว ถ้าอย่างนั้นอย่างท่านอาจารย์วัชรินทร์ว่า ก็คงเป็นสรุปไปก็ได้ว่า ความเป็นอยู่ส่วนตัวตามความในมาตรา ๓๕ วรรคแรก วรรคสอง ความหมายเหมือนกับความเป็นอยู่ส่วนตัวตามความใน มาตรา ๔๕ วรรคสองก็ได้ ให้มันความหมายเหมือนกัน และก็ข้อมูลส่วนบุคคลในมาตรา ๓๕ วรรคท้าย กับมาตรา ๕๖ ความหมายเดียวกัน อย่างนี้ผู้กั้นสั้น ๆ เลยจะได้ไหมครับ เพื่อจะให้รู้ว่าเป็นอยู่ส่วนตัว ทั้ง ๒ มาตรานี้คือความหมายเดียวกัน และก็ข้อมูลส่วนบุคคล ๒ มาตรานี้ก็ความหมายเดียวกัน แต่เหตุที่แยกกันบัญญัติแต่ละมาตรา เพื่อให้รู้ว่าเป็นการเลือกใช้ระหว่างการคุ้มครอง กับ การประกันสิทธินี้ครับ ขอบคุณครับ

ประธาน : ความหมายเหมือนกัน แต่ว่าต่างกันในเรื่องของการคุ้มครองและการประกันสิทธิ จุดไฉนครับ จะได้กระชับขึ้นนะครับ เดี่ยวร่างเสร็จแล้วค่อยขึ้นจอให้ดู ผมไม่ทราบว่ามีหมวด ๓ หมดแล้วใช่ไหมครับ เชิญครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๗/๑

นายปัญญา ประเสริฐศรี : ถ้าหากเราจะมาเขียนอย่างที่ท่านวัชรินทร์พูดนั้นจะรับ
จะใช้ไปถึงมาตรา ๕๖ มันจะถูกต้องไหม เพราะว่าจริง ๆ มาตรา ๕๖ Main point มันเป็นเรื่องของการ
เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จริง ๆ แล้วส่วนที่เป็นข้อยกเว้นที่ละเมิดไม่ได้มันไม่ใช่เฉพาะเรื่องข้อมูลส่วนบุคคล
เท่านั้น มันมีเรื่องอื่นด้วย เรื่องความมั่นคงของรัฐ เรื่องความปลอดภัยอะไรต่าง ๆ ด้วย จริง ๆ ถ้าจะ
เขียนอย่างที่ว่านี้ก็ น่าจะไปไว้ในมาตรา ๓๕

ประธาน : คงต้องมาตรา ๓๕ เพราะมีคำ ๒ คำ ก็คือโอนไปอยู่ในมาตราต้นแทน
ไม่อย่างนั้นคงงงเหมือนกันว่าเอ๊ะอยู่ ๆ โผล่เข้าไปได้อย่างไรความเป็นอยู่ส่วนตัว ที่แรกผมก็พยายาม
หา หาใหญ่เลยในตัวบทมาตรา ๕๖ หาไม่เจอ ก็เลยงงไปใหญ่เลย เขาเป็นว่าเดี่ยวเราร่างเสร็จ
เอาหมายเหตุตรงนี้ยกไปไว้มาตรา ๓๕ แล้วเราก็สามารถโยงไปที่มาตรา ๔๕ แล้วก็มาตรา ๕๖
ได้อยู่แล้ว เอาอย่างนั้นนะครับ ที่นี้ที่เติมหมายเหตุว่าตรงกับรายงานการประชุมครั้งไหน ๆ เราจะยังไม่
พิจารณากันหรือเปล่าครับ หรือว่าเราพิจารณาในที่ประชุมนี้ไปแล้วครับ แต่ว่าเราเติมมาให้หมดแล้ว

นายประโกชน์ สภาวสุ : พิจารณาไปแล้ว

ประธาน : พิจารณาไปแล้วใช่ไหมครับ ขอบพระคุณครับ ถ้าอย่างนั้นเดี๋ยวรอแก้ไข
ให้ถูกต้องนิดหนึ่ง แล้วก็รบกวนเวลาท่านจำเริญอีกนิดเดียวนะครับ เดี่ยวเราจะพิจารณาในส่วนไหนต่อ
พอดีวันนั้นผมออกไปก่อน หมวดศาลเลยใช่ไหมครับ เป็นเรื่องหรืออีกครับ แล้วบันทึกการประชุม
เรื่องแจ้งเพื่อทราบอะไรต่าง ๆ เดี่ยวขอรายละเอียดดูนิดหนึ่งนะครับ พอดีเกรงใจท่านจำเริญก็เลยนำ
เรื่องขึ้นมาพิจารณาก่อน ช่วยแจกเอกสาร ระหว่างที่ทางฝ่ายเลขานุการแจกเอกสาร ก็มีเรื่องแจ้ง
ที่ประชุมก็คือ คณะกรรมการวิสามัญกำหนดประชุมครั้งต่อไปวันศุกร์ที่ ๓ นี้ ก็คือวันมะรืนนี้เอง
เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

นายประโกชน์ สภาวสุ : ผมกำลังมองว่าเราส่งไปให้ ๕ คนดู มันก็มีเรื่องกลับมา
มากมายอย่างที่เรากำลังทำอยู่นี้ แล้วถ้าเราส่งไปให้สภาร่าง ร่างหน้าตาในการแปลมันจะยุ่งวายน
มากเลย ตรงนี้ต้องเตรียมรับศึกให้ดีว่ามันจะอย่างไร แล้วจะต้องมีการโหวตการอะไรไหม ผมยังนึก
ภาพไม่ออก ผมเคยถามอย่างนี้กับท่านประธานเดโช คือท่านพูดวันนั้นเหมือนง่าย ๆ ว่าเขาดูเป็น
ภาพรวม ผมว่ามันจะเป็นไปได้หรือที่มันจะดูภาพรวม ใครสนใจเรื่องอะไรก็จะจิกเรื่องนั้น ถูกไหมครับ
จิกเรื่องนั้น ๆ แล้วมันจะหาจุดลงตัวอย่างไร มันก็จะต้องมีการโหวตกันว่าเห็นคล้ายตามคนที่เสนอ
แก้ไขหรือไม่ แล้วเวลาเขาให้เราทำอะไรตรงนี้ ท่านประธานอย่างไรฝากดูไว้ให้ดีเสียครับ เพราะว่าตรงนี้

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

มันจะเป็นภาระกลับมาอย่างเสียมิได้กับพวกเรา แล้วเราจะมีเวลาที่จะเข้าไป Handle อย่างไร เพราะวันที่ ๖ นี้ยังไม่แน่ใจว่าจะได้เข้าหรือไม่ใช่ใหม่ครับ มีโอกาสสูงที่จะไม่ได้เข้าถูกใหม่ครับ เพราะตอนนี้ยังไม่เรียกประชุม สสร. เลย วันที่ ๖ ไม่ใช่แล้วอย่างไรครับ วันไหนก็ไม่ทราบ แล้วเขาจะเสนอเอกสารล่วงหน้ากี่วัน ๒ - ๓ วัน เขาได้อ่านแน่ละในหมวดที่เขาพอใจ ในหมวดที่เขาอยากฝาก อยากอะไร แล้วเราไม่เขียน เขียนไม่ถูกอารมณ์เขา เขาจะเตรียมมาอีกเยอะเลยตรงนั้น แล้วเรา Defend อย่างไร เราไม่มีสิทธิเข้าไป Defend อะไรเลยถูกใหม่ครับ เราฟังแล้วจดอย่างเดียว

ประธาน : เข้าไปเรา Defend ครับ เพียงแต่ว่าถ้าที่ประชุมมีมติให้แก้เราก็ต้องมาแก้แล้วไปเสนอเขา เพราะฉะนั้นหมายความว่าคือจากการสอบถามทางคุณแวตาบอกว่ายังไม่ทราบว่ามีการกำหนดนัดวันที่ ๖ หรือไม่ ถึงวันนี้ยังไม่เห็นประกาศนัดประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ เท่าที่ได้ทราบนี้ครับที่มีประชุมแน่ ๆ ก็คือกฎหมายลูก ๓ ฉบับ สภาร่างรัฐธรรมนูญล็อกวันไว้แบบนี้ครับ ก็คือระหว่างวันที่ ๑๔ ถึงวันที่ ๑๘ สิงหาคม วันที่ ๑๔ สิงหาคมเป็นวันอังคาร วันที่ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ เป็นวันเสาร์นะครับ ๕ วันดังกล่าวนี้เขาจะล็อกไว้เพื่อพิจารณากฎหมายสำคัญคือกฎหมายลูก ผมเข้าใจว่าคงต้องมีการพิจารณาเรื่อง ๖ หรือ ๑๐ ปีอะไรต่าง ๆ แล้วก็เรื่องเลขมาตราที่อ้างอนุมาตราผิดอะไรต่าง ๆ สภาร่างรัฐธรรมนูญคงจะพิจารณาตรงนั้น ซึ่งไม่ทราบว่าก่อนวันที่ ๑๔ จะมีการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ วันที่ ๖ สิงหาคมนั้นเป็นการหารือล่วงหน้ามาเป็นเดือนแล้วนะครับว่าท่านเดโชอยากจะให้ทำให้ทัน แล้วก็เขาเสนอที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญให้ทัน เพียงแต่ว่าจนถึงบัดนี้ยังไม่ทราบครับว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นจะพิจารณาเรื่องนี้วันไหน แต่เท่าที่ทราบ เท่าที่จากการหารือเราก็จะไปชี้แจงในที่นั่งของคณะกรรมการซึ่งหน้าที่คือชี้แจง ส่วนจะพิจารณาอย่างไรเป็นเรื่องของที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญจะให้แก้ไข ไม่แก้ไขอย่างไร ซึ่งเท่าที่ทราบก็คงจะต้องเอาชุดใหญ่เข้าไปก่อน แล้วหลังจากนั้นก็ขึ้นอยู่กับกรรมการกำหนดของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเราจะต้อง Standby เพื่อพร้อมที่จะไปชี้แจงในนามของคณะกรรมการ ซึ่งอาจารย์คมสันท่านก็รับปากท่านหนึ่งแล้วว่าท่านก็จะพยายามอยู่ด้วยให้ได้ เพราะเป็นส่วนที่สำคัญมาก ซึ่งอาจจะต้องรบกวนท่านอนุกรรมการและท่านกรรมการในส่วนที่มีส่วนช่วยดูเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อไปทำการชี้แจงต่อที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจะพิจารณาคงไม่เสร็จในครั้งเดียว คงจะต้องมีการพิจารณาหรือมีการกำหนดวิธีพิจารณาเรื่องนี้ในสภาร่างรัฐธรรมนูญต่อไป ซึ่งคงจะต้องมีการประชุมอีกหลายครั้งสำหรับสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ เท่าที่ข้อมูลที่ได้มาก็จะเป็นอย่างนี้ครับท่านประโชภรณ์ครับ เดี่ยวเราคงจะพิจารณา

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๗/๓

เรื่องนี้ตอนที่ในวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ ผมขออนุญาตเรียนนะครับว่านอกจากนั้นเรายังมีประชุมวันพุธนี้ ซึ่งเดี๋ยวคงต้องหารือว่าถ้าวันนี้ไม่มีเรื่องอะไรแล้ว พุธนี้อาจจะไม่ต้องประชุมก็ได้ แต่ว่าเรากำหนดนัดประชุมเอาไว้ว่าวันพุธนี้เวลา ๙.๓๐ น. ที่ห้อง ๓๕๐๒ ก็จะมีการประชุมคณะอนุกรรมการอีก

นายประโกชน์ สภาวสุ : เต็มวันหรือครึ่งวัน

ประธาน : ผมเข้าใจว่าน่าจะครึ่งวัน ไม่น่าจะทั้งวันนะครับ ที่นี้มาตราเมื่อกึ่งนี้ท่านจำเริญรออยู่ ขอมาตราเมื่อกึ่งนี้ก่อนว่าแก้แล้วได้ความว่าอย่างไร เข้าใจว่าจะอยู่ในมาตรา ๓๕ ช่วยเปิดให้ดูหน่อยครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : นำไปใส่ในหมายเหตุมาตรา ๓๕ เพิ่มเป็นข้อ ๕ ข้อเดียว หรือว่าข้อ ๕ ข้อ ๖ ก็แล้วแต่พิจารณา

ประธาน : ใส่ไว้ ๒ นะครับ อันนี้คือมาตรา ๓๕ หรือเปล่าครับ มาตรา ๕๖ แต่เดี๋ยวจะย้ายไปมาตรา ๓๕ นะ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : คือไปใส่ไว้ ๓ มาตรา มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ มาตรา ๕๖

ประธาน : ไม่ใส่มาตรา ๓๕ มาตราเดียว อย่าลืมไปตัดที่มาตรา ๔๕ กับมาตรา ๕๖ ออกนะครับ โอ.เค. ครับ ตรวจดูแล้วใช้ตามนี้แล้วนะครับ ขอบพระคุณท่านจำเริญมากครับ

นายจำเริญ วราภรณ์ : ผมขออนุญาตนะครับ

ประธาน : เชิญคุณนพรัตน์ว่าอย่างไรครับ

นายนพรัตน์ วิจิตรพันธ์ุ : เมื่อเข้าอาจารย์วิจิตรฯขอแก้มาตรา ๑ ก็เลยจะขอให้ที่ประชุมพิจารณาไปเลยแล้วกันนะครับ มาตรา ๑ ครับ

ประธาน : ได้ ที่นี้เราอย่างนี้ครับ ระหว่างที่เปิดดูผมขออนุญาตครับว่าเมื่อเข้าที่ประชุมกัน ผมต้องรายงานนิดหนึ่ง

ขออนุญาตย้อนกลับมาที่ระเบียบวาระที่ ๑ คือเรื่องแจ้งเพื่อทราบ เมื่อเข้าที่ประชุม คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณา ผลเป็นอย่างนี้ครับว่า ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบันทึกเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนี้ก็ต้องมีการปรับแก้ไขในส่วนของสารบัญญจะต้องมีคำนำ แล้วก็ต้องมีข้อความเบื้องต้น สำหรับข้อความเบื้องต้นผมขออนุมัติที่ประชุมกรรมการไว้ว่าจะมีข้อความอะไรบ้าง แล้วก็มาเสนอที่ประชุมคณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์วันพุธนี้ พุธนี้คงต้องประชุม ๙ โมงครึ่ง จะมีข้อความประมาณ ๒๐ หน้า ผมยังไม่เสร็จ เดี่ยวต้องไปเก็บต่อให้เสร็จ เป็นข้อความเบื้องต้น

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

แล้วก็ต้องมีคำปรารภ อย่างไรก็ตามรูปแบบตามเล่มแดงนะครับ คำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญด้วย ก็มีคำปรารภ คำนำ ข้อความเบื้องต้น คำปรารภ แล้วก็การรันเลขหน้าที่ประชุมก็ตั้งข้อสังเกตว่าในส่วน ของภาคผนวกก็ต้องเป็น ๑ สมมติภาคผนวก ๑ สมมุติมี ๓ หน้า ก็ ๑(๑) ๑(๒) ๑(๓) ภาคผนวก ๒ ก็สมมุติมี ๕ หน้า ก็ ๒(๑) ๒(๒) ๒(๓) คือรูปแบบการทำหน้าของภาคผนวก แล้วก็อย่างนี้ นะครับว่า ในส่วนของภาคผนวกนี้ ภาคผนวก ๑ ก็จะเป็นความเห็นของเวทีระดับจังหวัด ภาคผนวก ๒ จะเป็น ตัวตาราง ๓๐๐ กว่าหน้าของเรา ภาคผนวก ๓ ก็จะเป็นรายชื่อสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ภาคผนวก ๔ จะเป็นรายชื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ภาคผนวก ๕ จะเป็นรายชื่อของกรรมการ วิสามัญ พร้อมทั้งรายชื่อที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญทั้งหลาย แล้วก็รายชื่อของอนุกรรมการทั้ง ๔ ชุด จะเป็นภาคผนวก ๕ แล้วก็ที่ประชุมยังได้มีมติเห็นชอบให้คณะอนุกรรมการมาตรวจแก้ไข ส่วน ที่เหลือที่กรรมการยังไม่เห็น เพื่อให้สามารถดำเนินการเสนอต่อที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญและ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ทันตามกำหนดเดิม ซึ่งคาดว่าจะต้องทำให้เสร็จ ต้นฉบับจะต้อง ทำให้เสร็จภายในสัปดาห์นี้แล้วเสนอไป โดยที่มอบหมายให้คุณหญิงกุลทรัพย์ช่วยดูแลเรื่องของการใช้ ภาษาด้วย ซึ่งก่อนที่จะจัดพิมพ์จะต้องใช้รูปแบบของการใช้ภาษาที่ถูกต้อง แล้วก็ที่ปรึกษาและ กรรมการได้กรุณาดูหมวดต่าง ๆ ก็ขอให้ตรวจแก้ตัวบทของรัฐธรรมนูญให้มีความถูกต้องด้วย ก่อนที่จะจัดพิมพ์ตัวบทจะต้องมีเนื้อความที่ถูกต้อง แล้วก็อีกอันหนึ่งก็คือการวางเลย์เอาท์นั้น ใช้ตัวใหญ่บ้าง ตัวเล็กบ้าง ขอให้ปรับให้ใช้รูปแบบที่เป็นรูปแบบเดียวกัน เพราะฉะนั้นเมื่อเข้าที่ประชุม คณะกรรมการวิสามัญก็เห็นชอบให้เร่งดำเนินการเรื่องนี้ แล้วเสนอไปยังสภาร่างรัฐธรรมนูญและ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต่อไปให้ทันตามกำหนด อย่างวันนี้เมื่อสักครู่ท่านจำเรณูก็มา นำเสนอโดยตรง ได้ทราบว่าจะเร่งในเรื่องของเวลานะครับ อันนี้เป็นเรื่องที่แจ้งที่ประชุมทราบเพิ่มเติม

ระเบียบวาระที่ ๒ ในเรื่องของการรับรองบันทึกการประชุมของคณะอนุกรรมการ บันทึกเจตนารมณ์ ในคณะกรรมการวิสามัญ จะเป็นเอกสารที่เพิ่งแจก บันทึกการประชุมคณะอนุ กรรมการบันทึกเจตนารมณ์ ในคณะกรรมการวิสามัญบันทึกเจตนารมณ์ จดหมายเหตุ และ ตรวจรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒๒ วันจันทร์ที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ หน้าแรกเป็นรายงานของ คณะอนุกรรมการผู้มาประชุม คณะอนุกรรมการผู้ไม่มาประชุม ได้ลาการประชุม ๕ ท่าน และผู้เข้าร่วมประชุม หน้า ๒ ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม มีแจ้ง ๑ เรื่อง ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุมครั้งที่แล้วเลื่อนไปไม่มีการรับรอง ระเบียบวาระที่ ๓

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๗/๕

เรื่องที่พิจารณา พิจารณาร่างบันทึกเจตนารมณ์รายมาตรา ก็จะเป็นบทเฉพาะกาลมาตรา ๒๙๒
มาตรา ๒๙๓ ในหน้า ๓ หน้า ๔ มาตรา ๒๙๔ หน้า ๕ มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๗
ที่หน้า ๗ มาตรา ๒๙๘ หน้า ๘ มาตรา ๒๙๙ เริ่มที่หน้า ๘ ต่อเนื่องที่หน้า ๙ จนถึงต้นหน้า ๑๐

- ๘/๑

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

มาตรา ๓๐๐ หน้า ๑๐ มาตรา ๓๐๑ เริ่มที่หน้า ๑๑ มาตรา ๓๐๒ หน้า ๑๑ ต่อเนื่องถึงหน้า ๑๒ หน้า ๑๓ มาตรา ๓๐๓ เริ่มที่หน้า ๑๓ จนถึงหน้า ๑๔ มาตรา ๓๐๔ หน้า ๑๔ มาตรา ๓๐๕ หน้า ๑๕ มาตรา ๓๐๖ เริ่มที่หน้า ๑๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ หน้า ๑๗ มาตรา ๓๐๙ หน้า ๑๘

แล้วก็พิจารณาปรับแก้ถ้อยคำในมาตรา ๒ ในหน้า ๑๙ มาตรา ๓ ในหน้า ๑๙ มาตรา ๔ หน้า ๒๐ มาตรา ๕ เริ่มที่หน้า ๒๑ มาตรา ๓๐ เริ่มที่หน้า ๒๒ มาตรา ๓๕ หน้า ๒๓ มาตรา ๔๕ หน้า ๒๕ มาตรา ๔๙ หน้า ๒๘ ระเบียบวาระที่ ๔ อยู่ในหน้า ๒๙ เป็นเรื่องของการนัดประชุมครั้งต่อไป ไม่ทราบว่าแจกก่อนข้างกะทันหัน ขออนุมัติในหลักการ ถ้าเกิดท่านอนุกรรมการเห็นที่ผิดตรงไหนขอความกรุณาช่วยแจ้งทางฝ่ายเลขานุการด้วย ร้อยกว่าหน้าทั้ง ๒ ครั้งนะครับ ที่เราจะต้องรับรองต่อไป แต่ว่ายังไม่ได้นำเสนอที่ประชุมวันนี้ครับ เราบันทึกไว้ละเอียดคงไม่เป็นไร นะครับ อีก ๒ ครั้งที่ยังไม่ได้นำเข้ามารับรอง ความยาวร้อยกว่าหน้า เป็นบันทึกการประชุมนะครับ แต่ว่าร้อยกว่าหน้า คือไม่รู้ว่าจะแจกในที่ประชุมหรือว่าจะส่งก่อนอย่างไร ทำเสร็จหรือยังครับ รวบรวมรูปแบบและรอดตรวจความถูกต้องด้วยใช่ไหมครับ ตรวจความถูกต้องก็จะดีครับ เขาเป็นว่าวันนี้ที่ประชุมรับรองบันทึกการประชุมครั้งนี้ไปนะครับ แล้วก็กลับมาพิจารณา เชิญครับ

นายปัญญา ประเสริฐศรี : ท่านประธาน ขออนุกรรมการครับ หมายเลข ๓ กับ หมายเลข ๕ ซ้ำครับ

ประธาน : ต้องแก้ไขครับ รายชื่อ ในหน้าแรก แก้หมายเลข ๕ ผู้มาประชุม ต้องแก้ เป็น คุณปัทมา สุกกำปัง ขอบพระคุณครับ

กลับมาที่พิจารณาที่มาตรา ๑ มีข้อเสนอของอาจารย์วิจิตรา ขอให้ช่วยดูมาตรา ๑ เชิญครับ ทางฝ่ายคณะวิชาการ เชิญครับ

นายพนรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : มาตรา ๑ เจตนารมณ์ เพื่อยืนยันในรูปแบบความเป็นรัฐเดี่ยว จึงมีการกำหนดว่าประเทศไทยจะแบ่งแยกมิได้

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : หมายความว่าของมันก็คือ ขยายคำว่า รัฐเดี่ยว คือ แบ่งแยกมิได้ที่จริงไม่เห็นต้องมี จึงกำหนดเลย ยืนยันความเป็นรัฐเดี่ยวแล้วก็จบ แล้วก็ไปขยายอยู่ในวรรคต่อไปอยู่แล้ว

ประธาน : ครับ คือเข้าใจว่าหลายคนเห็นวรรคสองใช่ไหมครับ วรรคสองเขียนเอาไว้ที่เหลือให้เลือกตั้ง ตรงที่เป็นตัวดำ กับตรงที่เป็นตัวสีแดงครับ จะเห็นอย่างไรดีครับ เพราะเดิมเราเน้น

คณะอนุกรรมการบัณฑิตกเจตนาธรรมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๘/๒

คีย์เวิร์ดก็คือรูปแบบของรัฐ ที่นี้ท่านต้องการให้เป็นรูปธรรม ก็เปลี่ยนเป็นว่า เพื่อยืนยันคำว่า ใน เพื่อยืนยันในรูปแบบความเป็นรัฐเดี่ยว อันไหนดีกว่ากันครับ ขอความเห็น เชิญครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : พูดตามประชาชนที่ไม่ใช่นักกฎหมาย เพื่อยืนยัน ไม่ต้อง มี ใน ก็ได้ นะคะ เพื่อยืนยันรูปแบบความเป็นรัฐเดี่ยว แล้วก็จบ แต่ถ้านักกฎหมายอาจจะจะมีอะไร ชับซ้อน อันนั้นไม่ทราบ มันจะเป็นกฎหมายไหนคะ

ประธาน : ตอนนี้ไม่ต้องนักกฎหมายแล้วครับ คือตัวหนังสือที่เขียนไว้กับ เจตนาธรรมณ์ต้องไปด้วยกันแล้วครับ ว่าถ้าอ่านอย่างไรแล้วเข้าใจดีที่สุดเอาอย่างนั้นเลยครับ ตอนนี้ เราเป็นนักกฎหมายทุกคนแล้วครับ เมื่อเข้ามีคนมาบอกผมให้ผมไปสอนนิสิตกฎหมายรัฐธรรมนูญ บอก ให้ไปเจรจากับอาจารย์สมยศ ไม่ไหวครับ ผมไม่ไปยุ่งกับอาจารย์สมยศแน่ ๆ ถ้าอย่างนั้นไม่ทราบว่า จะเอาตามตัวสีแดงอันนี้นะครับ เพื่อยืนยันรูปแบบความเป็นรัฐเดี่ยว ได้ นะครับ โอ.เค. ครับ ไม่ใช่ ประนีประนอม เราเอาคำที่ดีที่สุดแล้วครับ ต่อไปครับ

นายพนรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : ขอมาตรา ๓ นะครับ ในหมายเหตุข้อ ๓ Common Law ภาษาอังกฤษจะขอเพิ่มภาษาไทยไป แล้วก็ในย่อหน้าที่ ๒ นิติรัฐ ก็เพิ่มคำว่า Legal state แล้วก็ Civil Law ก็จะใส่คำว่า ซีวิล ลอร์ ภาษาไทยลงไปด้วย

ประธาน : Common คอมนอน ลอร์ อันอื่นเขียนถูกแล้วครับ ซีวิล ลอร์ เขียนถูกแล้ว นะครับ ที่มีปัญหาคำว่า ลีทล สเตต คือจริง ๆ แล้วที่เป็นสากลเขาใช้ภาษาเยอรมันนะครับ Rechtstaat ที่นี้คำว่า นิติรัฐ ก็เป็นภาษาแขก เราต้องวงเล็บภาษาอังกฤษด้วยหรือครับ คือ Legal state คือเรา ไม่ควรให้เกียรติภาษาอังกฤษ ถ้าจะให้เกียรติต้องให้เกียรติภาษาเยอรมัน Rechstaat เราจะวงเล็บ ภาษาเยอรมันหรือครับ ซึ่งคนอ่านไม่ออกไม่ต้องวงเล็บได้ไหมครับ คือ Legal state ไม่เอา อะไรก็ไม่รู้ ผมไม่ทราบว่าคำว่า Legal state เป็นที่รู้จักทั่วไปหรือไม่ เชิญครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : พูดตามภาษาไม่ใช่นักกฎหมายอีกนะคะ เพราะว่า อาจารย์จะมีภาษาฝรั่งเศสใช้ใหม่ มันเป็นตัวต่อซึ่งเราไม่ทราบหรอก แต่ถ้าพูดถึงนิติรัฐ แล้วก็โดยหลัก ธรรมนูญเขาก็จะวงเล็บเอาไว้ว่า Legal state เขาวงเล็บเอาไว้อย่างนั้นนะคะ ที่จะรู้จักคำอย่างนี้ ต้องไปอ่าน แต่ว่าดิฉันไม่รู้จักภาษาอื่น เขาก็จะวงเล็บเอาไว้แบบนี้คะ เพียงแต่ถ้าไม่ใส่ ก็ไม่ใส่คะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๘/๓

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นคงต้องเอาแบบตรวจรายงานการประชุมแล้วครับ ขอ ๒
ภาษาเลยครับ คือให้รู้ว่าแปลว่า Legal state Rechtstaat นะครับ เดี่ยวผมเขียนให้ Rechtsaat/Legal
state ภาษาฝรั่งเศสไม่เอา นะครับ โอ.เค. ครับ Legal state เป็นคำที่เป็นที่รู้จักใหม่ครับ ต่อไปครับ

นายมนตรี วิจิตรพันธุ์ : ขอข้ามไป มาตรา ๘๓ เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงก็ไปใส่ความหมายของท่านสวิง แล้วก็อาจารย์อภิชาติ ในหน้า ๗๗ กับ หน้า ๗๘ ครับ

ประธาน : มาตรา ๘๓ หน้า ๗๗ กับ หน้า ๗๘ ดูเลยครับ อันนี้สรุปมาจากรายงาน
การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญนะครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ขอประทานโทษ ทำไมเราไม่เอาไปไว้ในหมายเหตุละคะ
ถ้าเป็นคำอธิบายคะ

ประธาน : สองย่อหน้าแรกของหน้า ๗๘ อันนั้นเห็นด้วยใหม่ครับ รู้สึกรูปแบบที่เรา
ใช้มาจะไปใส่ไว้ในหมายเหตุใช้ใหม่ครับ ย้ายไปอยู่ในหมายเหตุครับ ที่นี้ข้อความ เนื่องจากคำนี้
สำคัญมาก คนพูดกันอยู่ตลอดเวลา ช่วยดูข้อความนะครับว่าตรงหรือไม่ครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ขอประทานโทษคะ ถ้าเราบอกว่า โดยไม่เบียดเบียน
อะไรนี่นะคะ แล้วก็ทำไมไม่เอาหลักมาใส่ทั้ง ๓ หลัก พอประมาณ อะไรอย่างนี้ ไหน ๆ เราก็จะใส่แล้ว
นี่นะคะบนพื้นฐานของความพอเพียงโดยไม่เบียดเบียน แล้วก็ พอประมาณ มีเหตุผล อะไรอย่างนี้
น่าจะใส่ให้ครบทั้ง ๓ หลักคะ

ประธาน : คือในย่อหน้าถัดมา พูดถึงเรื่องพอเพียง หมายถึง พอประมาณ ความมี
เหตุผลรวมถึงความจำเป็น ไม่อย่างนั้นในหมายเหตุทำเป็นตัวสีดำได้ใหม่ครับ จะได้เห็นชัด ๆ ใน
ย่อหน้าถัดมานี้ครับ พอเพียง หมายถึง พอประมาณ ความมีเหตุผล ความจำเป็น เชิญครับ

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ที่จริงมันน่าจะอยู่วรรคแรก เพราะวรรคแรกเรากำลังอธิบายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพราะฉะนั้นตรงนี้นั้นจะเป็นคำจำกัดความ แล้วพอไปย่อหน้าที่ ๒ มันก็จะเป็นเรื่องคล้าย ๆ กับเป็นการนำไปใช้อะไรอย่างนี้ค่ะ ซึ่งอาจจะอธิบายต่างจากนี้

ประธาน : ผมขอความรู้อีกทีหนึ่งครับ Key word ๓ คำ คำว่า พอเพียง หมายถึง

๑. พอประมาณ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : มีเหตุผล

ประธาน : ๒. มีเหตุผล ๓. มีภูมิคุ้มกัน ที่นี้พยายามใส่เข้าไป ถ้าอย่างนั้นต้องเติมเข้าไปในหน้าย่อแรก แล้วเดี๋ยวย้ายไปอยู่ในหมายเหตุ มีภูมิคุ้มกันนะครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข

ประธาน : ภายใต้งเงื่อนไขแห่งความรู้และคุณธรรม ขอความกรุณาช่วยดูบนจอ ไม่ทราบว่าจะตรงหรือไม่ครับ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอเพียงโดยไม่เบียดเบียนและไม่เบียดบัง รู้จักพอประมาณ ความมีเหตุผล หรือ มีเหตุผล ไม่รู้แน่ครับ มี ความ อยู่หรือเปล่านะครับ มีภูมิคุ้มกัน ที่นี้คำว่า รวมถึงความจำเป็น ไม่รู้ต้องเอาออกหรือเปล่า ช่วยดูหน่อยนะครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : อย่างนี้ดีไหมคะ ข้อ ๒ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ตามพวกเรานะคะ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน เอาตั้งแต่ ดำเนินชีวิต มาคะ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน นี้ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเลยนะคะ ภายใต้งเงื่อนไขคือความรู้ โดยใช้ความรู้คู่คุณธรรม หรือภายใต้ ก็ได้ อะไรจะเพราะว่ากัน ภายใต้งเงื่อนไขของความรู้คู่คุณธรรม

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : คือเศรษฐกิจพอเพียงนี้ไม่ได้ทำให้จน แต่ทำให้พอตัว แม้จะกิจการใหญ่เป็นหมื่นล้าน แต่ถ้าเมื่อไม่จำเป็นที่จะต้องกู้หนี้ยืมสินจนเกินสมควร ซึ่งยังถือว่าพอเพียงอยู่ อันนี้ที่ดอกเตอร์สุเมธท่านมาบรรยาย

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : เพียงแต่ว่าที่ได้มา ต้องได้มาอย่างมีคุณธรรม

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ใช่

นายประโกชน์ สภาวสุ : ต้องขยายความอีกเยอะเลยว่าคุณธรรมที่ได้มา จะขยายเพิ่มอีก ไม่เบียดบัง

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๙/๒

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ไม่ไปหุ่มตลาด หุ่มตลาดนี้ไม่ได้ผิดกฎหมาย ไม่ผิดกฎหมาย
แท้จริงนะครับ กฎหมายไม่ได้บัญญัติเอาไว้ แต่ว่ามันไม่มีคุณธรรม

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : แต่มันเบียดบังคนอื่น เบียดเบียน เพราะฉะนั้นเราใช้
คำว่า คุณธรรม ไว้ก่อนนะคะ

ประธาน : ตรงนี้เราทำเป็นตัวดำได้ไหมครับ หรือไม่กี่ขีดเส้นใต้ รูปแบบที่เราใช้
ในหมายเหตุเรามีตัวดำหรือขีดเส้นใต้ตรงไหนบ้างไหมครับ ไม่มีเลยหรือครับ หรือไม่จำเป็นต้องเน้น
แล้วครับ ตรงนี้พอไหมครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ถ้าเราจะขยายเป็นหลักที่สามารถนำมา
ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสามารถ นี้น่ากลัวจะซ้ำแล้ว
เราต้องเลือกแล้ว ตรงนี้ต้องตัดออกก่อน ไม่อย่างนั้นเราต้องไม่เอาข้างบน ตั้งแต่เป็นหลักอะไรนั้น
ต้องเอาออก

ประธาน : ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ อันที่ ๒ ออกได้ไหมครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ทุกขนาดของกิจกรรมผมว่าดี เพราะมันชัดเจน กิจกรรมใหญ่
เล็กก็ยังพอเพียงได้ พันล้าน หมื่นล้าน ก็ถือว่าพอเพียง ถ้าเผื่อเกิดไม่เกินตัว แล้วก็มีความ

ประธาน : เข้าใจว่าต้องหาคำมาแทนคำว่า ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ คำที่ ๒ หา
คำมาแทนเท่านั้นเองครับ แล้วคงคำว่า ทุกขนาด เอาไว้ไหมครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ซึ่งใช้กับทุกขนาดของกิจกรรม ได้ไหม ตรงสามารถ

ประธาน : ซึ่งใช้กับกิจกรรมทุกขนาดและทุกประเภท

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขอโทษนะคะ ข้างบนนั้นเรายังใช้ไหมคะ
เป็นหลักที่สามารถนำมา ยังคงอยู่ไหมคะ ใด ๆ อย่างนี้ได้ไหม ถ้าท่านจะคงไว้ ขอโทษนะคะเงื่อนไข
ของความรู้คู่คุณธรรมเป็นหลักที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ
และสังคม ถ้าเราจะคงให้ละเอียด เช่น การเกษตร การดำเนินธุรกิจทุกขนาดและทุกประเภท เช่น
การดำเนินธุรกิจทุกขนาดและทุกประเภท ทั้งระดับชาติ ชุมชน และครอบครัว พอแล้วคะ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ขอประทานโทษนะคะ ถ้าเราจะบอกว่า ในการพัฒนา

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ที่จริงด้านการเมืองมันก็ต้องใช้ด้วย ถ้าเราจะบอกแต่ว่า เศรษฐกิจ สังคม ไม่เพียงพอ เศรษฐกิจพอเพียงแต่มันเป็นหลักปรัชญา เพราะฉะนั้นจะให้ได้ในการ พัฒนาทุก ๆ ด้าน นอกจากเศรษฐกิจ สังคม มันต้องการเมืองด้วย

ประธาน : ถ้าขึ้นก็ต้อง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : การเมืองจะพอเพียงหรือคะ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : การเมืองพอเพียงก็อย่างน้อยก็ใช้หลัก

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : มีเหตุผล

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : มีเหตุผล พอประมาณ แล้วก็ ภูมิคุ้มกัน

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : เปลี่ยนเป็น ด้านการบริหารประเทศ เช่น ไม่ใช่ไปก่อนนี้ จนกระทั่งประเทศไทยหนี้สินล้นพ้นตัว

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : คำว่า พอเพียง คำว่า มีเหตุผล เช่น ด้านการเมือง ตั้งแต่การกำหนดนโยบายบายเลยว่านโยบายอย่างไรจึงมีเหตุผลและนำไปสู่การพัฒนา ประเทศที่ถาวร มันคง ยั่งยืน และนอกจากนั้นการเลือกคนตั้งแต่หัวหน้าพรรคและสมาชิกเราจะมี เหตุผลอย่างไรที่จะได้คนดีตามพระราชดำรัส นั่นคือมีเหตุผล แล้วก็ทำอย่างไรจึงพอประมาณ พอประมาณในการที่จะหาเสียง พอประมาณที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งเพื่อสร้างพรรคสังคม ทำอย่างไรจะพอประมาณ ภูมิคุ้มกันในที่นี้ก็คือ ให้ความรู้กับสมาชิกพรรคการเมืองว่าปฏิบัติตน เช่นไรจึงจะเป็นนักการเมืองที่ดีเพื่อสังคมแห่งนี้ นั่นคือภูมิคุ้มกันที่ตัวเองต้องมีปัญญา มีสติ ในการ ที่จะป็นนักการเมืองที่ดีให้กับสังคม

ประธาน : เชิญท่านประโชชน์ครับ

นายประโชชน์ สภาวสุ : ผมขออนุญาตที่มีความเห็นคล้ายครึ่งหนึ่ง ไม่คล้าย ครึ่งหนึ่ง อันหนึ่งเห็นด้วยคือเรื่องการเมือง ตอนแรกผมคิดไม่ออก แต่พอได้ทั้ง ๒ ท่านพูดแล้วทำให้ ผมคิดออก แต่ว่าผมไม่ได้คิดตามท่านเลย คือผมไปคิดอีกแง่หนึ่งว่า แนวทางของการเมืองที่พอเพียง น่าจะหมายถึงตัวพรรค ซึ่งไม่มีความโลภในการที่จะได้มาซึ่งสมาชิกพรรค โดยที่ไม่มีปรัชญาของตัวเอง เช่น การได้สมาชิกพรรคโดยไม่ลืมหูลืมตาว่าคนนั้นมีคุณภาพของการเป็นนักการเมืองที่ดีหรือไม่ โดย ที่ว่ารู้ว่าได้ก็เอามา คือเอามาใส่ตัว โดยที่ไม่สนใจว่าดีหรือไม่ดี เพราะมีนักการเมืองจำนวนมากที่ อย่งไรก็ได้เป็น ลงก็ครั้งก็ได้เป็น คนพวกนี้ก็คือไปจับเข้ามาสู่พรรคของตนโดยไม่สนใจเลยว่าจะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๙/๔

สอดคล้องกับนโยบายที่เป็นแม่หลักของพรรคหรือไม่อย่างไร ถ้าเกิดพอเพียงในแง่ที่สามารถที่จะมีแต่พอประมาณโดยคงคุณภาพให้เป็นไปตามนโยบายที่เป็นแก่นกลาง แก่นสาระสำคัญของพรรคไว้ได้ก็น่าจะเพียงพอแล้ว ผมคิดว่าน่าจะเป็นลักษณะนี้ในความเห็นผม

ประธาน : ผมเรียนนะครับ ตอนนี้นำกำลังอยู่ในมาตรา ๘๓ แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ จริง ๆ แล้วการเมืองมันเกี่ยวหมดอยู่แล้ว แต่ว่าเราใส่ลงไปด้วยหรือครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ใส่ด้วย เฉพาะเศรษฐกิจ สังคม ไม่พอ

ประธาน : ท่านประโยชน์ครับ

นายประโยชน์ สภาวสุ : ผม ประโยชน์ อนุกรรมการครับ ผมเป็นห่วงคำจำกัดความตรงนี้มาก ๆ เลย แล้วก็ผู้อภิปราย สสร. ผมก็เคารพท่าน แต่ว่าไม่น่าจะเป็นบทสรุปที่เราจะเอามาเป็นสาระเป็นแก่นแท้จนถึงที่สุดได้ แล้วผมก็ไม่คิดว่าเราจะมาแต่งแต้มสีส้มกันเองได้ เพราะว่าหลักนี้เป็นหลักขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่เราจะต้องให้ความสำคัญสูงสุด ผมว่าเรื่องนี้เราหาแนวทางที่มันปลอดภัยด้วย แล้วก็ครบครันด้วยเนื้อหาสาระ แล้วก็ไม่ทำให้หนักใจกับหลาย ๆ ฝ่าย เฉพาะอันนี้ผมว่าถูกอภิปรายครั้งวันนะครับใน สสร. ถ้าเกิดขึ้นเขียนแบบแต่งแต้มเอาตามที่แต่ละคนคิด ไปกันใหญ่เลยครับ ผมว่าน่าจะเป็นแนวทางจากดอกเตอร์สุเมธหรือใครที่รับงานทางด้านนี้โดยตรง แล้วเป็น Advisor ให้กับอนุ อาจจะเอาอันนี้ให้ท่านกรองสักนิดหนึ่งก่อน จะเข้าไปสักวันหนึ่งก็น่าจะได้ นะครับ ลองหาทางประสานได้ไหมครับ ผมว่าไม่น่าจะไกล คือถ้าเราสรุปตรงนี้ไปเอาสิ่งที่สรุปส่งให้อาจารย์ดอกเตอร์สุเมธท่านดูนิดหนึ่งว่าท่านอยากจะแก้ไขหรือเพิ่มเติมอย่างไร แล้วก็ Fax กลับมาให้เลย ผมว่าน่าจะทำได้นะครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์อำไพครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : เรื่องนี้สำคัญและ Sensitive มาก เพราะว่าเป็นแนวพระราชดำริ เพราะฉะนั้น ๑. ถอดชวเลขหรือตามที่ท่านประโยชน์แนะนำว่า สสร. ได้พูดแค่ไหนเพียงไร บันทึกตามนั้นเท่านั้น ที่เราคุยเมื่อกี้ว่าหลักมันคืออะไร ก็เลยอธิบายเพิ่มเติมอาจจะมากไปสักหน่อย โทษค่ะ

ประธาน : คือถ้าเอาตามที่ชวเลขบันทึก เราเสริมเข้าไปมันก็จะสมบูรณ์ขึ้นใช่ไหม แต่ที่ว่าทางฝ่ายที่นักวิชาการไปถอดความมาจากที่มี ๒ ท่าน ที่เป็น สสร. ๒ ท่านได้อภิปรายในที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพียงแต่ที่เราเห็นว่าเรื่อง ๓ หัว ๒ เงื่อนไข ไม่ชัด เราก็เลยเขียนให้ชัด

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๙/๕

ถ้าอย่างนั้นเราเติมเฉพาะในส่วนที่พูดเป็นหลัก แล้วก็เน้นตรงที่ว่าเรามีแล้วครับ พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันภายใต้เงื่อนไขของความรู้คู่คุณธรรม อันนี้สมบูรณ์ขึ้นแล้ว น่าจะพอแล้วได้ไหมครับ เพราะว่าครั้งที่แล้วเราประชุมกันเห็นว่าให้ไปดูในคำอธิบายของท่านสวิงกับอีกท่านหนึ่ง ท่านอภิชาติ คำดี พอดีของท่านสมเกียรติ อ่อนนิมล ไม่ได้เป็น สสร. แล้วก็ของท่านสุเมธถ้าจะไปค้นนี้ ต้องไปค้นในเว็บไซต์ ถ้าหาหรือผมเกรงว่าจะใช้เวลามาก ก็คิดว่าน่าจะเอาตามเนื้อหาสาระที่อยู่ในคำอธิบายมากกว่า เอาเป็นอย่างนั้นนะครับ วันนี้เราได้ตรงนี้ ตรงที่เป็นสีดำ อันอื่นพยายามปรับให้ตรงกับที่บันทึกในสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นแก้ไขตรงนี้หนึ่ง เพียงแต่ว่าคำที่ซ้ำ คำที่อะไร แล้วเรียงให้สละสลวยมากขึ้น แต่อย่าเพิ่มความเข้าไปใหม่แล้วกันนะครับ อันนี้เราย้ายมาอยู่ในหมายเหตุแล้วใช้ไหมครับ ต่อไป เชิญครับ

นายพนรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : ขอรอบ ๑ ให้จบนะครับ ขอข้ามไปหมวด ๑๔
การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ท่านทวิธาทำไว้ครับ

ประธาน : หน้าอะไรครับ

นายพนรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : หน้า ๒๖๘ เป็นต้นไปครับ

ประธาน : มาตรา ๒๘๑ นะครับ

นายพนรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : ในมาตรา ๒๘๕ ที่เจตนารมณ์นะครับ ท่านอาจารย์ก็จะ
ขอเพิ่ม

ประธาน : หน้า ๒๗๔ ได้ไหมครับ

นายพนรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : เพิ่มในตอนท้ายของเจตนารมณ์นะครับ กำหนดหลักการ
ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหาร หรือผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วก็
เพิ่มเติมไปให้ชัดเจนครับว่า ออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งนั้น ครับ

ประธาน : เพื่อให้มีความชัดเจนขึ้น ได้ไหมครับ คณะอนุกรรมการเห็นด้วย
ไหมครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ก็ขยายความคำว่า ไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป

ประธาน : เพิ่มคำเข้าไปครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ผมไม่ขัดข้องนะครับ เพราะว่าจะเติมหรือไม่เติมความหมาย
คงเดิมครับ

คณะอนุกรรมการบัณฑิตกเจตนาธรมณั
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จึรภา ๙/๖

ประธาน : ด้ครับ ยาวขึ้นถึก ๑ ประโยค ต่ไปเช็ญครับ

นายณพรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : ในมาตรา ๒๘๙ ที่มีส่วนในการจัดการศึกษาอบรม
ก็จะเพิ่มเข้าไปให้ชัดเจนในข้อ ๓ เป็น มีสิทธิเข้าร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ โดยคำนึงถึง
ความสอดคล้องกับมาตรฐานและระบบการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จากการศึกษาของชาติ
เป็น กระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน : ทำไม่ถึงเปลี่ยนเป็นระบบการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการละครับ

นายณพรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : ท่านทวิชาอยากให้แบบสอดคล้องกับมาตรฐานของ
กระทรวงศึกษาธิการ บอปกป้องกันการขัดแย้งกันครับ

คณะอนุกรรมการบัณฑิตกเจตนาธรรมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๐/๑

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ตรงนี้ผมขออนุญาตนะครับ มาตรา ๒๘๙ วรรคสอง ตอนท้ายเขาบอกว่า และระบบการศึกษาของชาติ เพราะฉะนั้นคำของรัฐธรรมนูญคงไม่ได้จำกัดว่า เฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ อาจจะมีทบวงมหาวิทยาลัย หรือของพวกทางด้านกระทรวงอื่น ๆ หรือ ท้องถิ่นก็มีนะครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าน่าจะคงเดิมนะครับ

ประธาน : เชิญท่านบัญญัติครับ

นายบัญญัติ ประเสริฐศรี : ท่านประธานเรื่องนี้ใช้ของเดิมถูกแล้วครับ ระบบ การศึกษาของชาติ คือชาติใครจะเป็นคนกำหนดเรื่องระบบและมาตรฐานการศึกษามันมีคนเดียวครับ ทั้งชาติมันต้องมีอยู่คนหนึ่งที่ทำหน้าที่ในการกำหนด มันจะไม่กำหนดหลาย ๆ คน ไม่อย่างนั้น มาตรฐานมันเป็นมาตรฐานเดียวกันไม่ได้ ทุกวันนี้เราให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ เป็นผู้ทำหน้าที่กำหนดในเรื่องพวกนี้ แล้วก็ก่อนกำหนดไม่ใช่ท่านกำหนดนะ ท่านต้องเสนอ คณะรัฐมนตรี แล้วคณะมนตรีให้ความเห็นชอบ เพราะฉะนั้นใช้ของเดิมถูกแล้วครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นขอขึ้นตามร่างเดิมนะครับ ระบบการศึกษาของชาติ ขอบคุณครับ เชิญต่อครับ

นายนพรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : แล้วก็ในมาตรา ๒๙๐ เพิ่มในส่วนเจตนาธรรมณ์นะครับ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และรักในถิ่นที่อยู่ของตน เพิ่ม [และรักในถิ่นที่อยู่ของตน](#) เข้าไป

ประธาน : มีคำอธิบายใหม่ครับ คำว่า ถิ่นที่อยู่ เป็นภาษาของกฎหมายนะครับ [เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม](#) เดิมว่า [และรักในถิ่นที่อยู่](#) ของตน มีคำอธิบายใหม่ครับ เป็นแฟกซ์มาเท่านั้นใช้ใหม่ครับ

นายนพรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : ไม่ได้เป็นแฟกซ์ครับ อันนี้คือไปนั่งพูดคุยกัน แล้วอาจารย์ บอกว่ามองในภาพรวม ๆ แล้วน่าจะเป็นการส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นต้องรักในท้องถิ่นของตนเองก่อน นะครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ขอประทานโทษคะท่านประธาน ดิฉันยังมองไม่เห็น นะคะว่าจะต้องให้รักท้องถิ่นของตัวเองก่อน เพราะที่จริงมันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกระทบกับชีวิตความเป็นอยู่ของเขา ที่จริงเจตนาธรรมณ์ยังคิดว่าแค่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมยังไม่พอ มันต้องไป จัดการด้วย เพราะในนี้มีเรื่องของการจัดการ การจะใช้ประโยชน์อะไรอย่างนี้ แต่อนุรักษ์ยังอ่อนมากเกินไป

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์

จกณอม ๑๐/๒

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

นะคะ เพราะฉะนั้นถ้าจะเอาแค่นี้ก็ไม่น่าจะเต็ม ให้รักถิ่นที่อยู่ เพราะว่าที่จริงมันชัดเจน ๓ - ๔ วรรค
ของเขาตรงนี้ว่าเพื่อที่จะดูแลสุขภาพหรือคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่กระทบกับชีวิตของเขา มันชัดเจนอยู่
แล้วคะ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : เรียนท่านประธานคะ ตรงนี้พูดถึงองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้พูดถึงคน คือ คณะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรงนี้บางคนไม่ค่อยรัก
ท้องถิ่นเท่าไร เพราะว่ามาจากที่อื่น แล้วก็เงื่อนไขครบอายุการอยู่ในจังหวัดนั้นก็ยังสามารถสมัครเป็น
สมาชิก อบต. นายก อบต. อะไรได้ เสียภาษีที่ดินอะไรพวกนี้คะ บางที่อันนี้ก็รักนะคะ แต่รัก
ผลประโยชน์

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ขออนุญาตครับ ตรงนี้ถ้าเผื่อเราดูมาตรา ๒๙๐ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริม นี้เขากำหนดหน้าที่นะครับ เพราะฉะนั้นผมว่าเราต้อง
เน้นถึงเรื่องหน้าที่มากกว่า แต่ส่วนผลพลอยได้จะรักหรือไม่รักอย่างที่อาจารย์อำไพพูดนะครับ ผมว่า
มันเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะครับ แต่ว่าหน้าที่ต้องทำหน้าที่นั้นคือภาคบังคับ ขอขอบคุณครับ

ประธาน : ท่านประโชชน์ครับ

นายประโชชน์ สภาวสุ : ขออนุญาตนะครับ ผม ประโชชน์ นะครับ คือในส่วนของ
มาตรา ๒๙๐ ผมว่าเจตนารมณ์น่าจะเป็นที่เดิมท้องถิ่นอยากจะกระทำการหลายอย่าง แต่ว่าถูกภาวะ
ต้องห้ามจากทางรัฐ แล้วรัฐก็เข้ามาดูแลไม่ทั่วถึง เกาไม่ถูกที่คัน หรือหลายต่อหลายอย่างส่งแต่
โครงการมาแล้วงบประมาณไม่ส่งบ้าง แล้วก็ทางท้องถิ่นก็เข้าไปจัดการไม่ได้ด้วยปัญหาการขัดข้อง
ทางกฎหมาย ที่นี้ในมาตรา ๒๙๐ ก็เลยเจตนาที่จะให้ท้องถิ่นต้องรู้จักที่จะดูแลของ ๆ ตัวเองแล้ว แล้วก็
มีหน้าที่ความชัดเจนตรงนี้ คือจะได้สิ้นข้อสงสัยในเรื่องความทับซ้อนหรือว่าข้อข้องใจในเรื่องของ
สถานที่ที่ตนได้ถืออำนาจในการเข้าไปบริหารนะครับ แม้กระทั่งส่วนอื่น ๆ ที่มีส่วนตกกระทบมา
นี่นะครับ ใน (๓) วรรคสอง ก็ยังเขียนไว้เลยด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้จริง ๆ แล้วเจตนารมณ์ตัวสีดำ
บางทีผมไม่ทราบผมผ่านตามาได้อย่างไร ผมว่าตรงนี้ยังไม่สื่อเต็มเป้านะครับ เพื่อให้องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วม มันไม่ใช่ว่ามีส่วนร่วมแล้ว มันเป็นความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ของการปกครอง
ท้องถิ่น ต่อภารกิจที่เขาได้รับมอบหมายจากประชาชนว่าจะต้องทำอะไรได้บ้าง เพื่อไม่ให้เกิดความ
คลุมเครืออย่างที่ผ่านมา อันนี้มันน่าจะเป็นลักษณะนั้นมากกว่า มันไม่ใช่แค่ส่วนร่วมครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๐/๓

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ขออนุญาตครับถ้าเพื่อเปลี่ยนจาก **ส่วนร่วม** เป็น **มีอำนาจหน้าที่** แทนได้ไหมครับ

ประธาน : ชัดกว่าใช่ไหมครับ ที่นี้เหลือคำสุดท้ายครับ อำนาจหน้าที่ในเรื่องอะไรครับ เพราะว่าอาจารย์รัฐภาภรณ์บอกว่าข้อความไม่ครอบคลุมใช่ไหมครับ ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรจะให้ข้อความที่ครอบคลุมครับ เชิญอาจารย์รัฐภาภรณ์ครับ

นางรัฐภาภรณ์ แก้วสนิท : เราก็เอาตามข้างบนก็ได้ แต่มันจะเหมือนกันแค่นั้น อำนาจหน้าที่ส่งเสริมรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แต่ถ้าบอกว่าแค่อนุรักษ์มันอ่อนมากนะคะ มันต้องจัดการ เขามีสิทธิในการที่จะจัดการ ไม่อนุรักษ์จัดการได้ ผลประโยชน์ได้ บำรุงรักษา มันได้ตั้ง ๓ อย่าง แล้วสูงสุดก็คือเป็นการจัดการของเขา

นายประโภชน์ สภาวสุ : อย่าง (๓) นะครับ ท่านประธานขออนุญาตนะครับ มันก็เป็น Hint ของคำปกป้องเลยนะครับ ไม่ใช่องค์การที่อยู่ในพื้นที่ของตน แต่มันกระทบ ต้องมีสิทธิมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการเพื่อที่จะปกป้องด้วยนะครับ อย่างนี้ครับ เพราะ อนุรักษ์ ตัวเดียวไม่พอครับ

ประธาน : คือควรแจ้งไว้ให้เห็นมากกว่าเขียนเป็นคำรวมใช่ไหมครับ อย่างเช่น ผมนึกถึงว่ามีอำนาจหน้าที่ในด้านที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจะไม่มีชัดเจนเลยใช่ไหมครับ ต้องการที่จะแจกลงไปจะดีกว่าใช่ไหมครับ จะได้ใส่ลงไปให้ครบ เพราะจริง ๆ แล้วในย่อหน้าตัวรองเราจะใส่ทั้ง ๔ ข้อเอาไว้ อธิบายเอาไว้ นะครับ จะใส่ลงมาให้ครบไหมครับ **มีอำนาจหน้าที่ในด้านเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม** ไม่ชัดใช่ไหมครับ ถ้าไม่ชัดก็ต้องเขียนลงไปให้ครบครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขอประทานโทษ ท่านประธานคะ ถ้าเราบอกว่า **เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน** อะไรทำนองนี้นะคะ เต็มเข้าไปอีกนิดจะเกินไปไหมคะ

ประธาน : ถ้าคุณภาพเกินครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : **เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น**

นางรัฐภาภรณ์ แก้วสนิท : ถ้าเอาของอาจารย์อำไพสั้น ๆ นะครับ **มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม** อย่างนี้ได้ไหมคะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนากรณี
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๐/๔

ประธาน : ท่านบอกว่า (๑) (๒) (๓) (๔) จะกำกับอยู่ใช่ไหมครับว่า บริหารจัดการ ไม่ใช่ว่าเป็นเรื่องอะไร เป็นเรื่องที่ได้เอาไว้ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ไปได้ไหมครับ

นายปัญญา ประเสริฐศรี : อาจจะใช้ไม่ได้กับทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนะ ผมเข้าใจว่ามาตรา ๒๙๐ เขาเขียนทั้งเรื่องส่งเสริมและเรื่องรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพราะว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งเล็กมากเกินไปเขาคงทำเองทั้งหมดไม่ได้ บางเรื่องก็ทำหน้าที่แค่เพียงส่งเสริมสนับสนุนกับหน่วยงานอื่น

ประธาน : คือ **ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ** นะครับ อาจารย์รัฐภาภรณ์ครับ

นางรัฐภาภรณ์ แก้วสนิท : แต่ว่าไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ก็ตามนะคะ ถ้าเป็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ของเขาเขามีสิทธิในการที่จะจัดการ แล้วก็ถ้าอยู่ในพื้นที่เขาเขาต้องจัดการแล้วก็บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์ แต่ถ้าวรรคสองก็คือถ้านอกเขตเขาจะไปร่วมแค่บำรุงรักษา แล้วถ้าเป็นวรรคสาม ก็คือ ถ้าแม่จะนอกเขตแต่ถ้าจะกระทบกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของคนในท้องถิ่นเขา เขามีสิทธิไปร่วมพิจารณานะคะ เพียงแต่ว่าอันนั้นมันมีอยู่ในปี ๒๕๔๐ อยู่แล้ว ปีนี้เพิ่มขึ้นมาคือ (๔) เขาจะไม่กำหนดว่าเล็กหรือใหญ่ แต่พูดในภาพรวมว่าถ้าในพื้นที่เล็ก ๆ ที่ท่านว่าถ้ามันไม่มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอะไรอยู่เขาก็ไม่ต้องจัดการ แต่ถ้าในเขตพื้นที่เขามีอย่างไรเล็กหรือใหญ่เขาก็จัดการได้ อย่างนี้เป็นหลักรวม ๆ ค่ะ

ประธาน : อาจารย์อำไพครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : วันนี้พูดมากนิดหนึ่ง คืออย่างนี้คะ พอดีได้สัมผัสค่อนข้างใกล้ชิด อย่างที่นนทบุรีเนื่องจากเป็น กกต. จังหวัดตั้ง ๘ ปี จึงสัมพันธ์กับ อบต. ทั้งหมดแล้วก็เทศบาล แล้ว อบจ. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อบต. มหาสวัสดิ์ ยกตัวอย่างของนนทบุรีเล็กที่สุดเลย งบประมาณก็น้อยมาก เก็บภาษีก็ได้น้อย หน้าที่หลักก็คืองาน สาธารณะทั้งหมดเลย ถนน น้ำ ไฟ ขยะมูลฝอย แล้วก็ต้นไม้ข้างทาง ทั้งหมดเลยคะ แล้วในที่สุดถ้าหากไม่สามารถดำเนินการงบประมาณไม่พอ อบต. ใกล้ ๆ ก็เข้ามาช่วยเสริม ทำงานเหมือน Joint venture เป็นหน้าที่บริหารจัดการเลย แล้วก็ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีอะไรต่ออะไร หน้าที่ก็มีอยู่หลายข้อคะ

ประธาน : ลองดูนะครับ **เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม** นะครับ อาจารย์รัฐภาภรณ์ครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จกณอม ๑๐/๕

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ดิฉันขยับไป ย่อหน้าที่ ๒ ที่จริงตัวบทมันให้อำนาจหน้าที่กับท้องถิ่นเป็นอิสระมากในการที่จะจัดพื้นที่ตัวเอง แต่ถ้าวรรคสองมันเหมือนกับมองในแง่ลบว่า โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับพื้นที่และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ เดิมตรงนี้ โอเค. นะคะ แต่กลายเป็นว่าหากไม่มีการควบคุมหรือจัดระเบียบให้เหมาะสมท้องถิ่นอาจจะละเลยหรือใช้ทรัพยากรอย่างไม่เหมาะสม ที่จริงตัวบทไม่มีเจตนาตรงนี้เลยนะคะ ตัวบทเจตนาก็คือว่า ท้องถิ่นนี้ละจะเป็นคนทำอย่างเหมาะสม ไม่ใช่บอกว่าท้องถิ่นจะทำอย่างไม่เหมาะสม กลับเป็นผลเสียในระยะยาว ดิฉันว่าเจตนาในตัวบทไม่ได้พูดถึงอันนี้ จึงกำหนดให้มีหน้าที่ กลายเป็นว่าถ้าท้องถิ่นทำไม่เหมาะสมจะเป็นผลเสีย เลยกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการทั้งจัดการ ทั้งใช้ประโยชน์ ทั้งมีส่วนร่วมอะไรอย่างนี้ มันขัดแย้งกันนะคะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๑๑/๑

ประธาน : ท่านเสนอให้ตัดออกใช่ไหมครับ คำว่า หากไม่มีการควบคุมหรือจัดระเบียบให้เหมาะสมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจละเลยหรือใช้ทรัพยากรอย่างไม่เหมาะสม กลับเป็นผลเสียในระยะยาว นี้เราก็เริ่มว่า โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความใกล้ชิดกับพื้นที่และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ที่จริงเป็น ใกล้ชิดกับพื้นที่ คือเขาอยู่เหมือนกับเขาเป็นเจ้าของกับประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขาเป็นเจ้าของ เขาอยู่ใกล้ชิดแล้วก็เป็นเจ้าของ แล้วมันจะกระทบกับเขา คือถ้าทำอะไรก็ตามมันจะกระทบกับประชาชนในท้องถิ่น แล้วก็เลยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ หรือไม่อย่างนั้นก็ต้องไปสรุปที่คุณประโชชน์พูดตอนแรกว่า รัฐมันจัดการแล้วไปกระทบกับเขาอยู่เรื่อย แล้วก็ไม่ฟังเสียงเขา เพราะฉะนั้นก็เลยต้องให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่อย่างนี้ เขียนอย่างไรก็ได้ค่ะ ขอให้ตัด ๒ บรรทัดนั้นออกแค่นั้นนะ

ประธาน : ตัดออกแล้วครับ เชิญท่านประโชชน์ครับ

นายประโชชน์ สภาวสุ : ใกล้ชิดน่าจะเป็น โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นองค์กรซึ่งรับรู้ปัญหาความต้องการของพื้นที่ ความจริงแล้ว และแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ประโยชน์ที่อาจจะบังเกิดขึ้นจากการ คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรู้ปัญหาของพื้นที่และรับรู้ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ดีกว่าภาครัฐ ประเด็นมันอยู่ที่ตรงนี้ ตรงนี้น่าจะเอามาใส่แทนตรงจุดนี้ ไม่ใช่คำว่า ใกล้ชิด มันไม่ใช่ประเด็นของความใกล้ชิด รับรู้ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ตัด ความใกล้ชิดกับ ออก

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ผมขออนุญาตครับ มันมีเสริมอยู่นิดหนึ่งครับ คือมาตรา ๒๙๐ (๒) กับ (๓) เขาตกท้ายไว้ว่า อาจมีผลกระทบ เฉพาะในกรณีที่มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ของตน แล้วก็ (๓) บอกว่า ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยของประชาชนในพื้นที่ ที่ผมยกตรงนั้นขึ้นมาก็เพื่อจะเน้นคำว่า พื้นที่ เมื่อก็เอาใส่ไปแล้วว่าพื้นที่นี้ครับ ที่นี้อีกอันหนึ่งที่ผมยกขึ้นมาก็คือ เพราะเขาเกรงว่าจะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสุขภาพอนามัย และการดำรงชีวิตของประชาชน ตรงนี้ส่วนที่เราตัดไป ผมเข้าใจว่าตรงนั้นคงจะมาเขียนเพื่อขยายความตรงนี้ แต่ถ้าเมื่อเกิดเราจะตัดไป ผมก็อยากจะเดิมเป็นว่า เพื่อป้องกันมิให้มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพอนามัยและการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่

นายณพรัตน์ วิจิตรพันธุ์ : ในส่วนหมายเหตุครับ ก็ตั้งแต่มาตรา ๒๙๑ ถึง

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๑/๒

มาตรา ๒๙๐ ก็เพิ่มรายงานการประชุมไปในส่วนที่กรอบ ๑ รับผิดชอบก็จะหมดแล้วนะครับ
ทั้งหมด ๗ หมวด ต่อก็เป็นของกรอบ ๒ และกรอบ ๓ ครับ

ประธาน : เราจะพักการประชุมชนิดหนึ่งได้ไหมครับ พัก ๑๐ นาทีนะครับ

พักประชุมเวลา ๑๖.๐๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๖.๒๐ นาฬิกา

ประธาน : ต่อไปมาตราอะไรครับ มาตรา ๑๙๗ เชิญเลยครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๑๙๗ ท่านวัชรินทร์ก็แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามหนึ่ง เพิ่มการใช้ เข้าไป กับคำว่า อธิปไตย เพิ่มเข้าไปเป็น เพื่อให้เป็นไปตามหลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตย และประกันความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการในการพิจารณาอรรถคดี

ประธาน : อาจารย์วัชรินทร์หรือว่าอาจารย์วิจิตราครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : อันนี้ของท่านวัชรินทร์ครับ มีอยู่ ๒ ส่วนครับ
ท่านวัชรินทร์แก้ไข กับท่านอาจารย์วิจิตราแก้

ประธาน : มาตราที่อาจารย์วิจิตราไม่ได้ขอแก้ แต่ว่าท่านที่ขอแก้คือท่านวัชรินทร์

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๑๙๗ อาจารย์วิจิตราไม่ได้แก้ครับ

ประธาน : ปัญหาคือหลัก Separation of power เขาแปลว่า หลักการแบ่งแยกอำนาจ ที่นี้ถ้าลองอ่านนะครับ มาตราที่ขึ้นต้นว่า การพิจารณาพิพากษาเป็นอำนาจของศาล ก็มีตามมาอีกหลายวรรค เสร็จแล้วเจตนารมณ์เราก็บันทึกว่า เพื่อให้เป็นไปตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ ที่นี้เพิ่มเป็นว่า เพื่อให้เป็นไปตามหลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตย และประกันความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการในการพิจารณาอรรถคดี จริง ๆ มันพิจารณาพิพากษาอรรถคดีนี้ครับ
จริง ๆ แล้วใช้คำว่า พิจารณาพิพากษา ที่นี้ปัญหาคือว่าท่านเสนอ บางทีต้องใช้คำว่า พิจารณาพิพากษา ครับ มีปัญหาอยู่ที่คำว่า หลักการแบ่งแยกอำนาจ ท่านเสนอให้ใช้คำว่า หลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตย ขออนุญาตขอความเห็นหน่อยครับ คือเดิมเราคุยกันว่ามันมีอำนาจ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๑๑/๓

นิติบัญญัติ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ เราถึงทำความเข้าใจถึงเรื่องของหลักการแบ่งแยกอำนาจ แล้วเราก็ทำความเข้าใจไปถึงมาตรา ๓ เราเคยคุยกันว่าเรานึกถึงมาตรา ๓ ก็เลยกล่าวถึงหลักการแบ่งแยกอำนาจ มาตรา ๓ คือ อำนาจอธิปไตย ซึ่งเป็นเรื่องของกรใช้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร แล้วก็ อำนาจตุลาการตามมาตรา ๓

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ขออนุญาต ผม คณิต ครับ คือมาตรา ๓ เป็นหลักใหญ่ของรัฐธรรมนูญก็แบ่งแยกอำนาจใช่ไหมครับ แต่ที่นี้พอหลังจากแบ่งแยกอำนาจแล้ว ในส่วนของศาล เป็นมาอย่างไร มันก็เริ่มต้นมาจากมาตรา ๑๙๗ เป็นต้นไป เพราะฉะนั้นอาจจะไม่จำเป็นต้องเรื่อง การแบ่งแยกอำนาจอธิปไตยก็ได้ เป็นเรื่องการแบ่งแยกอำนาจธรรมดา เพราะว่าอันนี้เป็นเรื่องที่ว่า เพื่อคุ้มครองให้การพิจารณาพิพากษารรคดีโดยที่ไม่ถูกใครชักนำหรือว่าใครบีบบังคับมากกว่า ตรงนั้น ผมว่าลักษณะมันน่าจะเป็นอย่างนั้น

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ที่ว่าไม่ให้โยกย้าย ไม่ให้จัดการ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ที่ว่าไม่ให้โยกย้าย ไม่ให้จัดการ ก็เพราะเกรงว่าถ้าโยกย้าย จัดการเหมือนอย่างข้าราชการบางส่วน ถ้าขอไม่ได้ก็โยกย้าย ต่อไปขอ ต้องได้ เพราะมิฉะนั้นจะถูกโยกย้าย

ประธาน : คือโยกย้ายต่าง ๆ จะอยู่ในคำว่า ประกันความเป็นอิสระ นะครับ ประกัน ความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการ แล้วเราเห็นว่าหลาย ๆ คำเราไม่มุ่งหมายในการอธิบายตัว บท ก็เลยไม่ได้อธิบายอะไรไว้ อธิบายไว้ ๒ บรรทัดครับ มีปัญหาอยู่ที่คำว่า หลักการแบ่งแยกอำนาจ จะเขียนอย่างไรที่เสนอหรือเปล่าว่าหลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตย ปัญหาคือต้องรอ ท่านวัชรินทร์พุ่มนี้หรือเปล่าว่า ท่านจะมาประชุมอีกที่วันพุ่มนี้ ท่านเป็นคนเสนอ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๒/๑

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ขออนุญาตครับ ผม คณิต ครับ ในแง่ของผมผมมองดูว่าจะมีหรือไม่มีได้ทั้งนั้น เพราะจริง ๆ แล้วเป็นไปตามหลักการเพื่อการแบ่งแยกอำนาจตรงนี้เราอาจจะไม่ต้องใส่เลยก็ได้ เป็นว่า **เพื่อให้เป็นหลักประกันความเป็นอิสระ** ผมว่าประโยคหลังมันสำคัญเป็นหัวใจที่จริง ตอนต้นเป็นเพียงแค่เกริ่นให้ทราบ เพราะฉะนั้นจะแก้ไขอย่างไรผมไม่ขัดข้องนะครับ

ประธาน : อาจารย์อำเภอครับ

รองศาสตราจารย์อำเภอ อินทรประเสริฐ : เห็นด้วยกับท่านคณิตนะคะ คืออยากให้ตัดส่วนแรกออกนะคะ อันนี้เป็นหลักประกันความอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการนะคะ หัวใจอยู่ตรงนี้ ส่วนแบ่งแยกอำนาจเราพูดมาแรก ๆ อยู่แล้วตรงนี้ไม่น่าจะต้องกล่าวถึงอีกคะ

ประธาน : ดังนั้นขึ้นว่า **เพื่อประกันความเป็นอิสระ** จำได้ว่าท่านวัชรินทร์ไม่ชอบคำว่า หลักประกัน **เพื่อประกันความเป็นอิสระของผู้พิพากษาและตุลาการในการพิจารณา** ขอเติมคำว่า พิพากษา ลงไป **พิจารณาพิพากษาอรรถคดี** รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๐ ต่อไปเชิญครับ

มาตรา ๑๙๘ ไม่มีอะไรใหม่ครับ

มาตรา ๑๙๙

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๑๙๘ พอดีตอนแก้ไขฉบับที่ตอนนั้นเราทำของวันที่ ๑๙ กรกฎาคม จะมีเนื้อความอธิบายอยู่ข้างล่าง แล้วตอนนั้นเอาเข้าชั้นคณะกรรมการวิสามัญ อาจารย์วิจิตราได้แก้มาว่า ให้ตัดข้อความตรงที่อธิบายข้างล่างออก และแก้ไขเป็นอย่างนี้แทน ของเดิมเจตนารมณ์**เพื่อประกันความมั่นคงในสิทธิเสรีภาพของประชาชน การจัดตั้งศาลจึงต้องกระทำโดยพระราชบัญญัติเท่านั้น** แล้วก็มาอธิบายข้างล่างครับ ดังนั้นการจัดตั้งศาล**เพื่อพิจารณาคดีใดคดีหนึ่งหรือข้อหาใดข้อหาหนึ่งเป็นการเฉพาะ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีพิจารณาคดีใดคดีหนึ่งเป็นการเฉพาะ**จะจงก็กระทำไม่ได้เช่นกัน

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ใต้ครับ ผมมองดูว่าก็เป็นข้อสรุปของข้างล่าง สรุปให้สั้นแล้วเอาไปแปะไว้ข้างบนเป็นวรรคเดียวกันจบเลย

รองศาสตราจารย์อำเภอ อินทรประเสริฐ : ขออนุญาตท่านประธานคะ **และการจัดตั้งศาล** ตรงนั้นถ้าเราจะตัดออกไปเลยจะได้ใหม่คะ เพราะว่าภายใต้เจตนารมณ์ บรรทัดที่ ๒ **การจัดตั้งศาลจะต้องกระทำโดยพระราชบัญญัติเท่านั้น** ดังนั้นการแก้ไขวิธีพิจารณาคดีใดเป็นการเฉพาะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๒/๒

ย่อกระทงทำได้ จะไปไหวใหม่คะ เพราะรู้สึกคำซ้ำ และการจัดตั้งศาลไม่ได้ความหมายเดียวกับ
บรรทัดที่ ๒ หรือคะ

รองศาสตราจารย์โสมสุดา ลียะวณิช : อ่านดูน่าจะเป็นคนละคำ

ประธาน : Key word ก็คือตัวสีดำเดิมไม่รวมสีแดงเลย ปัญหาคือข้อความเราเขียน
ไว้ดูเหมือนไม่ค่อยสละสลวยไม่ค่อยกระชับ คือเดิมคำว่า **ดังนั้น** เท่านั้นเองนะครับ แต่วิเคราะห์แล้ว
สาระสำคัญอยู่ที่ตัวสีดำอย่างเดียว **เพื่อประกันความมั่นคงในสิทธิเสรีภาพของประชาชน ดังนั้นการ
จัดตั้งศาลจึงต้องกระทำโดยพระราชบัญญัติ** เพราะว่าเป็นตัวแทนมาจากประชาชนถึงต้องออกเป็น
พระราชบัญญัติ แล้วก็เป็นการคานทางฝ่ายตุลาการไว้ด้วยต่าง ๆ หลักการตรงนี้มีมาแล้ว เพียงแต่ว่า
ตัวย่อหน้า **ดังนั้น** เป็นตัวรอง ถ้าเราวมขึ้นมาข้อความไม่แน่ใจว่าสมบูรณ์นะครับ แล้วก็อาจจะขัดกับ
หลักการ เมื่อสักครู่ที่ท่านประโกศม์ได้ท้วงอยู่นะครับว่าเราควรมาเขียนรวมกันอย่างไรหรือไม่
หรือไม่ก็ตัดออกไปเลยครับ เพราะสาระสำคัญอยู่ตรงเจตนารมณ์ตัวหลักเท่านั้นนะครับ หากไม่มีตัว
สีแดงเลย มีตัวเจตนารมณ์สีดำ ๒ มาตราจะได้ใหม่ครับลองช่วยดูนะครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขออนุญาตคะ ที่เราฆ่าทิ้งไปตัวดำของเรา
จริง ๆ ถ้าเราจะขยายความที่เราเขียนไว้เดิมมีความชัดเจนขึ้นกว่าตัวสีแดง ถ้าจะคงไว้เพื่อขยาย
รายละเอียดดีกว่าเยอะเลยคะ

รองศาสตราจารย์โสมสุดา ลียะวณิช : ขออนุญาตท่านประธาน เห็นด้วยกับ
อาจารย์อำไพคะ ไม่ต้องเอาตัวสีแดง เอาตัวสีดำ ๒ บรรทัดครึ่งกับตัวที่เราขีดฆ่าทิ้งทั้งหมด

ประธาน : คือคงไว้ตามเดิมใช่ไหมครับ คำว่า **ดังนั้น** ออกไปได้ใหม่ครับ
แล้วคำว่า **เช่นกัน** ไม่รู้ว่าจะเขียนว่าอย่างไรครับ ตกลงเป็นอย่างไรนะครับ เชิญต่อครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : คือจะต้องถามอาจารย์ก่อนครับ คืออาทิตยที่แล้วไม่ได้
พิจารณาเรื่องศาลนะครับ ตอนที่อาจารย์วิจิตราก้ไขมาให้ยังไม่พิจารณาเลย

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นก็ไล่มาตราไป ต่อไปมาตรา ๑๙๙

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๑๙๙ อาจารย์วิจิตราก้ไขมานานะครับ

ประธาน : เดี่ยวต้องตกลงกันก่อนจะยัดไฟล์ไหนเป็นหลัก เอาไฟล์ล่าสุดเป็นหลัก
ได้ใหม่ครับ เดี่ยวเผื่อกลับไปกลับมาตามไม่ทันนะครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๒/๓

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ถ้าไฟล์ล่าสุดเป็นหลัก คือแก้ตามอาจารย์วิจิตรา
ทุกอย่างแล้วครับ

ประธาน : แล้วเราเห็นของเก่าหรือเปล่าครับ โอ.เค. เอาไฟล์นี้เป็นหลักนะครับ
เชิญต่อครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๑๙๙ อาจารย์วิจิตราแก้ไขนะครับ ตัด
ข้อความข้างล่างมาเป็นตัวเข้มอย่างเดียวเลย คือรวมแล้วก็เป็น เจตนารมณ์เพื่อชี้ขาดอำนาจหน้าที่
ระหว่างศาล ซึ่งมีความเป็นอิสระจากกัน จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งเป็นที่ยอมรับ
ของทุกศาลที่เกี่ยวข้องขึ้น ทั้งนี้ไม่ให้รวมถึงปัญหาในเรื่องเขตอำนาจระหว่างศาลรัฐธรรมนูญ
กับศาลอื่น

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ผมขออนุญาตนะครับ ตัวสีแดงตอนช่วงแรกมันขยายความ
ให้ชัดเจนขึ้น ผมไม่ขัดข้อง แต่ตัวสีแดงอันที่ ๒ ผมว่ามันไม่ใช่ เพราะว่าอันนี้เป็นเรื่องกรณีที่ว่า เขาบอก
ว่า กรณีที่มีปัญหาระหว่างอำนาจก็ให้ดำเนินการอย่างไร ที่นี้ตรงสีแดงส่วนที่ ๒ ผมว่ามันไม่เกี่ยวข้อง
กันกับมาตรานี้เลย ผมขออนุญาตตัดออกครับ

ประธาน : คำว่า เป็นที่ยอมรับของทุกศาล เพิ่มขึ้นมาจากร่างเดิมด้วยใช่ไหมครับ
ทั้งนี้ เอาไว้ใช่ไหมครับ ทำไมต้องมี ทั้งนี้

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขอประทานโทษท่านประธานนะคะ ตรงนี้
จริง ๆ ถ้าเราจะปรับเป็น เจตนารมณ์กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งหรือชุดหนึ่งขึ้น เพื่อทำหน้าที่
ชี้ขาดในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น ๆ ยกเว้นศาลรัฐธรรมนูญ
หรือจะเป็นคำว่า ทั้งนี้ ไม่รวมถึงศาลรัฐธรรมนูญ ก็ได้ คือมีกรรมการชุดหนึ่งให้ชี้ขาดปัญหาระหว่าง
ศาล นั่นคือแกนคะ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ท่านวัชรินทร์ก็เอาไปดูแล้วนะครับ ก็แก้มาให้เหมือนกัน
คือท่านวัชรินทร์ท่านแก้คำนี้ ๆ หน่อยนะครับ แต่ดูเนื้อหาแล้วท่านวัชรินทร์ไม่ได้แก้ครับ อาจารย์
วัชรินทร์แก้วว่า เพื่อชี้ขาดการขัดกันแห่งอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล นี่เป็นตัวสีแดงครับ ตัวอธิบายท่าน
เนื่องจากรัฐธรรมนูญกำหนดให้ศาลมีอิสระจากกัน ดังนั้นปัญหาการขัดกันในเรื่องเขตอำนาจหน้าที่
ของศาลย่อมเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นในกรณีที่ปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลจึงกำหนดให้มี

คณะอนุกรรมการบัณฑิตกเจตนาารมณั
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงณอม ๑๒/๔

คณะกรรมการวินิจฉัยขาดชั้น ทั้งนี้ไม่รวมถึงปัญหาในเรื่องอำนาจระหว่างศาลรัฐธรรมนูญกับศาลอื่น
นะครับ

- ๑๓/๑

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๓/๑

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : หลักก็คือตั้งกรรมการคณะหนึ่งเพื่อชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาเรื่องเขตอำนาจศาล เราใช้คำว่า เขตอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล ดีกว่า เพื่อจะได้ใช้คำของรัฐธรรมนูญไม่ผิด

ประธาน : เขาไม่ได้แก้ตรงนี้ครับ เขาเป็นไปตามเดิม เป็นไปตามหลักการในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ ครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เข้าใจว่าคนที่ไปช่วยเขียนไปช่วยดูคือดอกเตอร์ ฤทัย ซึ่งขณะนี้ เป็นอธิบดีศาลปกครองกลาง

นายประโกชน์ สภาวสุ : นี่เหมือนปี ๒๕๔๐ เลย

ประธาน : ใช่ครับ

นายปัญญา ประเสริฐศรี : เหมือนกับปี ๒๕๔๐ แล้วก็ในปี ๒๕๔๐ ตอนนี้มีพระราชบัญญัติฉบับหนึ่ง เรียกว่า พระราชบัญญัติคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล จะมีคณะนี้ครับทำหน้าที่วินิจฉัย ถ้าหากว่าเถียงกันว่าคดีนี้ควรจะขึ้นศาลปกครองหรือขึ้นศาลยุติธรรม หรือขึ้นศาลทหาร อย่างนี้ครับ คณะนี้ ถ้าเถียงกันไม่เป็นที่ยุติว่าขึ้นศาลไหนแน่ คณะนี้จะเป็นคนชี้ว่าให้ขึ้นศาลไหน ส่วนเรื่องศาลรัฐธรรมนูญคณะนี้เขาจะไม่ได้ชี้ เรื่องของศาลรัฐธรรมนูญมันจะมีกระบวนการในการขึ้นศาลรัฐธรรมนูญของมันเองโดยเฉพาะ

ประธาน : เข้าใจว่าศาลรัฐธรรมนูญ เข้าใจว่ารัฐธรรมนูญ ร่างปี ๒๕๕๐ เขาพยายามกำหนดขอบเขตแล้ว คือศาลรัฐธรรมนูญเคยรับพิจารณาทุก ๆ เรื่อง แล้วก็ไม่ใช่ใครที่ไหนเลยครับ อาจารย์สุรพลและผมไปร่วมเซ็นกับเขาด้วย ก็วิพากษ์วิจารณ์ศาลรัฐธรรมนูญว่าทำเกินอำนาจหน้าที่ตัวเอง คือขยายเขตแดนอำนาจหน้าที่จนกว้างไปหมด แต่รุ่นปี ๒๕๕๐ เขาเขียนดีเส้นหมดแล้ว ผมไม่รู้ว่าเขาพิจารณาไปหรือยังครับ เรื่องศาลรัฐธรรมนูญ มันจะมีกำหนดอำนาจหน้าที่อยู่แล้วโดยเฉพาะมาตราหนึ่ง ที่เกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ อยู่ในกรอบ ๓ นี้หรือเปล่า ยังไม่ถึงใช่ไหมครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ยังครับ

นายประโกชน์ สภาวสุ : โทษครับ แล้วมาตราไหนที่บอกว่าถ้าไม่ขึ้นกับศาลใดเลยก็ให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญ

ประธาน : ถ้าไม่ไปไหนคือศาลยุติธรรมครับ

นายประโกชน์ สภาวสุ : ผมจำได้ว่ามีอยู่มาตราหนึ่งว่า ถ้าไม่เข้าศาลอะไรเลย

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๓/๒

รู้สึกจะเป็นช่วงแรกรับฟังความคิดเห็นหรืออย่างไร ที่บอกว่าไม่เข้ากับศาลไหนเลยให้ขึ้นกับศาลรัฐธรรมนูญ แล้วยังบอกอย่างนี้ศาลรัฐธรรมนูญก็รับและไปหมดเลย ไข่หรือเปล่า

ประธาน : ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ประชาชนฟ้องศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้ ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ให้ประชาชนมีสิทธิฟ้องศาลรัฐธรรมนูญได้โดยตรงแล้วนะครับ ที่นี้เรื่องอำนาจหน้าที่เป็นอีกประเด็นหนึ่งว่าจะชี้ขาดกันอย่างไร ที่นี้ปัญหาในมาตรานี้ไม่เกี่ยวกับคดีรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับคดีอื่น ๆ ทั้งหมดว่าจะไปขึ้นศาลไหน ต้องมีกรรมการที่มาขึ้นะครับ คือเราใช้ระบบคณะกรรมการ ในต่างประเทศใช้ระบบศาล เขาจะมีศาลพิเศษขึ้นมา แต่ของเราใช้ระบบคณะกรรมการ แล้วก็ยึดตามของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เขา Debate จนเป็นที่ยุติกันตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แล้วอันนี้ก็ยึดตามหลักการเดิม ปัญหาเรื่องเราเขียนเท่านั้นนะครับว่าจะเขียนอย่างไร ไม่รู้ว่าเรื่องอำนาจหน้าที่ศาลรัฐธรรมนูญนั้นมีเขียนไว้อีกมาตราหนึ่ง มาตราอะไรครับ เข้าใจว่าอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญเขาจะกำหนดไว้ในแห่งต่าง ๆ มีกระจายอยู่หลายมาตรา ในรัฐธรรมนูญนี้จะมีอยู่หลายส่วน จะมีมาตรานั้น มาตราที่เขียนเอาไว้ เขาจะเขียนล็อกเอาไว้มากกว่านี้ บางอย่างจะอยู่ในกรอบ ๒ ไม่อยู่ในกรอบ ๓ คุณอาจจะไม่ได้ตามตรงนั้น ไม่เป็นไรครับ กลับมาที่มาตรา ๑๙๙ คือคำที่เราปรับแล้วคือคำว่า ซึ่งมีความเป็นอิสระจากกัน อันนี้รับไว้จะครับ แล้วก็ตัดคำว่า ที่เป็นที่ยอมรับของทุกศาลที่เกี่ยวข้องกันแล้ว ที่นี้ปัญหาคือว่าแล้วเขตอำนาจศาลรัฐธรรมนูญต้องกล่าวถึงหรือไม่ คุณก้อสิทธิช่วยสรุปอีกทีหนึ่ง คุณเอามาจากตรงไหนเรื่องเขตอำนาจ แล้วไปพูดถึงเรื่องศาลรัฐธรรมนูญ เอามาจากรายงานการประชุม สสร. หรือเปล่าครับ

นายก้อสิทธิ เสรีวิวัฒนา : คือตอนที่ผมอ่านรายงานผมก็คุ่น ๆ ครับว่าเจอเหมือนกันว่าไม่รวมถึงศาลรัฐธรรมนูญ แล้วพอมาดูในเล่ม ๒๕๔๐ เขาก็พูดทำนองเดียวกันว่ามีบางท่านเห็นว่าควรบัญญัติรวมถึงปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีของศาลรัฐธรรมนูญและศาลอื่นได้ด้วย คณะกรรมการก็ทบทวน เขาบอกว่าไม่รวมถึงศาลรัฐธรรมนูญ

ประธาน : คือคนที่บันทึกเรื่องนี้คือดอกเตอร์ฤทัย บังเอิญผมได้ทราบจากท่านอาจารย์มนตรี คือเขามีอาจารย์คมสัน มีคุณกาญจนาวัฒน์ แล้วก็มิดอกเตอร์ฤทัย ผมไม่รู้ว่าชื่อครบหมดทุกคนหรือเปล่า เจตนารมณ์ของปี ๒๕๔๐ ที่ทำวิจัยเสร็จปี ๒๕๔๒ แล้วพอมาดูตรงนี้กรอบ ๓ ก็มีดอกเตอร์ฤทัยเป็นตัวแทนมาจากศาลปกครอง มาเป็นอนุ กรอบ ๓ เขาไม่ได้แก้ตรงนี้ เพราะฉะนั้น

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ก็จะเป็นไปตามเดิม ดูจากตรงนั้นน่าจะเอามาอ้างว่า ทำความไปถึงตอนร่างปี ๒๕๔๐ แล้วก็คัดลอก
ลงมาด้วยหรือเปล่า เพราะเราเคยตกลงกันว่าเรื่องใดที่สามารถสืบค้นได้จากตรงนั้นเราก็จะเอามาใส่
ได้ใหม่ครับ ช่วยทวนอีกทีได้ไหมครับ ข้อความที่อ่านพบในเล่มสีแดง

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : เล่มสีแดงเขียนไว้ว่า คณะกรรมการพิจารณาทบทวน
ร่างแล้วเสนอให้วินิจฉัยชี้ขาดในรูปของคณะกรรมการ โดยให้ประธานศาลฎีกาซึ่งเป็นศาลหลักที่มีมา
แต่เดิมเป็นประธานตามที่มีผู้แปรญัตติ แต่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาขัดแย้ง
ในเรื่องอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ และได้เสนอให้พิจารณาร่างที่ทบทวนใหม่ ซึ่งมีข้อความตาม
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ประธาน : คือเราอ้างทั้ง ๒ อย่างได้ไหมครับ ทั้งรายงานการประชุมของ สสร.
แล้วก็งานวิจัยเล่มนั้น เชิญอาจารย์ชฎาภรณ์ครับ

นางชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ไม่ได้คะท่านประธาน เพราะว่าที่จริงแล้วถ้าจะเอามาอ้างใน
เล่มสีแดงมันมีมากกว่าครั้งที่ยืนยันที่มันคงตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งที่ผ่านมาเราไม่ได้อ้าง
แต่ตรงนี้ถ้ามันชัดเจน แล้วมันก็ได้ขัดแย้งกัน แล้วตรงนั้นก็สอดคล้องกับที่เราเขียนตรงนี้ เพียงแต่ว่า
จะเลือกเสนออย่างไร คิดว่าถ้าประเด็นที่มีอยู่ตอนนี้น่าจะครบถ้วนตามที่พูด เพียงแต่ว่าจะใช้ถ้อยคำ
อย่างนี้หรือว่าจะเขียนแบบที่อาจารย์อำไพเรียบเรียงให้ใหม่ โดยที่เน้นว่าเพื่อที่จะให้มีกรรมการ
คณะหนึ่ง อะไรอย่างนั้นคะ ซึ่งมันอาจจะขัดว่ามีกรรมการคณะหนึ่งขึ้นมาเพื่อที่จะมาชี้ขาด
อะไรอย่างนี้ อำนาจของศาลที่เป็นอิสระต่อกันหรืออะไรก็ตาม อย่างที่อาจารย์พูดคะ

ประธาน : รบกวนท่านอาจารย์อำไพครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขออนุญาตเรียบเรียงถ้อยคำให้ แล้วก็
ทุกคนช่วยกันพิจารณานะคะ แล้วก็ข้อความที่จะเสนอต่อไปนี้ก็เสนอต่อยังท่านวัชรินทร์ให้ช่วยดูอีก
ครั้งก็ได้ ดิฉันเสนออย่างนี้ เจตนารมณ์ กำหนดให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่งทำหน้าที่ชี้ขาดในกรณีที่มี
ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลอื่น ๆ ยกเว้นศาลรัฐธรรมนูญ

ประธาน : อนุกรรมการรับแล้วนะ เอาตามนั้นครับ ท่านช่วยทวนอีกรอบ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : กำหนดให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่ง
หรือจะใช้ คณะ แล้วแต่ ทำหน้าที่ชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจระหว่างศาลยุติธรรม
กับศาลอื่น ๆ ยกเว้นศาลรัฐธรรมนูญ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๓/๔

ประธาน : ขอเปลี่ยนเป็น คณะหนึ่ง ครับ ให้มีกรรมการคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ชี้ขาด
ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลยุติธรรมกับศาลอื่น ๆ ยกเว้นศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัย
ชี้ขาด นะครับ ทำหน้าที่วินิจฉัยชี้ขาด โอ.เค. ตามนี้นะครับ คือเขตอำนาจมันมี ๒ ความหมายนะครับ
คำว่า เขตอำนาจ คำว่า เขตอำนาจศาลมี ๒ ความหมายเสมอ ผมก็เรียน ไม่รู้เรียนตำราเล่มเดียวกัน
หรือเปล่า คำว่า เขตอำนาจ ไม่ว่าจะป็นองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นหรือว่าจะไรต่าง ๆ มีปัญหาตลอด
คำว่า Jurisdiction เราแปลว่าอะไร เขาเป็นว่าเราใช้คำว่า เขตอำนาจ เป็นที่ยอมรับอยู่นะครับ ที่นี้
หมายเหตุมีแก้อะไรไหมครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตราต่อไปเลยนะครับ มาตรา ๒๐๐ อาจารย์วิจิตรา
แก้ไขเพิ่มเติมเพิ่มคำว่า เพื่อความเป็นอิสระของศาล เข้ามาครับ เพื่อความเป็นอิสระของศาล
การแต่งตั้งและการให้พ้นจากตำแหน่งของผู้พิพากษาและตุลาการต้องได้รับโปรดเกล้าฯ เว้นแต่
พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ไม่ใช่ความอิสระ เป็นเรื่องพระราชอำนาจ เป็นเรื่องที่ว่า
แต่งตั้งหรือพ้นต้องโปรดเกล้าฯ เพราะฉะนั้นเรื่องความเป็นอิสระของศาลคงไม่ใช่ครับ

ประธาน : พระมหากษัตริย์ทรงใช้พระราชอำนาจผ่านทางศาล อำนาจตุลาการ
แล้วก็มาจากมาตรา ๓ เราเคยพิจารณากันแล้วมาจากมาตรา ๓ แล้วก็มาต่อตรงนี้ แล้วก็ในหมวดที่
เกี่ยวกับพระราชอำนาจทั้งหลาย เพราะฉะนั้นคงไม่ใช่เรื่องเพื่อความเป็นอิสระ จริง ๆ ถ้าอ้างต้องอ้าง
กลับไปมาตรา ๓ อันนี้จำได้ว่าได้พิจารณากันที่สวนพรวน จำได้ มีติดที่คำว่า โปรดเกล้าฯ จริงๆ แล้ว
ต้องใช้คำว่า โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม คือจะไม่ใช้ไปยาลน้อย

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : โปรดเกล้าฯ มันคำพูด

ประธาน : ที่นี้คุณหญิงกุลทรัพย์อาจจะต้องแก้ เพราะว่าได้โปรดเกล้าฯ คงไม่ใช่
ไม่ใช่คำราชาศัพท์ที่ถูกต้อง

นายประโภชน์ สภาวสุ : อันนี้เป็นเจตนารมณ์ ลักไก่เขียน เจตนารมณ์คือน่าจะเป็น
เรื่องของให้คำพิพากษา เป็นคำพิพากษาซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์ แล้วก็เป็นที่ยอมรับ คือเป็นการกระทำ
โดยภายใต้พระปรมาภิไธย การกระทำที่จะต้องคำนึงถึงความยุติธรรมเป็นหลัก นี่คือเจตนารมณ์ เหตุที่

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๓/๕

ต้องไประคายเคืองเบื่องยุคลบาทให้ต้องลงมาตรงนี้ ก็เพื่อที่จะให้ผู้ที่ทำหน้าที่ ชี้คนติดคุกหรือชี้คนตาย
ให้เห็นถึงว่าตนกำลังทำหน้าที่ การชี้เป็นชี้ตายอำนาจอย่างนี้เป็นอำนาจที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แล้ว

- ๑๔/๑

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๔/๑

ประธาน : ที่ท่านพูดไม่ผิดเพราะว่า ก็อยู่ในมาตรา ๒๐๑ ก่อนเข้ารับหน้าที่จะต้อง
ถวายสัตย์ปฏิญาณ แล้วก็ต้องปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ แล้วก็คำ
พิพากษาก็ตัดสินคดีในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ก็เป็นไปตามนั้น

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : หรืออย่างนี้ใหม่ ถ้าเมื่อเกิดจะเป็นนั้น เราก็ล้อค่านั้น เพราะ
กรณีการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาอยู่ภายใต้พระมหาปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ การแต่งตั้ง
ก็ล้อตามเดิมไป เพิ่มประโยคแรกเพื่อเพิ่มน้ำหนักให้เห็นถึงความสำคัญ ขออีกทีนะครับ ก่อนที่จะถึง
การแต่งตั้งและการให้พ้นจากตำแหน่งนี้ะครับ ถ้าเมื่อเกิดเราเติมคำว่า เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของ
ผู้พิพากษาอยู่ภายใต้พระมหาปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ใช่ไหมครับ พรรคการแต่งตั้งเลย หรือจะ
ปรับ Wording อย่างไรก็ได้ แต่ว่าเอาอย่างนี้ ถ้าเมื่อเกิดตั้งในสิ่งที่ท่านเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญใหญ่ที่สุด
ตั้งขึ้นมาใช่ไหมครับ ว่าเพราะเหตุนี้จึงต้องโปรดเกล้าฯ

ประธาน : คือคำราชาศัพท์ใช้คำว่า ปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยของ
พระมหากษัตริย์ ต้องใช้คำที่ล้อมาจากมาตรา ๒๐๑ นะครับ ปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยของ
พระมหากษัตริย์ กำลังนึกถึงว่าเพื่อยืนยันความสำคัญของหลักการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้พิพากษา
นี้ะครับ ก็ที่สุดเราได้คุยกันว่าเมื่อปี ๒๕๔๐ มีพระราชประสงค์แจ้งมาโดยตรงว่า ต้องโปรดเกล้าฯ
เว้นแต่กรณีพ้นจากตำแหน่ง เพราะความตาย หลายท่านที่อยู่สวนสามพรานคงจำได้้นะครับ ตรงนี้ต้อง
คงไว้้นะครับที่ว่า เว้นแต่พ้นจากตำแหน่งเพราะความตาย ให้คงตรงนี้ไว้้นะครับ ถ้าอย่างนั้นเอาตาม
เพื่อยืนยันความสำคัญ ได้ไหมครับ เอาตามนี้้นะครับ พระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ใส่คำว่า
ของ เอาเลยนะครับ อย่างนี้ได้ไหมครับ

ต่อไปหมายเหตุมีแก้อะไรไหมครับ ไม่นะครับ

ต่อไปมาตรา ๒๐๑ นะครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๐๑ อาจารย์วิจิตราแก้มาครับ เพื่อเป็นการ
แสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ ผู้พิพากษาและตุลาการจึงต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อหน้า
พระพักตร์ของพระมหากษัตริย์ก่อนเข้ารับหน้าที่ แล้วก็ตัดเนื้อความข้างล่างออกไปหมดเลย

ประธาน : เดี่ยวขออ่านตัวสีดำ คือตัวสีดำนี้คือร่างเดิมนะครับทั้งหมดเลย แล้วก็ตัว
สีแดงคือส่วนที่เพิ่มเข้ามา แล้วก็มีการเสนอให้ตัดย่อหน้ารองออกไปครับ แต่ว่าติดรูปแบบหน่อยครับ
มีคำว่า จึงต้อง มีอะไรเข้ามา ท่านประโภชน์ เชิญครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๔/๒

นายประโกชน์ สภาวสุ : ขอบคุณท่านประธาน ผมกลับมาคิดว่า จงรักภักดี ไม่ทราบผ่านตาผมไปได้อย่างไรอีกแล้ว ผมว่าการสาบานตน ปฏิญาณถวายสัตย์ไม่เพียงแสดงความจงรักภักดีนะครับ คือตอนนี้จะต้อง เหมือนเป็น Commitment อย่างหนึ่งว่า จะกระทำการอัน ไม่เหมาะสมไม่ได้แล้ว คือจากนี้เป็นจุดเริ่มต้นว่าได้จะต้องทุ่มเทกับสิ่งที่ตนจะต้องทำ แล้วก็มี ความซื่อสัตย์สุจริตในงานที่จะต้องทำ มันไม่ใช่เพียงแค่ความจงรักภักดี มันมีความรู้สึกที่เหนือกว่านั้นครับ ผมไม่ทราบจะใช้คำว่าอะไร คือจงรักภักดีเป็นส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่มันไม่ได้ครอบคลุม มันเป็น Commitment ว่าไม่ได้แล้ว เพราะครั้งหนึ่งถ้าต่อหน้าพระพักตร์แล้ว ความศักดิ์สิทธิ์ตรงนี้บีบบังคับให้ เราอะไรแล้วต้องนึกถึงเรื่องนี้ตลอดเวลา ต้องนึกถึงเราอุทิศส่าห์ไปกล่าวปฏิญาณต่อหน้าพระองค์ท่าน เลย ตรงจุดนี้ทำให้เราต้องตระหนักถึงความซื่อสัตย์สุจริตที่เราจะต้องรักษาไว้ตลอดชั่วอายุการทำหน้าที่ของเรา ผมว่ามันไม่ใช่แค่การแสดงความจงรักภักดีครับ

ประธาน : เพราะฉะนั้น Key word ไม่ใช่จงรักภักดี แต่ว่า Key word อยู่ที่คำว่า ถวายสัตย์ปฏิญาณ แต่ผมไม่ทราบว่าจะใช้คำอื่นแทนได้หรือเปล่า คำว่า ถวายสัตย์ปฏิญาณ เป็น คำศัพท์เฉพาะต้องยอมใช้คำว่า ถวายสัตย์ปฏิญาณ ใช่ไหมครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : เพื่อเป็นการยืนยันความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่

ประธาน : ก็ยังมีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่และแสดงความจงรักภักดี ต่อพระมหากษัตริย์ ผู้พิพากษาและตุลาการจึงต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อหน้าพระพักตร์ของ พระมหากษัตริย์ก่อนเข้ารับหน้าที่ นะครับ อย่างนี้ต้องรีบส่งให้คุณหญิงกุลทรัพย์ครับ เพราะ ท่านไม่เห็นตรงนี้ เวลาติดต่อคุณหญิงกุลทรัพย์ติดต่ออย่างไรครับ โทรศัพท์หรือครับ
เชิญท่านประโกชน์ครับ

นายประโกชน์ สภาวสุ : ผมคุยกับท่าน ท่านบอกวันนี้ท่านจะนอนสบาย ๆ สักวัน หนึ่ง เพราะว่าเมื่อคืนตี ๓ แล้ว ท่านกระซิบผมตอดักอาหารบุฟเฟ่ต์ครับ ท่านบอกว่าวันนี้ก็จะนอน สบาย ๆ สักวัน ผากเป็นข้อสังเกตด้วย

ประธาน : มีประชุมวันศุกร์ ๑๔.๐๐ นาฬิกา คือวันนี้จะรบกวนท่าน ติดต่อพุ่มนี้ ได้ไหมครับ พุ่มนี้เข้าได้ไหมติดต่อท่านไปนะครับ เพราะว่าติดต่อท่านทางโทรศัพท์ใช้ไหมครับ เพราะเมื่อคืนท่านไม่ได้พักผ่อนท่านนอนตี ๓ เขาเป็นว่าขอพุ่มนี้เข้าแทน ช่วยคุณนะครับ ช่วยดูตรงนี้
เชิญท่านอาจารย์อำเภอ เชิญครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จกณอม ๑๔/๓

รองศาสตราจารย์อ่ำไพ อินทรประเสริฐ : ยืนยันว่าไม่ใช่ค่ะ

นายประโกชน์ สภาวสุ : ขอโทษนะครับท่านประธาน ถ้าสมมุติเป็นการกระตุ้น
เตือนถึงภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์สุจริต แล้วก็มีอะไรอีกครับ ความซื่อสัตย์
ความเป็นกลาง ผู้พิพากษาความซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นกลาง ความเด็ดเดี่ยว การกล้าตัดสินใจ
บนฐานของความยุติธรรมอะไรอย่างนี้มันจะเป็นอะไรทำนองนี้ที่พระองค์ท่านได้ให้ไว้วันนั้นนะครับ
ต่อท่านประธานศาลปกครองสูงสุด ท่านลองคิดตรงนั้นมาสักนิดหนึ่งตรงนี้ คือให้กล้าหาญ ผู้พิพากษา
ต้องมีความซื่อสัตย์ ต้องเป็นคนที่กล้าหาญ เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือน การปฏิญาณตนต่อหน้า
พระพักตร์นี้ครับ ไม่ใช่ยืนยัน ยืนยันรู้สึกมันอ่อน มัน Soft Tone ไปครับ

- ๑๕/๑

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๕/๑

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ช่วยปรับถ้อยคำหน่อยครับ ตอนนี้อากำลังบอกว่า เรื่องการถวายสัตย์ปฏิญาณ วัตถุประสงค์ก็เพื่อที่จะแสดงความยืนยันความซื่อสัตย์สุจริตที่จะปฏิบัติหน้าที่ใช่ไหมครับ จึงต้องถวายสัตย์ปฏิญาณ แต่ที่นี้เราดูคำว่า ยืนยัน มันอ่อนไป เราจะทำอย่างไร ให้มันดูเข้มแข็งขึ้น เป็นเรื่องที่ศาลพิพากษาเองจะต้องตระหนักถึงความซื่อสัตย์สุจริต

ประธาน : ในระหว่างที่ท่านอาจารย์รัชฎาภรณ์ ผมขออนุญาตแทรกนิดเดียว นะครับ เรามีหลายมาตราเรื่องถวายสัตย์ปฏิญาณ เช่น ในมาตรา ๑๒๓ บอกว่า เจตนารมณ์ เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาได้แสดงถึงปณิธานและความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน และจะรักษาไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญ รวมทั้งต้องไม่กระทำการที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญด้วย เราใช้คำว่า แสดงถึงปณิธานและความตั้งใจที่จะทำโน่นทำนี่ Key word คือ Commitment เราเคยพิจารณาตรงนี้ ไม่รู้ว่าควรจะใช้ข้อความทำนองเดียวกัน หรือไม่ครับ

นายประโกชน์ สภาวสุ : เดียวนะครับ ผมขออนุญาตนิดหนึ่ง คือสมาชิกรัฐสภาต่อพระบรมราชโองการนั้นนะครับ เหนือบัลลังก์ แต่ผู้พิพากษาต่อพระพักตร์เลยนะครับ ความสำคัญอยู่ตรงนั้นนะครับ เรียกว่ายื่นขนลุกชูอยู่ตรงนั้น ผมเห็นผ่านทีวี ผมไม่มีปัญญาแม้กระทั่งไปยื่นฝ่าตงประตุนะครับ แต่ว่าผมเห็นแล้วผมยังขนลุกชูถึงความศักดิ์สิทธิ์ตรงนั้น คือพิธีกรรมที่จะเกิดขึ้นความศักดิ์สิทธิ์ตรงนั้นเป็นการกระตุ้นให้เกิดถึงความสำคัญของภาระหน้าที่ของความกล้าหาญ ความยุติธรรม และความซื่อสัตย์สุจริตที่จากนี้เป็นต้นไปจนกระทั่งสิ้นสุดวาระของการดำรงตำแหน่งเจ้าจะต้องทำตรงนี้ เพราะเจ้าได้สัญญาต่อหน้าพระพักตร์ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้วนะ อย่างนี้ครับ

ประธาน : หลังจากนั้นก็มีพระราชดำรัส

นายประโกชน์ สภาวสุ : ใช่ พระองค์ก็จะพระราชทานอีกเยอะมากมาย

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นท่านเห็นว่าต้องระดับที่เข้มขันกว่ามาตราที่ผมพยายามเปรียบเทียบ ทีนี้ขอความเห็นท่านอาจารย์รัชฎาภรณ์

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ที่จริงเอาทุกคำที่ท่านพูดเมื่อกี้ อย่างนี้ที่ท่านพูดเมื่อกี้ พูดใหม่ให้เหมือนเดิมหน่อยนะคะ เห็นด้วยอยู่ว่ามันต้องเข้มขัน แล้วก็ที่พูดเมื่อกี้พูดใหม่ด้วยคะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๕/๒

นายประโกชน์ สภาวสุ : กระตุ้นเตือนให้เห็นถึงความสำคัญในภาระหน้าที่ที่จะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ความกล้าหาญ ความเป็นกลาง คือใหม่ ๆ มันอาจจะฟังเพื่อย เดียวช่วยให้ตกผลึก ไล่ไปก่อนแล้วเดี๋ยวค่อยมาตะแกรง อาจจะไม่ต้องมีพุงนี้เลยก็ได้ครับ อาจจะทำขึ้นมาประดิษฐ์ค่าขึ้นมาที่มันจะปักเลย

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ที่จริงถ้าเราเริ่มต้นด้วย เป็นการถวายเป็นความจงรักภักดี ด้วยการตั้งใจหรือว่าปฏิญาณว่าจะต้องอะไรอย่างนี้ ดิฉันว่าจงรักภักดีมาไว้ที่หลังมันอย่างไรก็ไม่รู้

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : จริง ๆ แล้วผมมีความเห็นว่าอาจจะไม่ใช่เรื่องความจงรักภักดีเสียด้วยซ้ำ เป็นเรื่องที่ว่ามาสถาบันต่อหน้าพระพักตร์ว่า ต่อไปนี้จะรับภาระ รับหน้าที่ที่จะตัดสินพิจารณาคดีภายใต้พระปรมาภิไธย จะต้องทำด้วยความซื่อสัตย์สุจริต แล้วก็โดยที่เรียกว่าให้ความเป็นธรรมแก่ปวงชนทั่วไป ผมว่าน่าจะหมายถึงอย่างนั้นนะครับ แต่ส่วนเรื่องทำด้วยความจงรักภักดีเสริมเข้าไปด้วยนั้น ผมว่าเป็นเรื่องที่ว่าอาจจะมาได้ แต่ว่าเป็นเรื่องรอง ผมว่าถ้าเน้นเน้นอย่างที่ท่านประโกชน์พูดตอนต้นน่าจะ โอ.เค.

นายประโกชน์ สภาวสุ : คือผมว่าความจงรักภักดีไม่ใช่วาระนี้ วาระแห่งการแสดงความจงรักภักดีเป็นวาระอื่น ๆ เฉลิมพระชนมพรรษา เป็นวาระแบบนั้น มันไม่ใช่ว่าเป็นความรู้สึกของความจงรักภักดี

ประธาน : ผมเลียงมาอ้างอิงอีกมาตราหนึ่งนะครับ มาตรา ๑๗๕ รัฐมนตรีต้องถวายเป็นสัตย์ปฏิญาณต่อหน้าพระพักตร์เหมือนกัน เว้นแต่ที่ไว้ในหน้า ๑๗๑ มาตรา ๑๗๕ ไม่มีคำว่าจงรักภักดี ผมขออนุญาตอ่านนะครับ เจตนารมณ์เพื่อเป็นการให้คำมั่นสัญญาว่ารัฐมนตรีจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน และต้องรักษาไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญรวมทั้งต้องไม่กระทำการที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญด้วย ถือว่า Commitment ในที่นั้นเราสื่อความหมายว่าใช้คำว่า เป็นการให้คำมั่นสัญญา ไม่รู้ว่าคำหนักไหม แต่ว่าในระดับเดียวกันครับ ทั้งรัฐมนตรี ทั้งศาล ทั้งผู้พิพากษา ตุลาการ จะต้องถวายเป็นสัตย์ปฏิญาณต่อหน้าพระพักตร์เลยในระดับเดียวกันนะครับ ถ้าแก้ต้องแก้ทั้ง ๒ มาตรา

นายประโกชน์ สภาวสุ : คำว่า ให้ ก็ผิดแล้วนะครับ ต้อง ถวายคำมั่นสัญญา นะครับ เพราะว่า ให้ ไม่ใช่แล้วนะครับ ไม่ทราบว่าจะหลงหลงตามผมไปได้อย่างไร

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๕/๓

ประธาน : ดีใจที่ได้ติดตามไปแก้ไขมาตรา ๑๗๕ นะครับ ให้ไปเป็น ถวาย
จริง ๆ มันต้องไปถวายสัตย์ปฏิญาณว่าจะ หรืออย่างไรนะครับ

รองศาสตราจารย์อัมไพ อินทรประเสริฐ : เราจะถวายไม่ได้ คือต้องทูลเกล้า
ทูลกระหม่อมถวาย ที่นี้ในหลักภาษาไทยจริง ๆ แล้วก็ไม่อยากจะขัดกับท่านคุณหญิง ทูลเกล้าฯ ใช้ได้
โปรดเกล้าฯ ใช้ได้ แล้วเป็นทางการด้วย แต่ตราบดกั๊ตตามที่เราต้องการเขียนคำเต็มก็ตามที่ท่านว่าเป็น
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ซึ่งในหนังสือราชการเราก็ไม่ได้ใช้ หนังสือราชการเราก็ใช้โปรดเกล้าฯ แล้ว
ถือว่าเป็นคำราชการที่ถูกต้อง ทูลเกล้าฯ ใช้กับของเล็กค่ะ

ประธาน : อันนี้ถวายสัตย์ปฏิญาณครับ คือไม่อย่างนั้นต้องใช้คำว่า ถวายสัตย์
ปฏิญาณ ถ้าหาคำแทนไม่ได้

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : เพราะที่จริงคำว่า คำมั่นสัญญา มันเบาไปสำหรับทำ
อย่างนี้ของท่านประโกชน์ ทำอย่างนี้มันมากกว่าคำมั่นสัญญา ใช้คำเดิมก็ได้ เพราะมันลึกซึ้ง
คำมั่นสัญญาลม ๆ

ประธาน : อยู่ที่มาตรานี้แล้วใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นพิมพ์ตัวแดงเอาไว้ก่อน
นะครับ ถวายสัตย์ปฏิญาณ หรือใช้รูปแบบเดียวกับที่เราบันทึกมาตรา ๑๗๕ จะไปได้ไหมครับ
คือขึ้นต้นว่า เพื่อเป็นการถวายสัตย์ปฏิญาณว่า แล้วก็มาต่อที่มาตรา ๒๐๑ มันขัดกับภาษาไทย
ภาษาไทยตระกูลคำโดด แต่เราเขียนประโยคซ้ำซ้อน มันไม่ใช่ภาษาไทยแล้วครับ มันก็เลยยุ่ง
ที่เราพิจารณากัน ท่านโสมสุตาช่วยแล้วนะครับ เพื่อเป็นการถวายสัตย์ปฏิญาณว่าผู้พิพากษา
และตุลาการจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน
ที่นี้ท่านปัญญาเชิญครับ

นายปัญญา ประเสริฐศรี : ถ้าเราไปลอกเอาของคณะรัฐมนตรีมาคงไม่ได้ อันนี้
ก็ต้องบอกว่า ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตโดยปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่
ประชาชนและความสงบสุขแห่งราชอาณาจักร

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : และความสงบสุข ถ้าเป็นอธิบายว่า

นายปัญญา ประเสริฐศรี : ของประชาชนก็ได้กระมังครับ ที่จริงความยุติธรรมและ
ความสงบสุขของประชาชนก็ได้

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๕/๔

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ท่านประธานคะ มาตรฐานมันจะมีโดยตรงที่ปฏิบัติหน้าที่
ในพระปรมาภิไธย ตรงนี้คะ

ประธาน : จะปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์นะครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : เพราะฉะนั้นมันต้องมีความจงรักภักดี หรือไม่มี ไม่มี
ก็ได้คะ ถ้าตกไปแล้ว

รองศาสตราจารย์โสมสุดา สียะวงษ์ : ปฏิบัติหน้าที่ในพระปรมาภิไธย

ประธาน : ก็คือข้อข้อความในตัวบทมาครับ อยู่ในตัวบท

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตปราศจากอคติทั้งปวง เพื่อความ
ยุติธรรมและความสงบสุขแก่ประชาชน

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๐๒

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๐๒ นะครับ อาจารย์วิจิตราแก้มาเป็น
เพื่อป้องกันการถูกแทรกแซง และให้เป็นหลักประกันความเป็นอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี
ของศาล จึงต้องกำหนดระบบบัญชีเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งแยกต่างหากจากข้าราชการ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ไม่เห็นจะเกี่ยวเลย ว่าใช้บัญชีอะไร

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ดูของเก่า

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ของเก่านี้จะเป็น เพื่อให้เป็นหลักประกันความเป็นอิสระ
ในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล นี่ตัวเข้มนะครับ ตัวบางก็จะอธิบายว่า เพื่อป้องกันการถูก
แทรกแซงและประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของศาล จึงต้องมีพระราชบัญญัติกำหนด
ระบบบัญชีเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งแยกต่างหากจากข้าราชการ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : แล้วทำไมในหน้า ๑๙๑ มันไม่เป็นอย่างนี้

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : คือแก้มาแล้วครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : อันไหนแก้แล้ว

ประธาน : ไม่เป็นไรครับ คืออธิบายได้แบบนี้ครับ เขาคงจะสับสนในเรื่องไฟล์ที่พิมพ์
ออกมา เป็นว่าอย่างนี้ครับ เราต้องทำความเข้าใจกัน เราตกลงกันว่า คืออาจารย์วิจิตราไม่อยู่ประชุม
ด้วย เราตกลงกันว่าที่สำคัญที่สุดทำเป็นตัวดำ แล้วเป็นตัวรองคือขยายความได้ที่เป็น

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๕/๕

ส่วนหนึ่งของบันทึกเจตนารมณ์ ส่วนอาจารย์วิจิตราท่านเข้าใจว่าถ้ารวมได้จะรวม ท่านก็เลยรวมมา
เกือบทั้งหมดเลย เป็นอย่างนี้นะครับ บังเอิญที่เราไม่ได้อธิบายที่ประชุมคณะกรรมการ แต่ว่า
ที่ผ่านมาก็เราทำมาโดยตลอดทุกหมวดเป็นอย่างนี้

- ๑๖/๑

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ขอโทษนะคะ ขอโทษที่ไม่ได้ไปสถามพรานด้วย จะเรียนถามว่าการที่แยกบัญชีเงินเดือนของตุลาการนี้มันเกี่ยวอะไร หรือว่าการที่ใช้เงินเดือนของข้าราชการมันเกี่ยวอะไร กับเรื่องการแทรกแซงหรือความเป็นอิสระ ที่จริงเงินเดือนมาก เงินเดือนน้อยมันไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องความเป็นอิสระนะคะ

นายประโกชณ สภาวสุ : ขออนุญาตท่านประธานนะครับ ที่ผมเข้าใจ คือพอเข้าไปสูเงินเดือนข้าราชการก็จะต้องอาศัยคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ผู้อนุมัติ ซึ่งบางทีศาลมีคดีขอลูกพรรคของคณะรัฐมนตรีที่อยู่ในมุ้งเดียวกันด้วยอย่างนี้ มันก็อาจจะมาตอรองกันหลังจากได้ แต่ถ้าเป็นบัญชีที่เป็นอิสระอย่างนี้ไม่เกี่ยวข้องก็คงจะไม่ต้องใช้ความตกลงข้ออนุมัติอะไรต่าง ๆ จากคณะรัฐมนตรี ผมมองว่าตรงนี้คงจะเป็นลักษณะอย่างนี้ ก็คือให้เป็นอิสระทำนองนี้ครับ

นายคณิต วลัยะเพ็ชร : คือจะเรียนให้ทราบนิตหนึ่งนะครับ คือว่าแต่เดิมของข้าราชการตุลาการเงินเดือนก็ขึ้นไปเป็น Step ทุก ๆ ปีเช่นเดียวกันกับข้าราชการพลเรือนนะครับ แต่ว่าจากที่มีรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ เงินเดือนของผู้พิพากษาจะเป็น Lock Step พอถึงระดับหนึ่งก็เงินเดือน ๑๐๔,๐๐๐ บาท ไปเรื่อยจน Retire เลยครับ เว้นแต่จะเป็นประธานศาลฎีกาที่เงินเดือนเพิ่มขึ้นอีก ๔,๐๐๐ บาทนะครับ นั่นคือก่อนที่จะปรับ ๕ เปอร์เซ็นต์ในเร็ว ๆ นี้ะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้วัตถุประสงค์เขาที่เขานำเสนอ ท่านอภิษัยท่านเป็นคนนำเสนอ โดยบอกว่าทั้งนี้เนื่องจากว่าศาลควรจะเงินเดือนเยอะ เพื่อจะได้ไม่เจอสิ่งเข้ายวนไข้ใหม่ครับ แล้วก็ Step เพื่อที่จะไม่ต้องมีใครมาพิจารณาว่าเงินเดือนเท่าไร เพราะว่าเงินเดินเท่ากันอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเลื่อนจากศาลต้นไปยังศาลอุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา เพียงแต่เลื่อนตำแหน่งเท่านั้น เพราะฉะนั้นตรงนี้ด้วยเหตุผลก็เลยเขียนเอาไว้ ผมเข้าใจว่าเขาคงเขียนเอาไว้ให้ชัดเจนแล้วเพื่อป้องกันถูกแทรกแซง เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระในการพิจารณาคดีของศาล เพราะเหตุนี้เอง ขอขอบคุณครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ถ้าอย่างนั้นนะคะ น่าจะเขียนให้คนอื่นอ่านแล้วรู้เรื่องเหมือนอย่างที่ท่านพูด แต่ไม่ต้องละเอียดอย่างนั้น เพียงแต่บอกว่าเงินเดือนที่จะต้องทำให้ต่างจากบัญชีราชการ เพราะว่ามันจะต้อง คล้าย ๆ กับว่ามันเป็น Block อะไรอย่างที่ท่านว่า คือมันจะแตกต่างคือให้รู้ว่าระบบบัญชีเงินเดือนมันจะแตกต่างจากระบบบัญชีเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนทั่วไป คือให้รู้ว่ามันมีความต่างกันแน่นอน มันถึงจะป้องกันความเป็นอิสระได้ะไรอย่างนี้ ไม่อย่างนั้นมันนึกไม่ออก รู้แต่ว่าเงินเดือนสูง แต่จะไม่รู้ว่าแล้วมันจะป้องกันความเป็นอิสระได้ะไร ในเมื่อท่านเงินเดือน

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๖/๒

สูง สมมุติว่าถ้าเข้าใจว่ามัน Start สูง แล้วก็มีเงินเดือนเยอะมันก็ไม่ใช้หลักประกันอยู่ดี เพียงแต่ว่า ถ้าสมมุติว่าบอกให้รู้ว่ามันแตกต่างกันนะ ไม่ต้องอธิบายรายละเอียดก็ได้ แต่บอกให้รู้ว่าระบบ มันต่างกัน เพราะฉะนั้นมันก็จะป้องกันอะไรอย่างนี้นะคะ เพราะว่าเงินเดือนมากไม่ได้บอกว่าจะซื้อ ไม่ได้นะคะ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขออนุญาตท่านประธาน เจ้าหน้าที่ดูบน กระดานตามเดิมชนิดหนึ่งนะคะ ตรงนี้ป้องกันการถูกแทรกแซงจากฝ่ายบริหารถ้าจะเติมให้ชัดเจนขึ้น ส่วน ๔ ระดับ วันนั้นที่ท่านวัชรินทร์อธิบายที่สามพรานนะคะ อยู่ระดับหนึ่ง สมมุติว่า ๗๐,๐๐๐ บาท จริง ๆ เท่าไรไม่ทราบจำไม่ได้ ก็จะอยู่ ๗๐,๐๐๐ บาท เพราะฉะนั้นจนเปลี่ยนเป็นระดับ ๒ ก็ขึ้นไป ๙๐,๐๐๐ บาท สมมุติว่าจะอยู่ ๙๐,๐๐๐ บาท จนกว่าจะเปลี่ยนระดับ แล้วก็ไป ๑๘๐,๐๐๐ บาท อะไร อย่างนี้นะคะ เพราะฉะนั้นป้องกันการถูกแทรกแซงจากฝ่ายบริหาร และประกันความเป็นอิสระในการ ปฏิบัติหน้าที่ของศาล เพราะฉะนั้นระบบบัญชีเงินเดือนแยกต่างหากจากข้าราชการ เดิมคำว่า พลเรือน ลงไป เสนอนะคะ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : คือตรงนี้คงเห็นด้วย Wording ผมยังไม่ทราบนะครับ แต่หลักก็คือเห็นด้วยว่า เขาต้องการแยกจากข้าราชการพลเรือน เพราะตรงนี้ ก.พ. ทำเรื่องด้วยความ โมหะเสียด้วยซ้ำ เพราะฉะนั้นตอนหลังที่หน่วยอื่นปรับเงินเดือนขึ้นของศาลเลยถูกทิ้ง นี่ศาลเพิ่งจะได้ ปรับเพิ่มขึ้นอีก ๕ เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้เท่ากับหน่วยหนึ่งผมจำไม่ได้หน่วยไหน และเข้าใจว่าเป็นอัยการ แล้วพอมาตราต่อไปอัยการเป็นองค์กฤษฎี ถึงย้อนกลับมาว่าให้เอามาตรา ๒๐๒ นี้มาใช้ เดี่ยวเมื่อเรา ไปแล้ว เราจะเจอ นะครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ขอประทานโทษ ขออนุญาตอีกนิดเดียวว่า ถ้าอย่างนั้น ท่านอาจจะบอกว่า ใช้ระบบบัญชี คือให้มันมองว่ามีระบบที่แตกต่างกันหรืออะไรอย่างนี้ คือไม่ใช่ คนละบัญชีเฉย ๆ แต่ให้เห็นว่ามันเป็นระบบที่จัดการเรื่องบัญชีต่างกัน ถ้าไม่อย่างนั้นมันก็จะมอง ไม่เห็นว่าต่างอะไรใช่ไหมคะ

ประธาน : คือในตัวรองเขียนเอาไว้ ท่านอาจารย์รัชฎาภรณ์อยากจะให้มันเขียนไว้ในเจตนารมณ์ตัวสีดำใช่ไหมครับ ให้เห็นชัด ๆ ใช่ไหมครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ไม่เป็นไรค่ะ อยู่ที่นี่ก็ได้ค่ะ อย่างนี้ก็ได้อีก

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จกณอม ๑๖/๓

ประธาน : เชิญเลยนะครับ เข้าใจว่าเราจะยืนตามร่างเดิม อาจจะเติมคำว่า พลเรือนลงไปนะครับ ทหารไม่ต้องนะครับ แยกทหารจากข้าราชการพลเรือนนะครับ เพราะทหารเข้าใจว่า อิงบัญชีของข้าราชการพลเรือนอยู่ ข้าราชการตำรวจก็อิงเหมือนกันนะครับ โอ.เค. นะครับ ต่อไปครับ คุณกอสสิทธิ์ Copy ตรงนี้มาแล้วนะครับ มาแล้วใช่ไหมครับ โอ.เค.ครับ เชิญต่อ

นายกอสสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๐๓ อาจารย์วิจิตราแก้ไข เป็นอย่างนี้นะครับ เพื่อให้เกิดความเป็นอิสระจากกันระหว่างศาลอย่างแท้จริง และป้องกันไม่ให้เกิดการขัดกันในหน้าที่ ผู้ที่เป็นคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมจึงเป็นคณะกรรมการตุลาการในศาลปกครอง ในขณะที่เดียวกันไม่ได้ แล้วก็ตัดเนื้อความข้างล่างออกครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ขอโทษค่ะ ในตัวบทเขาไม่ได้พูดถึงเฉพาะตุลาการศาลยุติธรรม กับศาลปกครองไม่ใช่หรือคะ เขาพูดถึงศาลอื่นด้วยไม่ได้ ก็แค่ไม่ต้องบอกว่า ๒ ศาลนี้ได้ไหม เป็นในศาลอื่นด้วยไม่ได้หรืออะไรอย่างนี้

ประธาน : มันเป็นเรื่องคณะกรรมการด้านบริหารบุคคล ซึ่งก็เป็นอิสระ กต. ทั้งหลายนี่นะครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : เพราะฉะนั้นก็อาจจะบอกว่าเป็นมากกว่า ๑ แห่งไม่ได้ หรืออะไรอย่างนี้ได้ไหมคะ เพราะมันมีตุลาการศาลปกครอง หรือตุลาการของศาลอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นในเวลาเดียวกันไม่ได้ ขอโทษค่ะ แต่ทีนี้ถ้าสมมุติว่าในตัวบทอย่างนี้ ก็แปลว่า มันอาจจะมีศาลอื่นด้วยก็ได้ ทีนี้ถ้าในเจตนารมณ์เราไม่รองรับกับอนาคตที่ตัวบทกำหนดเอาไว้ แล้วเรามาเขียนแต่เฉพาะในปัจจุบันที่มีอยู่ ถ้าวันหลังมาในตัวบท มันเผื่อศาลอื่นด้วย แล้วเราไม่เผื่อนะคะ

ประธาน : ในตัวสีแดงนี้ **ในศาลปกครองหรือศาลอื่น** ได้ไหมครับ ในศาลปกครองหรือศาลอื่นในขณะเดียวกันมิได้ ใช่ไหมครับ คำว่า ในขณะเดียวกัน มีอยู่แล้วครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ทำไมไม่บอกว่าศาลยุติธรรม ถ้าเขาเอาศาลยุติธรรมขึ้นก่อน ศาลยุติธรรมหรือศาลอื่นมิได้ อะไรอย่างนี้คะ

ประธาน : คือข้อความตัวสีแดงนี้ **ผู้ที่เป็นคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม** **จึงเป็นคณะกรรมการในศาลปกครองหรือศาลอื่น** ในขณะเดียวกันไม่ได้ ครับ

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท : ทำไมไม่ตัดศาลปกครองออกคะ จึงเป็นคณะกรรมการตุลาการในศาลอื่นในขณะเดียวกันไม่ได้

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๖/๔

ประธาน : จริง ๆ มันก็ได้ครับ **จึงเป็นคณะกรรมการตุลาการในศาลอื่นในขณะเดียวกันไม่ได้** จริง ๆ มันก็ได้เหมือนกันครับ มันมีปัญหาเรื่องเดียวกันครับ คือเรื่อง Format คือเราต้องการทำ Keyword แล้วก็ตัวรอง Keyword เราวิเคราะห์ว่ามีอยู่ ๒ คำ คือ

๑. เรื่องหลักความเป็นอิสระ
๒. เรื่องหลักไม่ให้เกิดการขัดกันในพื้นที่

ที่นี้พอเพิ่มเข้ามาเราได้ความหมายเดิมใหม่ครับ เพราะตอนนี้เป็นแบบนี้ไปตลอดเข้าใจว่าอาจารย์วิจิตรจะแก้แบบนี้ตลอด คือตัวสี่คำทำนวมหมดเลย แล้วก็เสียหลักการหมดเลยครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ผมว่าคือถ้าเป็นทั้ง ๓๐๙ มาตราเหมือนกันคงไม่เป็นไร แต่ที่นี้เราแก้เฉพาะช่วงอาจารย์วิจิตรมันก็ทำให้เราเสียหลักการ รูปแบบของเราจะเสีย เพราะฉะนั้นผมว่าอาจจะต้องกลับไปตามเดิม โดยดูว่าสิ่งที่อาจารย์วิจิตรแนะนำ มันมีอะไรเพิ่มจากที่เราไม่ได้นึกถึงไว้บ้างหรือเปล่า ถ้ามีเพิ่มเราก็ใส่ให้มันสมาสกันให้สวย แต่ถ้าไม่มีเพิ่ม เราก็เอาของเราตามเดิมดีกว่าอย่างนั้น เพราะอาจารย์พูดอย่างนี้แล้ว ผมว่าเดี่ยวเราต้องย้อนกลับไปเร็ว ๆ เลยครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นนี่นะครับ เราทำอย่างไรดีครับ คุณทำแบบที่ ๓ มาหรือเปล่า เพราะคุณมีอยู่ ๒ File แล้วก็ไม่ได้ทำ File ที่ ๓ มา ไม่รู้ว่าเดี่ยวต้องถามคณะกรรมการก่อน คุณมีแค่ ๒ File อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ไม่ได้เตรียมมาว่าเราจะพิจารณาในรูปแบบนี้ใช้ใหม่ครับ เพราะว่าอาจจะมีส่วนนะครับ ที่คำแนะนำของอาจารย์วิจิตรจะเป็นประโยชน์ แต่คงต้องขอย้อนรูปแบบเดิมไว้ครับ เอาเนื้อหาที่อาจารย์วิจิตรช่วยแนะนำเพิ่มเข้ามา ทำทันใหม่ครับ คือต้องยึด File เดิมเป็นหลัก แล้วก็เอาข้อความที่เป็นเนื้อหาแล้วเพิ่มเข้ามาจริง ๆ โดยที่ไม่รวม พอเข้าใจใหม่ครับ ประเด็นที่อนุกรรมการมีความเห็นนะครับ ต้องถามท่านกอสสิทธิ์ว่าอย่างไรครับ เชิญครับ

นายกอสสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : แก่ในนี้เลยไม่ได้หรือครับอาจารย์ เพราะว่าแค่เดิมมาก็มีแค่สีแดง เราก็เอาสีแดงออกนะครับ

ประธาน : คุณมีตัวเก่าอยู่แล้วใช้ใหม่ โอ.เค. อย่างนั้นช่วยจัดการเลยครับ เอาแบบเดิม แต่เมื่อกี้ที่เราพิจารณาไปว่า ที่นี้ย่อหน้าที่ ๒ ย่อหน้าที่ ๒ เราเอาตามปัจจุบันก็คือเห็นภาพชัดว่า ให้ศาลปกครองกับศาลยุติธรรมเขาเป็นอิสระ จึงเป็นคณะกรรมการตุลาการในศาลยุติธรรมจะไปเป็นกรรมการตุลาการในศาลปกครองขณะเดียวกันไม่ได้ ที่นี้จะทำอย่างไรดีครับ Keyword อยู่

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๖/๕

ตรงที่ว่าศาลยุติธรรมกับศาลปกครองแยกกันเป็นอิสระตรงนี้อยู่หรือเปล่าครับ เพราะเราไปแก้ไข
ข้างล่าง โดยที่จะเติมเข้ามาครับ โอ.เค. คงต้องเป็นอย่างนี้นะครับ เติมคำว่า หรือศาลอื่น ไม่ต้อง
มีไม่เยอะก็ได้ไหมครับ หรือศาลอื่นในขณะเดียวกันไม่ได้ครับ ต่อไปครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ศาลรัฐธรรมนูญนะครับ

ประธาน : ส่วนที่ ๒ อันนี้ขึ้นส่วนที่ ๒ ศาลรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๐๔ นะครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : อาจารย์วิจิตราก็แก้ไขมานะครับ คือมาตรานี้

อาจารย์วิจิตราดัดหมดเลยนะครับ แล้วเขียนขึ้นมาให้ใหม่นะครับเป็นตัวแดง ซึ่งเล่มใหม่วันนี้
ที่เสนอไปก็คือเอาตามของอาจารย์วิจิตรานะครับ

นายประโกชน์ สภาวสุ : เพื่อความเป็นอิสระของศาลรัฐธรรมนูญ จึงกำหนดให้
พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งประธานและตุลาการตามคำแนะนำของวุฒิสภา ไม่ใช่เลย ปี ๒๕๔๐ ก็
อย่างนี้อิสระเต็มที่เหมือนกัน

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๗/๑

ประธาน : ดูอย่างเดิมก่อนนะครับ ดึงข้อมูลอย่างเดิมกลับมาก่อน คือคงต้องเสนอว่าต้องแขวนหมวดนี้ไว้ แล้วไปปรับแก้ก่อน แล้วดูเรื่ององค์กร

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : คือเมื่อวันเสาร์ อาทิตย์ที่ผ่านมา อาจารย์วัชรินทร์ก็เอาไปดูเหมือนกันครับ เอาของเล่ม ๑๙ กรกฎาคมไปดู ท่านก็แก้มาให้ ท่านก็แก้พวกคำถูกคำผิดอะไรมาให้ คือท่านก็อ่านแล้วครับ แก้ของแก้มาให้ แต่ท่านไม่เคยเห็นที่อาจารย์วิจิตราแก้ไขมาให้

ประธาน : เอาไปรวมกันแล้วเสนอพรุ่งนี้ได้ไหมครับ ไปรวมกันใหม่ เอาของเก่าวันที่ ๑๙ กรกฎาคม เป็นตัวอื่น แล้วก็แก้ของท่านวัชรินทร์ก่อน เสร็จแล้วมาเสนอที่ประชุมว่าที่อาจารย์วิจิตราจะมาอะไรไม่เอานะ แต่ดูเนื้อหาเป็นหลักว่าอันไหนที่จะทำให้ชัดเจนขึ้น ดีขึ้น เนื้อหาเป็นหลัก ไม่เอารวมเป็นแบบที่เสนอให้พิจารณาวันนี้ คือไม่เอาเอกสาร ๑ สิงหาคม เป็นหลัก เฉพาะหมวดศาลนี้แหละครับ เพราะว่าไม่ตรงตามรูปแบบที่ได้พิจารณามา อย่างนี้ได้ไหมครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ครับ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นขอแขวนหมวดนี้ไว้ เดี่ยวพรุ่งนี้ประชุม ๙ โมงครึ่งค่อยดูต่อไปก็จะเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญใช่ไหมครับ มาตราอะไรครับ

นายประโกชน์ สภาวสุ : พรุ่งนี้เราจะครบองค์ที่ไหมครับ เดี่ยวจะเป็นเหมือนเมื่อคราวนั้น ลองถามดูสิครับว่าใครจะมาได้ ๙ โมงครึ่ง พรุ่งนี้อาจจะตรงหรือเปล่าครับ อาจารย์จะมีอะไรซ่อนไหมครับ ท่านอาจารย์โสสมสุดาอยู่ไหมครับ

รองศาสตราจารย์โสสมสุดา ลียะวณิช : ไม่อยู่ค่ะ ไปต่างจังหวัด

นายประโกชน์ สภาวสุ : ท่านรักษาการณ์ไปเหมือนกัน ท่านคณิต

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : โอ.เค.

นายประโกชน์ สภาวสุ : ท่านคณิต โอ.เค. ๙ โมงครึ่งใช่ไหมครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ครับ

นางรักษาการณ์ แก้วสนิท : ขออนุญาตนะคะท่านประธาน พรุ่งนี้จะไม่อยู่ จะไปต่างจังหวัด แล้ววันนี้ก็จะขออนุญาตไปแล้วค่ะ

ประธาน : สรุปแล้วก็คือพรุ่งนี้เราจะต้องเริ่มประชุมให้ตรงเวลา ๙ โมงครึ่ง ผมรับปากแล้วนะครับ หลายท่านก็รับปาก ทีนี้ขออนุญาตต่อในส่วนขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ มาตราเท่าไรครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๗/๒

นายธราพงศ์ สุขมาก : คราวที่แล้วองค์กรตามรัฐธรรมนูญพิจารณาไปแล้วครับ
ถึงเรื่องของอัยการครับ

ประธาน : ถึงเรื่องอัยการ มาตราอะไรครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : มาตรา ๒๕๕ ครับ

ประธาน : กลับมายึดตามเอกสารลงวันที่ ๑ สิงหาคม หน้า ๒๔๓ มาตรา ๒๕๕
องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ ๑. องค์กรอัยการ มาตรา ๒๕๕ เชิญครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : เจตนารมณ์ เพื่อกำหนดให้พนักงานอัยการปฏิบัติหน้าที่ด้วย
ความเป็นอิสระจากการกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร พนักงานอัยการมีอำนาจคงเดิม อันนี้จะเป็นของเก่า
คือคณะทำงานของท่านทวิธาเขาอ่านอันเดิมที่ยังไม่ได้เพิ่มเติมตัวเอง เขาจะเข้าใจว่าอำนาจหน้าที่ของ
พนักงานอัยการไม่มีขอบเขตจำกัด ถ้าบอกว่าให้เป็นอิสระ เขาก็เลยกลัวว่าจะตีความไปในทางที่ว่า
อำนาจของพนักงานอัยการไม่เป็นอิสระ แล้วขอบเขตอยู่ตรงไหน เขาเลยให้ใส่เพิ่มเข้าไปว่าอำนาจของ
พนักงานยังคงเดิม เพียงแต่เป็นการบัญญัติเพื่อ

ประธาน : อันนี้ของเก่าใช่ไหมครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : ที่เพิ่มเติมคือตัวเอง

ประธาน : ขอนอกเรื่องหน่อยนะครับ ตามกฎหมายฝรั่งเศส รัฐมนตรียุติธรรม
จะแต่งตั้งโยกย้ายอัยการได้ตามใจชอบนะครับ เป็นกฎหมายปัจจุบัน จะย้ายอย่างไรก็ได้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของฝ่ายบริหารครับ เขาเป็นผู้พิพากษา สถานะเป็นผู้พิพากษาแบบอื่น ผู้พิพากษาแบบนั้นก็คือ
คนที่ตัดสินคดี ผู้พิพากษาแบบอื่น แต่ว่ามีธรรมเนียมมานาน เหตุผลก็คือมันเป็นธรรมเนียมมานาน
ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐมนตรียุติธรรมจะย้ายไม่ต้องให้เหตุผล ที่นี้ผมไม่ทราบว่าคำว่า
และมีใช่เป็นส่วนราชการของฝ่ายบริหาร มีความหมายว่าอย่างไรครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : คืออัยการเดิมเขาขึ้นตรงต่อใคร ตอนนี้เป็นองคกร
อิสระแล้ว พอเป็นองคกรอิสระปุ๊บ เขาก็คงจะว่าเขาจะพ้นหรือเปล่า

วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

ประธาน : ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เขาไม่ได้ และเป็นส่วนที่ถูกตัดออกจากรัฐธรรมนูญ แต่ครั้งนี้ผลักดันจนเป็นผลสำเร็จ มีส่วนที่ ๒ องค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญเข้ามา และมีองค์กรอัยการเข้ามา อันนี้สำเร็จเป็นครั้งแรก ที่ท่านประโฆษณ์ถามว่าถ้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านต้องแก้กฎหมายใหม่ ผมเข้าใจว่าต้องแก้ แต่ก็จะเดินไปในแนวอีกแนวหนึ่งซึ่งไม่จำเป็นต้องตรงกับต่างประเทศ ไม่ต้องตรงกับฝรั่งเศสที่ผมยกตัวอย่าง ก็ต้องว่ากันตามรัฐธรรมนูญของไทย แต่ปัญหา ก็คือว่าคำนี้ไม่รู้ว่ามีความหมายว่าอย่างไร คือความหมายมันไม่ค่อยชัดเจนเท่าที่ตนเอง จะทำอย่างไรครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : คือตามของกรอบ ๓ นี้ นะครับ ที่เขาตั้งเป้าไว้ก็คือองค์กรอัยการเป็นองค์กรอิสระ ให้มาอยู่ในหมวดขององค์กรอิสระ นะครับ แต่ไม่ได้บอกเอาไว้ว่าองค์กรนี้จะต้องขึ้นตรงต่อใคร เมื่อเขาเป็นองค์กรอิสระ เขาก็คงคิดว่าเป็นอิสระเหมือนอย่างของสำนักงานศาลยุติธรรม เหมือนกับพวกองค์กรอิสระอื่น ๆ โดยทั่วไป เพราะฉะนั้นจึงเท่ากับว่าไม่ขึ้นต่อฝ่ายบริหาร เพราะฉะนั้นเขาจึงเน้นว่ามิใช่เป็นส่วนราชการของฝ่ายบริหาร เพราะเป็นองค์กรอิสระ นี้พูดถึงตามรัฐธรรมนูญใหม่ นะครับ ที่นี้กลับมาถึงว่า ถ้าเฝ้าตามรูปแบบตรงนี้นั้นก็จะเหมือนกับว่าเป็นองค์กรที่สามารถดำเนินการด้วยตัวเขาเอง ปกครองด้วยตัวเขาเอง เหมือนกับสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ผู้พิพากษาอยู่ภายใต้สำนักงานศาลยุติธรรม แทนที่จะอยู่ภายใต้กระทรวงยุติธรรมเหมือนเดิม เพราะเดี๋ยวนี้สำนักงานศาลยุติธรรมก็ดูแลทางด้านผู้พิพากษา กระทรวงยุติธรรมก็ดูแลเรื่องฝ่ายตุลาการไม่ว่าจะเป็นทางด้านกรมบังคับคดี กองคุมประพฤติ หรือว่าอะไรทั้งหลายนี้ นะครับ จะเป็นในรูปแบบลักษณะนั้น เพราะฉะนั้นที่เขามาเน้นว่าและมิใช่ส่วนราชการของฝ่ายบริหาร ผมเข้าใจว่าเขาคงจะเน้นให้เห็นว่าเป็นอิสระจริง ๆ ครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : คือที่ผมเข้าใจ คือมันมิใช่ขององค์กรอิสระ นะครับ เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญเฉย ๆ ครับ ผมเข้าใจว่า มิใช่เป็นส่วนราชการของฝ่ายบริหารตรงนี้ คือสำนักงานเท่านั้นในวรรคสี่ครับ

ประธาน : ถาถามนิดหนึ่ง นะครับ เรื่องนี้มีอภิปรายใหม่ครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : มีครับ

ประธาน : เป็นอย่างไรบ้างครับ คืออธิบายไว้ย่อหน้าแรกอยู่แล้ว นะครับ ว่าอิสระจากการกำกับ ดูแลของฝ่ายบริหาร ย่อหน้าแรกนั้น มีอยู่

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๘/๒

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ผมขอเสนออย่างนี้แล้วกันท่านประธานครับ คือเนื่องจาก
ย่อหน้าแรกก็มีอยู่นะครับ เพราะฉะนั้นตรงคำว่า และมีใช่เป็นส่วนราชการของฝ่ายบริหาร ตรงนี้ผมว่า
แม้จะตัดออกมันก็ยังชัดเจนว่าไม่ขึ้นต่อฝ่ายบริหาร เพราะฉะนั้นถ้าตัดออกก็ไม่ผิดครับ

ประธาน : โอ.เค. เห็นด้วยนะครับว่าตัดเฉพาะคำว่า และมีใช่เป็นส่วนราชการ
ของฝ่ายบริหาร เนื่องจากว่าย่อหน้าแรกก็เขียนอยู่แล้ว มีข้อความอยู่ในย่อหน้าแรกอยู่แล้วนะครับ
ส่วนที่เป็นตัวสีแดงอย่างอื่นนั้นเห็นด้วยให้ใส่ไว้ได้ใช่ไหมครับ บอกว่ามีอำนาจคงเดิม เอาตามที่เสนอ
มานะครับ ต่อกันครับ เชิญครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : ต่อกัน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินี้ กลุ่มของ
ท่านพิชิตไม่ได้แก้ไขครับ แล้วสภาที่ปรึกษาไม่ได้แก้ไขครับ

ประธาน : มีแต่เพิ่มในรายงานการประชุมที่อ้างอิงเข้าไป

นายธราพงศ์ สุขมาก : ครับ

ประธาน : มาตรา ๒๕๖ ไล่ไปให้ครบนะครับ เรายังไม่เคยพิจารณาใช้ไหมครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : ยังครับ

ประธาน : มาตรา ๒๕๖

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ผมขออนุญาตครับ กลับมามาตรา ๒๕๕ นิดหนึ่งครับ
มาตรา ๒๕๕ ของเดิมที่เรามีอยู่ ย่อหน้าที่ ๒ ในปัจจุบันนะครับ ถัดลงไปอีก เพื่อไม่ให้เกิดผลประโยชน์
ที่ขัดกันนะครับ เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการอัยการ ที่นี้ถ้ามาดูวรรคห้า วรรคห้าบอกเอาไว้ว่า
พนักงานอัยการต้องไม่เป็นกรรมการ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการอัยการ แต่เขายังมี
ยกเว้น ช้อนยกเว้นอีกนะว่า และต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการหรือที่ปรึกษากฎหมาย หรือดำรง
ตำแหน่งอื่นใดที่มีงานคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ตรงนี้มันเป็นยกเว้นช้อนยกเว้น ผมคิดว่า
ถ้าเมื่อเราจะเติมไปอีกหน่อยได้ไหมว่า และห้ามมิให้เป็นที่ปรึกษาหรือดำรงตำแหน่งอื่นในนิติบุคคล
ตามกฎหมายเอกชน

ประธาน : ได้นะครับ เติมเข้าไปนะครับ และห้ามมิให้เป็นที่ปรึกษาหรือดำรง
ตำแหน่งอื่นในนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชน ได้นะครับ ที่นี้เนื่องจากว่าในส่วนนี้ต้องพิจารณา
เรียงมาตราไป

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๘/๓

ต่อไป มาตรา ๒๕๖ ก็เพิ่มเฉพาะหมายเหตุ ข้อ ๓ เข้าไปแล้วว่า อ้างรายงานการประชุมสภาว่ารัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๐ อันนี้ผ่านได้ นะครับ

ต่อไป มาตรา ๒๕๗ ครับ เชิญเลยครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : มาตรา ๒๕๗ ก็ไม่ได้แก้ไขนะครับ เพิ่มหมายเหตุอย่างเดียวเหมือนกันครับ

ประธาน : หมายเหตุอ้างถึงรายงานการประชุม ว่าให้จบสิครับ ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวผมต้องพูดแทน

นายธราพงศ์ สุขมาก : เพิ่มรายงานการประชุมครั้งที่ ๓๔ ครับ แล้วก็ในสภาที่ปรึกษา ก็เพิ่มเติมหมายเหตุ รายงานการประชุม ครั้งที่ ๓๔ ครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ตรงมาตรา ๒๕๗ วรรคสองของเจตนารมณ์ ขอให้วรรคตรงระหว่างมาตรา ๒๕๗ ด้วยนะครับ ที่บอกว่ามาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๔) และวรรคท้าย ขอให้เคาะนิดหนึ่ง

ประธาน : ๒ แห่ง

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ครับ ๒ แห่ง วรรคหนึ่ง (๔) แล้วก็ตอนที่มาตรา ๒๕๗ นะครับ ช่วยเคาะด้วย

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๕๘ เพิ่มเฉพาะหมายเหตุใช่ไหมครับ เชิญครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : มาตรา ๒๕๘ เพิ่มเติมหมายเหตุ ข้อ ๓ รายงานการประชุมสภาว่ารัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๔ ครับ

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๕๙ หมวด ๑๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ อันนี้พิจารณาไปหรือยังครับ ยังนะครับ เชิญเลยครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : หมวด ๑๒ การตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ มาตรา ๒๕๙ ก็ของท่านเฉาะครับ ท่านไม่ได้แก้ไขนะครับ แก้ไขเพียงตรงที่เมื่อเข้าได้เข้าประชุม เครื่องหมายคำพูดก็ได้แก้ไขไว้แล้ว

ประธาน : เดี่ยวนะครับ อันนั้นมันมาตรา ๒๖๐ ไม่ใช่หรือครับ มาตรา ๒๕๙ ก่อนไล่มาตราเลยครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๘/๕

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๕๙ เพิ่มเติม ข้อ ๓ ในหมายเหตุนะครับ
เพิ่มเติมเป็นรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : โอ.เค. ครับ ต่อไปมาตรา ๒๖๐ คือเราต้องไล่ทุกมาตราคำ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๖๐ มีแก้ไขนะครับ ตรงหมายเหตุใน ข้อ ๑
นะครับ คำว่า “รายการทรัพย์สินและหนี้สิน” ที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว ก็ได้แก้ไขแล้วเป็นขึ้น
บนจอนี้ครับ แก้ไขเป็น “รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่ยื่นบัญชีดังกล่าว” แล้วก็ขึ้นคำว่า
“รายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่จริงในวันที่เข้ารับตำแหน่งหรือวันที่พ้นจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี”

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : เท่ากับว่า เป็น แล้วก็วรรค “วันที่เข้ารับตำแหน่ง”
ใช้ใหม่ครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ใช่ครับ

ประธาน : คือข้อความว่า รายการทรัพย์สินและหนี้สินต้องเอามาพูดซ้ำด้วยนะครับ
โอ.เค. นะครับ ตรงกับข้อความบนจอจะครับ เจริญครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ข้อ ๓ เพิ่มรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๕

มาตรา ๒๖๑ เพิ่มเติมหมายเหตุในข้อ ๓ รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๕

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๖๒ ครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๖๒ เพิ่มเติมหมายเหตุใน ข้อ ๓ เหมือนกันครับ
รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อไปครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ต่อไป มาตรา ๒๖๓ หมายเหตุในข้อ ๑ แก้เครื่องหมาย
คำพูดจากที่ใส่ผิดก็แก้ไขให้ถูกต้องนะครับ

ประธาน : อ่านเลยครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : คือแก้เฉพาะเครื่องหมายคำพูดมันผิด มันหันหัวออก
ต้องหันเข้า ก็เลยแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๑๘/๕

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : แล้วก็ตรงระหว่างเครื่องหมายคำพูดปิด กับเครื่องหมาย
คำพูดเปิด มีคำว่า และ อยู่ตรงกลาง ช่วยวรรคด้วยนะครับ แล้วหลังคำว่า เป็น ก็เครื่องหมายคำพูด
คือในหมายเหตุหนึ่งมี ๓ ที่

- ๑๘/๑

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จรรยา ๑๙/๑

ประธาน : มีอีกที่หนึ่งครับ บรรทัดที่ ๓ มาตรา ๒๖๓ ก็ต้องเว้นช่องไฟ ช่วยตรวจสอบ
เรื่องการเว้นช่องไฟด้วยนะครับ เพราะว่าพบหลายแห่ง เห็นไหมครับเราไม่ได้เว้นช่องไฟ ต่อไปครับ
เพิ่มหมายเหตุข้อ ๓ รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๕ ไซ้ใหม่ครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ไซ้ครับ

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๖๔

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๖๔ เพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาว่าง
ครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อไป ส่วนที่ ๒ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์
มาตรา ๒๖๕ ครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๖๕ หมายเหตุในข้อ ๓ เพิ่มเติมรายงาน
การประชุมสภาว่างครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๖๖

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๖๖ หมายเหตุในข้อ ๑ ย่อหน้าที่ ๒ คำว่า
รัฐถือหุ้นใหญ่ เครื่องหมายคำพูดมันผิดก็แก้ไขให้ถูกต้องแล้วนะครับ

ประธาน : แล้วก็เพิ่มหมายเหตุไซ้ใหม่ครับ ข้อ ๓

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ข้อ ๓ เพิ่มหมายเหตุรายงานการประชุมสภาว่าง
ครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๖๗

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๖๗ เพิ่มเติมรายงานการประชุมสภาว่าง
ครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : มาตรา ๒๖๘ เข้าใจว่าให้เว้นช่องไฟไซ้ใหม่ครับ หลังคำว่า มาตรา ๒๖๖
แก้ช่องไฟแล้วไซ้ใหม่ครับในตัวบท

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : บรรทัดที่ ๒ ของตัวบทครับ มาตรา ๒๖๘ บรรทัดที่ ๒

ประธาน : ต่อครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ในหมายเหตุข้อ ๓ เพิ่มรายงานการประชุมสภาว่าง
ครั้งที่ ๓๕ ครับ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๙/๒

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๖๙ นะครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๖๙ หมายเหตุข้อ ๓ เพิ่มรายงานการประชุม
สภาร่างครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อไป ส่วนที่ ๓ การถอดถอนจากตำแหน่ง มาตรา ๒๗๐ ครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : เพิ่มเติมหมายเหตุข้อ ๓ รายงานการประชุมสภาร่าง
ครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อนะครับ มาตรา ๒๗๑ ครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๗๑ เพิ่มเติมข้อ ๓ ในหมายเหตุเพิ่มรายงาน
การประชุมสภาร่างครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : มาตรา ๒๗๒

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๗๒ เพิ่มหมายเหตุข้อ ๓ รายงานการประชุม
สภาร่างครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๗๓

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๗๓ เพิ่มหมายเหตุข้อ ๓ รายงานการประชุม
สภาร่างครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๗๔

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๗๔ เพิ่มหมายเหตุข้อ ๓ รายงานการประชุม
สภาร่างครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ต่อไป ส่วนที่ ๔ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มาตรา
๒๗๕ ในตัวบทนั้นได้ย้ายข้อความในวรรคสี่ ได้ย้ายข้อความให้อยู่ในวรรคเดียวกันแล้ว
ใช่ไหมครับ ย้ายแล้วนะครับ เชิญครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : แล้วก็มาตรา ๒๕๐ (๒) กับคำว่า หรือ ให้วรรคด้วยครับ ใน
วรรคเดียวกันเมื่อไหร่ครับ

ประธาน : ในวรรคเดียวกัน มาตรา ๒๕๐ (๒) แล้วก็เว้นช่องไฟ ต่อไปนะครับ
หมายเหตุข้อ ๑

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : ข้อนี้มีอาจารย์ภูมิเพิ่มเติมมานะครับเมื่อเช้า

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๙/๓

ประธาน : เขียนมาให้แล้วใช่ไหมครับ ช่วยอ่าน

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : อันนี้ยังไม่กำหนดนะครับว่าลงไปตรงไหน อาจจะลงใน
หมายเหตุ แต่เขาเพิ่มข้อความนี้มานะครับ

ประธาน : หมายเหตุแทรกเป็นข้อ ๓ หรือข้อ ๔ นั้นแหละนะครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : เป็น หลักการผู้ไต่สวนอิสระ (Independent) วรรค

ประธาน : Independent ภาษาอังกฤษผิดครับ Independent นะครับ

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : อาจารย์เขียนมาให้แบบนี้

ประธาน : ไม่ใช่ ช่วยแก้ก่อน Independent แน่นอน Independent council

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากประชาชนขาด
ความเชื่อมั่นในองค์กรตรวจสอบของรัฐว่าอาจถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองและไม่สามารถ
ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นกลาง จึงมีแนวคิดให้แต่งตั้งเอกชนเข้ามาทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนการกระทำ
ผิดทางอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประธาน : ตกกลงเป็นเอกชนนะครับ ผู้ไต่สวนอิสระ มาตรา ๒๗๕ วรรคสี่ วรรคห้า
ครับ คือที่มาอยู่ในมาตรา ๒๗๖ ผมเรียนถามนะครับ คือที่เขียนนี้เขียนว่า สืบสวนสอบสวน ที่นี้ถ้าเป็น
ปปช. ในมาตรา ๒๗๖ ไต่สวนแทนการแต่งตั้งผู้ไต่สวนอิสระ ถ้า ปปช. ไต่สวนนะ ที่นี้คุณใช้ Key word
คำว่า สืบสวนสอบสวน การกระทำผิดทางอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐ
สืบสวนสอบสวนนะครับ เป็นผู้ไต่สวนอิสระ แต่สืบสวนสอบสวนนะครับ ไม่ทราบว่าคุณเคยเขียน
มาให้แบบนี้ ที่ประชุมจะใส่ไว้เป็นหมายเหตุ เข้าใจว่าต้องแทรกไว้เป็นหมายเหตุข้อ ๒/๑ ก็คือต่อจาก
ข้อ ๒ แล้วเปลี่ยนข้อ ๓ เป็นหมายเหตุข้อ ๔ เอาย้ายมาอยู่ในหมายเหตุข้อ ๓ นะครับ ตกกลงรับได้
นะครับ ท่านอธิบายว่าสืบสวนสอบสวน ตำแหน่งผู้ไต่สวนอิสระนะครับ ไต่สวนก็ยังมีอำนาจรัฐ
พอสมควร อันนี้เป็นเอกชน ที่นี้เอกชนเดี่ยวจะมีมาตรา ๒๗๖ ตามมา อันนี้ได้ครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ขออนุญาตนิดหนึ่ง คือผมยังไม่ได้ไปดูให้ลึกนะครับว่า
มันมีแค่สืบสวนสอบสวนหรือเปล่า แต่ถ้าดูมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง บอกว่า คุณสมบัติ อำนาจหน้าที่
วิธีการไต่สวน และดำเนินการอื่นที่จำเป็นของผู้ไต่สวนอิสระให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ
เพราะฉะนั้นถ้าเราไปใส่ว่า สืบสวนสอบสวน แล้วเกิดกฎหมายบัญญัติมากกว่านั้น ผมว่ามันจะทำให้

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนากรณี
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๙/๔

เกิดการคลาดเคลื่อน ผมว่าเรื่องสืบสวนสอบสวนคงตัดทิ้งไปแล้วกัน หรืออาจจะบอกว่า ดำเนินการตามมาตรา ๒๗๖ วรรคสอง ก็ได้ โยนกลับมา

ประธาน : วรรคสอง วรรคสามนะครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ครับ

ประธาน : คือกลัวว่าจะใช้คำว่า สืบสวนสอบสวนเข้ามากลายเป็นตำรวจ ซึ่งมันไม่ใช่ มันได้สวนนะครับ ช่วยพิจารณาคำนี้หน่อยนะครับ น่าจะบอกว่า แต่งตั้งให้เอกชนเข้ามาทำหน้าที่ตามมาตรา ๒๗๖ ดีไหมครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ดีครับ เพราะว่าการได้สวนมันจะเป็นเหมือนกับระบบคู่ คือเสาะแสวงหาด้วย แต่ถ้าสืบสวนสอบสวนพวกนี้บางทีมันเป็นเรื่องที่ว่าเดียว ที่ว่าผู้เสียหายจะต้องนำเข้ามาเสนอ อำนาจการได้สวนจึงเหนือกว่า

ประธาน : เราเปลี่ยนเป็น เข้ามาทำหน้าที่ตามมาตรา ๒๗๖ จะชัดเจนกว่านะครับ โอ.เค. ครับ แล้วเป็นเรื่องการกระทำความผิดอาญาอย่างเดียวไหมครับ ใช้คำถูกหรือเปล่าครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : เดี่ยวมันน่าจะอยู่ในหมายเหตุนะ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : มันมี ๒ ส่วนนะครับ กรณีที่ถูกกล่าวหาว่าร้ายผิดปกติ แล้วก็กระทำผิดตามตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือต่อตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริตตามกฎหมายอื่น มีกฎหมายอื่นด้วยหรือครับ

ประธาน : เราเปลี่ยนเป็นมาตรา ๒๗๖ ข้อความที่ต่อมามันไม่รับกันนะครับ มันไม่รับกันแล้ว ตามมาตรา ๒๗๖ อย่างเดียว ข้อความจะครอบคลุมไหมครับ

นายคณิต วัลยะเพ็ชร์ : ช่วยอ่านอีกทีได้ไหมครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : เพิ่มเป็นในหมายเหตุข้อ ๓ นะครับ หลักการผู้ได้สวนอิสระ Independent council เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากประชาชนขาดความเชื่อมั่นในองค์กรตรวจสอบของรัฐว่าจะอาจถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมืองและไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นกลาง จึงมีแนวคิดให้แต่งตั้งเอกชนเข้ามาทำหน้าที่ตามมาตรา ๒๗๖

นายคมสัน โพธิ์คง : เรื่องนี้มันไม่ได้พูดในกรรมาธิการ มันไม่ได้พูดในสภาไม่ใช่หรือ มีไหมในรายงานการประชุม มีหรือ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๙/๕

ประธาน : อันนี้ขออนุญาตเล่าให้อาจารย์คมสันฟังครับ เป็นที่มาจากที่ประชุม เมื่อเข้าไปในกรรมการวิสามัญเอง คือดอกเตอร์ภูมิเป็นอนุกรรมการจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่ เข้าร่วมประชุมด้วย แล้วก็เสนอให้อธิบายคำว่า ผู้ใต้สวนอิสระ

นายคมสัน โพร้คัง : ผมไม่ได้ขัดข้อง เพียงแต่ถ้าเขียนอย่างนี้มันเหมือนกับมีการ พูดในที่ประชุม แต่จะเขียนอย่างไรที่เป็นการอ้างอิงเอาจากข้างนอกเข้ามาอภิปราย แต่ถ้าเขียนบอก หลักการใต้สวนอิสระโดยอย่างนี้ ๆ มันเหมือนกับมีการอภิปรายแล้วนะ แต่ว่ามันไม่ใช่ประเด็น ที่มันชงในนั้น ใช่ไหมครับ มันอาจจะต้องมีการโยงว่า หลักการตามมาตรฐานนี้อาจจะใกล้เคียงกับ หลักการของผู้ใต้สวนอิสระหรืออะไรต่ออะไรที่มันจะไปเชื่อมโยงครับ แต่ถ้าเขียนอย่างนี้เหมือนกับ อยู่ในที่ประชุมอยู่ด้วยเท่านั้นเอง ผมเห็นด้วยกับการใส่ นะ เห็นด้วยกับการใส่ แต่ว่าข้อความจะทำ อย่างไร มันเหมือนกับการกล่าวถึงขึ้นมาว่ามันไปเชื่อมโยงคล้าย ๆ กับอันนี้ แต่มันไม่ใช่มีการพูด ในที่ประชุม

ประธาน : เราลองช่วยกันแก้ไขข้อความให้ไม่ให้สื่อความหมายไปในทางว่า เป็นเช่นนั้นนะครับ

นายคณิต วัลยะพีษฐ์ : ถ้าเผื่อเกิดเขียนอย่างนี้ก็อาจจะเป็นอย่างที่อาจารย์คมสัน บอกจริง แต่ถ้าเผื่อบอกว่า หลักการผู้ใต้สวนอิสระสอดคล้องกับ ถ้าบอก สอดคล้องกับที่มีมาที่อเมริกา อะไรอย่างนี้ บรรยายต่อไป มันก็ชัดเจนหรือแปลว่าเท่ากับว่าไม่ได้บรรยายนะ เพียงแต่เราอธิบาย ไม่มี การอภิปราย แต่เราได้บรรยายให้ทราบ

นายคมสัน โพร้คัง : คือหลักการผู้ใต้สวนอิสระ ผมมองว่าถ้าจะใส่ มันจะไปโยงกับ เรื่องของอัยการอิสระ แล้วก็เรื่องขององค์กรอัยการ มันน่าจะไปอยู่ตรงจุดนั้นมากกว่า

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : เรียนปรึกษาอาจารย์คมสันนิดหนึ่งว่า ผู้ใต้สวนอิสระนอกจากอเมริกาแล้วยังมีที่อื่นอีกไหมคะ

นายคมสัน โพร้คัง : คือผู้ใต้สวนอิสระในต่างประเทศมันไม่ค่อยมีที่ไหนหรอกครับ มีอเมริกา อเมริกาก็มีนอกจากผู้ใต้สวนอิสระยังมีอัยการอิสระอีกนะ มันมีหลายหลักการที่มันเอามา เสริม เพราะว่าอย่างที่ดอกเตอร์ภูมิเขาว่า ถูก คือไม่เชื่อมัน คดีวอเทอร์เกตเป็นตัวอย่าง ที่มันก็ต้อง มาเกิดพวกสิ่งเหล่านี้ขึ้นมา ทีนี้ในต่างประเทศมีไหม อย่างฝรั่งเศสมีไหม ผมต้องถามอาจารย์สมเกียรติ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๑๙/๖

แล้วละ ในแง่ของคดีอาญา รู้สึกมันไม่ค่อยมีนะ มันมีในเรื่องของคดีอาญานักการเมือง
มันก็สร้างระบบออกมาแต่เป็นระบบของค์คณะขึ้นมา -----

- ๒๐/๑

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๒๐/๑

คือถ้าจะใส่ฉันเห็นว่าน่าจะไปอยู่ในเรื่องของอัยการ ไปอยู่มาตรา ๒๗๕ มาตรา ๒๗๖ คือถ้าจะเอาเรื่องนี้ มันเป็นเรื่องระบบ Impeachment ไปสอดคล้องกับเรื่อง Impeachment แต่ว่า Impeachment ในอเมริกามันก็ไม่ใช่แบบของเรานะครับ คุยกับคุณภูมิให้เคลียร์ก่อนดีไหม เพราะว่าถ้าจะเอาควรจะไปไว้ในอัยการหรือว่าเป็นในเรื่องของ Impeachment ในคดีอาญาใช้หรือที่จะมาใส่ตรงนี้ คุณไปคุยกับคุณภูมิสิ มันก็ถูกอย่างไร เขียนขึ้นมาเป็นทฤษฎี แต่มันไม่ลงที่มัน ผมรู้สึกว่ามันไม่ลง ผมอ่านแล้วผมก็ว่ามันไม่ลง ใส่มาก็ไม่เข้าใจอยู่ดี เพราะมันลดยมาครับ

ประธาน : พอเติมเข้ามาแล้วมันก็ติดขัด เราทำเป็นเส้นคาคกลางไว้ได้ไหมครับ ไม่ได้ตัดทิ้งไปเลย ผมกลัวเขาจะตัดทิ้งไป แล้วก็หมายเหตุ วงเล็บไว้ชนิดหนึ่งว่าถ้าจะใส่ น่าจะไปอยู่ในส่วนที่พูดถึงเรื่องอัยการอิสระอะไรต่าง ๆ ด้วยในส่วนของมาตรา ๒๕๕

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : ถ้าจะใส่ในมาตรา ๒๗๖ เราย้ายไป Mark อย่างนี้ไว้ในมาตรา ๒๗๖ แล้วกัน

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นเห็นว่าไม่ควรอยู่ในมาตรา ๒๗๕ ถ้าจะใส่ ใส่ไว้ในมาตรา ๒๗๖ อันนี้ย้ายมาอยู่ในมาตรา ๒๗๖ แล้ว ช่วยขยาย Font เมื่อสักครู่ท่านคณิตเริ่มไว้ว่า น่าจะใช้ คำว่าสอดคล้องกับหลักการที่เกิดขึ้นในต่างประเทศอย่างนี้ใช้ไหมครับ กลับมาที่ตัวบทมาตรา ๒๗๖ ครับ ถ้ามันมีก็อ้างอิงไปได้ในกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขออนุญาตเสนออย่างนั้นะคะ เพราะเย็นมากแล้ว ถ้า สสร. มิได้เคยพูดไว้เลยหรือกรรมาธิการยกร่างก็ได้พูดเลย ไม่อยากให้มีบัญญัติไว้เนื่องจากดอกเตอร์ภูมินั้นก็คืออนุกรรมการของจดหมายเหตุ ท่านให้ข้อคิดเห็นอย่างนี้ ถือว่ามันเป็นความรู้เชิงวิชาการที่ดี ถ้าเราจะเขียน ไม่ทราบเมื่อสักครู่ท่านไหนเสนอ ก็คือขีดข้างล่างไว้ครึ่งหนึ่ง ลักษณะเชิงอรรถแล้วใส่ไว้ข้างล่างว่าหลักการนี้เคยมีที่อเมริกาด้วยเหตุผลอย่างนี้ตามที่ดอกเตอร์ภูมิได้พูด นี่ออกใหม่คะ ข้างล่างสุดแล้วขีดครึ่งหนึ่ง แล้วก็มาเขียนไว้ข้างล่าง

ประธาน : ขีดออกคือขีดเส้นกลาง

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : คือเมื่อ สสร. หรืออะไรที่เกี่ยวข้องกับการร่างรัฐธรรมนูญมิได้พูดเลยเราก็ไม่ควรจะมาใส่ไว้แบบนี้ เจตนารมณ์เราไม่เคยมีเชิงอรรถเลย

ประธาน : ถ้าเป็นอย่างนี้ไม่ทราบว่าเราจะเห็นด้วยไหมครับว่าขอให้ตัดออกไปก่อน

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๒๐/๒

ทำเส้นคั่นกลางไว้ ต่อไปเลยครับ เท่ากับว่ามาตรา ๒๗๕ เมื่อสักครู่นี้ผ่านแล้วนะครับ เพราะเพิ่ม
เฉพาะรายงานการประชุมครั้งที่ ๓๕ ไขใหม่ครับ

ต่อไปมาตรา ๒๗๖ ครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๗๖ ก็เพิ่มหมายเหตุข้อ ๒ รายงานการประชุม
สภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : ลองดูเนื้อในมาตรา ๒๗๖ ใส่ตรงนี้ไม่เสียหาย แต่มาตรา ๒๗๕ ไม่ได้

นายคณิต วัลยะเพ็ชร : อาจารย์คมสันไม่ขัดข้อง เมื่อสักครู่นี้ย้ายมามาตรา ๒๗๖
แล้วก็เอาไว้เลยครับ โอ.เค. จบ

ประธาน : เพียงแต่ว่าคุณภูมิเอาไว้ผิดที่ ผมจำได้ว่ามีอาจารย์วิชา เดียวให้ของเขา
เข็คืออีกที คำว่า เกิดขึ้น เอาไว้ นะครับ เพราะคำนั้นเข้าใจว่ามีปัญหา พยายามไปปรับแก้อีกทีหนึ่ง พิมพ์
คำว่า **สอดคล้องกับหลักการในประเทศสหรัฐอเมริกา** ไว้ก่อน

นายคมสัน โพธิ์คง : ผมมีความรู้สึกว่ามันไม่ได้เกิดในอเมริกาที่แรก

ประธาน : ต้องไปค้นนะครับ ไปตรวจสอบ จริง ๆ มีงานวิจัยของดอกเตอร์ภูมิเขาวิจัย
เรื่องนี้เอง ลองไปตรวจสอบว่ามันเกิดขึ้นในประเทศไหนบ้าง หรือมันเกิดขึ้นแล้วมีประเทศอื่นอีกหรือ
เปล่า น่าจะระบุประเทศอื่นอีกถ้าอยากจะระบุ นะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้นบันทึกไว้เท่านี้ก่อน ต่อไป
หมายเหตุ ข้อ ๒ เปลี่ยนเป็นข้อ ๓ รายงานการประชุม ครั้งที่ ๓๕

ต่อไปมาตรา ๒๗๗ นะครับ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๗๗ เพิ่มหมายเหตุข้อ ๓ รายงานการประชุม
สภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๕

ประธาน : ต่อไปครับ มาตรา ๒๗๘

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๗๘ เพิ่มหมายเหตุข้อ ๓ รายงานการประชุม
สภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๕

ประธาน : ต่อไปมาตรา ๒๗๙ จะเป็นหมวด ๑๓ แล้วไขใหม่ครับ จริยธรรมของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

นายก้อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : เพิ่มข้อ ๒ รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๕ มาตรา ๒๘๐ เพิ่มหมายเหตุข้อ ๒

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๒๐/๓

นายคมสัน โพธิ์คง : ก่อนไปนี้ จริง ๆ ในชั้นของสภานี้ไม่ได้พูดอะไรเรื่องมาตรฐานจริยธรรม แต่ในชั้นของกรรมาธิการนั้นพูดเยอะ เพราะผมเป็นคนพูดเอง แล้วผมพูดถึงเรื่อง Ethic code ในอเมริกาที่มันมีผลบังคับด้วย ไปดูหน่อยได้ไหม ตอนกรรมาธิการยกร่างผมพูดเองและอธิบายหลักการเรื่องมาตรการบังคับไว้ ถ้าจำไม่ผิดผมเป็นคนพูดเองเรื่องนี้ มาตรา ๒๗๙ มาตรฐานจริยธรรม ผมยังเสนอให้เรื่อง Conflict of interest มันปน ๆ กันอยู่ด้วยเข้าไป ให้แยก ลองดูนิดหนึ่ง ถ้าเติมตรงหมายเหตุได้ดีว่ามาตรฐานจริยธรรมที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญเพื่อให้มันมีผลบังคับ มันมีประเทศอเมริกา มีอังกฤษที่มันวางเรื่องโทษไว้ แล้วอธิบายเพิ่มขยายไปสักนิดหนึ่ง เพราะมันมีการพูดในกรรมาธิการยกร่างนะครับ

ประธาน : ไปเพิ่มเป็นหมายเหตุนะครับ แล้วไปสรุปความมา ต้องอ้างรายงานการประชุมกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ วันที่มาด้วยนะครับ ถ้าอ้างถึงยกร่างนะครับ
ได้นะครับ

ต่อไปมาตรา ๒๘๐

นายก่อสิทธิ์ เสรีวิวัฒนา : มาตรา ๒๘๐ เพิ่มหมายเหตุข้อ ๒ รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๕ ครับ

ประธาน : โอ.เค. นะครับ ต่อไปเป็นส่วนไหน หมวด ๑๔ หรือเปล่า ไปแล้ว
ใช่ไหมครับ

ต่อไปตรงไหนครับ หมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนะครับ มาตรา ๒๙๑

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๒๑/๑

นายธราพงศ์ สุขมาก : หมวด ๑๕

ประธาน : หมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับ มาตรา ๒๐๙

นายธราพงศ์ สุขมาก : ไม่ได้แก้ไขครับ เพิ่มเติมรายงานการประชุมครั้งที่ ๓๖ ครับ

ประธาน : ต่อกับครับ เข้าใจว่าเหลือบทเฉพาะกาลใช่ไหมครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : หมวดเฉพาะบทกาล ท่านวัชรินทร์เพิ่มวันนี้ครับ

ประธาน : ดูว่าถ้าหมดจากตรงนี้แล้วหมดแล้วหรือยังครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : หมวดบทเฉพาะกาลก็หมดแล้วครับ

ประธาน : หมดใช่ไหมครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : อันนี้คือท่านวัชรินทร์แก้วันนี้ครับ

ประธาน : เอาเลยครับ มาตรา ๒๙๒

นายธราพงศ์ สุขมาก : มาตรา ๒๙๒ เจตนารมณ์ เพื่อรับรองให้คณะองคมนตรี
ดำรงตำแหน่งต่อเนื่อง

ประธาน : เดิมคำว่า เพื่อรับรองให้คณะองคมนตรีดำรงตำแหน่งต่อเนื่อง ได้ใหม่
ครับ ได้ นะครับ ผ่าน นะครับ ต่อกับครับ มาตรา ๒๙๓ เดี่ยวสักครู่ นะครับ ท่านอาจารย์อำไพติดใจ
มาตรา ๒๙๑ ใช่ไหมครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขออนุญาตย้อนกลับไป

ประธาน : ย้อนกลับไปมาตรา ๒๙๑ ครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : ขอบคุณท่านประธานค่ะ ขออนุญาต
นะค่ะ มาตรา ๒๙๑ คือใช้ภาษาเหมือนภาษาพูด ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญควรทำได้ง่ายแต่ไม่ใช่ง่ายจน
เกิดปัญหา ไม่น่าจะมาเขียนเจตนารมณ์อย่างนี้เลย ภาษา ควรทำได้ง่ายก็จบแล้ว แต่ไม่ใช่ง่าย
จนเกิดปัญหา อะไรอย่างนี้ เหมือนกับมานั่งบน ควรทำได้ง่ายขึ้นกว่าเดิมหรืออะไรก็ได้ นะค่ะ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งเฉพาะควรแก้ไขเฉพาะหลักการสำคัญเท่านั้น ดังนั้นสัดส่วนของผู้มีสิทธิเสนอยุติ
จึงไม่ควรกำหนดให้ทำได้ง่ายเกินไป คืออ่านแล้วงงตรงนี้ จริง ๆ แล้วน่าจะปรับให้มันกะทัดรัดชัดเจน
แล้วได้สาระมากกว่านี้ ดูผ่านปั๊บพอดีกำลังมอง ๆ แล้วท่านผ่าน ก็เลยย้อนนิดหนึ่ง อยากให้ช่วยกันดู
อีกครั้งนะค่ะ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๒๑/๒

ประธาน : หลักการที่ต่างกันต่าง ๆ เขาได้ไปทำการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ต่าง ๆ มากมายแล้ว ทีนี้สามารถเขียนให้ชัดเจนขึ้นกว่าเดิมหรือไม่ ถ้ามีฉะนั้นแล้วถ้าเห็นว่ามันไม่เหมาะสม ตรงนี้ก็อาจต้องตัดออกไปครับ เพราะข้อความอยู่ในตัวบทอยู่แล้ว นอกจากอธิบายว่าเดิมเป็นอย่างไร และปัจจุบันเป็นอย่างไร น่าจะอยู่ในหมายเหตุมากกว่าหรือเปล่า ลองปรับปรุงแล้วลองเปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ จากอะไรเป็นอะไร แล้วเดิมไม่มีอะไร แล้วเราเพิ่มอะไรขึ้นมา ตรงนี้พยายามตัดย่อหน้านี้ออก แล้วไปเขียนเพิ่มในหมายเหตุได้ไหมครับ อันนี้เป็นความจริงครับ ก็ไม่รู้ว่าหลุดสายตาไปได้ อย่างไรก็ตาม เขาเป็นว่าอย่างนั้นนะครับ อันนี้ก็ขอพระคุณท่านอาจารย์อำไพ ทีนี้ช่วยกันดูนะครับว่าเราตัดย่อหน้านี้ออก แล้วก็มาเพิ่มในหมายเหตุ เป็น ๑/๑ ๑/๒ อะไรไว้ก่อน ๑/๑ นี้ น่าจะบอกในส่วนที่จากปี ๒๕๔๐ ที่แก้ไขได้ยาก แก้ไขได้ง่ายขึ้น แล้วก็ ๑/๒ เป็นส่วนที่เพิ่มขึ้นใหม่ เช่น ประชาชน ๕๐,๐๐๐ ชื่ออะไรนี่ นั่นจะต้องพูด น่าจะต้องบอกในหมายเหตุว่าที่ง่ายกว่าเดิมมันเป็นตัวเลขอะไรมากกว่า เพราะเดิมแก้ไขได้ยากมาก เทียบปี ๒๕๔๐ แล้วก็ร่าง ๒๕๕๐ นี่นะครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : คือแต่เดิมการแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องเป็น กกต. ปปช. กกต. กับศาลรัฐธรรมนูญที่จะขอแก้ไขได้ ประชาชนไม่มีสิทธิเลยที่จะเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่ขณะนี้ ๒๕๕๐ ประชาชน ๕๐,๐๐๐ มีสิทธิที่จะเข้าชื่อขอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ นี่เป็นการเปิดโอกาสในเรื่องของการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนมากขึ้น เป็นเรื่องที่ได้เพิ่มเข้ามา เพราะฉะนั้นมาตรานี้ต้องปรับใหม่หลายอย่างนะคะ วิธีการเขียนเจตนารมณ์ต้องปรับใหม่คะ

ประธาน : ถ้าอย่างนั้นตรงนี้เข้าใจว่าเราคงร่างสด ๆ จะเสียเวลามากเกินไป เขาเป็นว่าขอรับหลักการนี้ แล้วก็ไปเขียนหมายเหตุเพิ่มในส่วนนี้อาจจะหนึ่งหรือ ๒ หมายเหตุที่เพิ่มเติมเข้าไปนะครับ เมื่อสักครู่ให้สัญญาท่านอาจารย์คมสันว่าจะดูบทเฉพาะกาลต่อ เพราะฉะนั้นขออนุญาตอย่างนี้นะครับว่าผมขออนุญาตรับไปดู แล้วก็พยายามที่จะเขียนให้ดี แล้วก็จะได้เสนอได้ทันตามกำหนด ต่อไปนะครับ เมื่อกี้ค้างอยู่ที่มาตรา ๒๙๓ ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : มาตรา ๒๙๑ เมื่อกี้ ผากตรงนี้แล้วกันว่าหลักการแก้ไขรัฐธรรมนูญเดิมในหมายเหตุไปในเชิงวิชาการนิดหนึ่งว่า หลักในการแก้ไขรัฐธรรมนูญมีทั้งการแก้ไขง่ายและแก้ไขยาก แล้วก็วางหลักไปว่า รัฐธรรมนูญไทยถือหลักของการแก้ไขง่าย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมา จนฉบับนี้ก็ถือว่าเป็นฉบับที่แก้ไขง่าย หลักการจะเข้าไปในเชิงวิชาการว่าทำไมถึงแก้ไขง่าย แก้ไขยากอะไรนี่ที่พูดกัน เดิมในหมายเหตุนิดหนึ่ง

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๒๑/๓

ประธาน : ในทางวิชาการนั้นมีการแก้ไขได้ ๒ วิธี ทั้งวิธีการแก้ไขได้ง่ายกับวิธีการแก้ไขได้ยาก สำหรับประเทศไทยนั้นตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เป็นต้นมานั้น เรายึดถือหลักการแก้ไขได้ง่าย แต่ที่เราก็ต้องเปรียบเทียบให้เห็นนะครับว่าแล้วของปี ๒๕๕๐ ยิ่งง่ายขึ้นกว่าของปี ๒๕๔๐ พยายามอธิบายในแง่นี้ครับ ขอบพระคุณครับ มาพิจารณาที่มาตรา ๒๙๓ ตอนนะครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : มาตรา ๒๙๓ เจตนารมณ์ เพื่อให้มีรัฐสภาใช้อำนาจนิติบัญญัติอย่างต่อเนื่องและให้สามารถเริ่มดำเนินการตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญนี้เท่าที่จำเป็นในวาระเริ่มแรก

ประธาน : ได้ไหมครับ ความหมายเหมือนเดิมไหมครับ เพื่อให้มีรัฐสภาใช้อำนาจนิติบัญญัติอย่างต่อเนื่อง และให้สามารถเริ่มดำเนินการตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญนี้เท่าที่จำเป็นในวาระเริ่มแรก ถ้าตรงนี้เห็นชอบผ่านนะครับ อันนี้แก้ตามที่เสนอ เพียงแต่ช่วยในล้อมกรอบที่เหลี่ยม เข้าใจว่าต้องมีย้ายข้อความ เห็นไหมครับ พรรคในกรณีที่ โอ.เค. นะครับ ในกรณีที่บทบัญญัติ ต้องเขียนติดกัน ได้แล้วนะครับ อันนี้ก็อ้างรายงานการประชุมครั้งที่ ๓๔ ใช้ไหมครับ ต่อไปมาตรา ๒๙๔ ครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : มาตรา ๒๙๔ ไม่มีการแก้ไข แต่เพิ่มหมายเหตุ รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๖ มาตรา ๒๙๕ ไม่มีการแก้ไข เพิ่มหมายเหตุ รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๖ มาตรา ๒๙๖ มีการแก้ไข เจตนารมณ์ เพื่อกำหนดระยะเวลาในการเลือกตั้งและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่ชัดเจนแน่นอน และยกเว้นคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งในวาระเริ่มแรก

ประธาน : แก้เป็น ในวาระแรก ได้ครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : เพิ่มหมายเหตุ รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๖ มาตรา ๒๙๗ ไม่มีการแก้ไข เพิ่มหมายเหตุ รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๘ มาตรา ๒๙๘ ไม่มีการแก้ไข เพิ่มหมายเหตุ รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๖ มาตรา ๒๙๙ มีการแก้ไขเจตนารมณ์ เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรตามรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่ต่อเนื่องจนเต็มวาระ

ประธาน : จนครบวาระนะครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : หมายเหตุเพิ่ม รายงานการประชุมครั้งที่ ๓๘ มาตรา ๓๐๐ มีการแก้ไข เจตนารมณ์ เพื่อกำหนดรองรับคณะตุลาการรัฐธรรมนูญให้ทำหน้าที่เป็นศาลรัฐธรรมนูญในวาระเริ่มแรกจนกว่าจะมีการแต่งตั้งศาลตุลาการรัฐธรรมนูญใหม่

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จีรภา ๒๑/๔

นายคมสัน โพธิ์คง : ศาลตุลาการไม่มี ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายธราพงศ์ สุขมาก : เพิ่มรายงานการประชุมครั้งที่ ๓๖

นายคมสัน โพธิ์คง : รับคณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญชั่วคราว
เดิมสักหน่อยนะเดี๋ยวคนงง คณะตุลาการรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญชั่วคราว พุทธศักราช ๒๕๔๙

ประธาน : พุทธศักราช ๒๕๔๙ อย่าลืมเว้นช่องไฟด้วยนะครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ที่ปฏิบัติในวันนั้น ใช้ ให้ทำ หรือให้ปฏิบัติหน้าที่
เป็นศาลรัฐธรรมนูญ ให้ทำหน้าที่

ประธาน : คือใส่คำว่า เพื่อกำหนดรองรับ ถ้าหากเอาคำว่า รองรับ ออกได้ไหมครับ

รองศาสตราจารย์อำไพ อินทรประเสริฐ : แล้วก็ ให้ ตรงนี้ออก บรรทัดที่ ๓

ประธาน : คำว่า ให้ เอาออกครับ ทำหน้าที่เป็นศาลรัฐธรรมนูญในวาระเริ่มจนกว่า
จะมีการแต่งตั้ง

นายคมสัน โพธิ์คง : คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญใหม่ไม่มีนะ

ประธาน : มีแต่ศาลรัฐธรรมนูญนะครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : เอาใหม่ ออก

ประธาน : ต่อกันนะครับ

นายคมสัน โพธิ์คง : ใช้คำว่า คณะตุลาการ หรือใช้ว่า ศาลรัฐธรรมนูญ เลย
เขาใช้คำว่า ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่หรือ หรืออาจจะแต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ใช้ใหม่
แล้วมันต้องอยู่ครบหรือเปล่า ครบ ไม่ครบ

นายประโกชน์ สภาวสุ : แต่เขาเขียนว่า คณะตุลาการ

นายคมสัน โพธิ์คง : คือระบบตรวจสอบมี ๒ ระบบ ระบบการเมืองใช้ระบบ
ตุลาการรัฐธรรมนูญ แต่ระบบศาลใช้คำว่า ศาลรัฐธรรมนูญ

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๒๒/๑

ประธาน : เข้าใจว่าต้อง แต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจนครบถ้วนตามรัฐธรรมนูญ
นี้ นะครับ คือจากของศาลตั้งข้อสังเกต ใช้คำว่า **จนครบถ้วน** โอ.เค. นะครับ

ต่อไป ในหมายเหตุรายงานการประชุมครั้งที่ ๓๖ ท่านอาจารย์อำไพมีข้อสังเกตอะไร
ใหม่ครับ โอ.เค. นะครับ แต่งตั้งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจนครบถ้วน

ต่อไป นะครับ มาตรา ๓๐๑

นายธราพงศ์ สุขมาก : มาตรา ๓๐๑ มีการแก้ไข เจตนารมณ์เพื่อกำหนดให้มีการ
สรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และ
กำหนดให้ผู้ใช้อำนาจหน้าที่แทนประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นการชั่วคราว

นายคมสัน โพธิ์คง : นั่นคือ ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ใช่ไหมครับ

ประธาน : ไม่ได้แทน ใช้อำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
เป็นการชั่วคราว ผมอ่านต่อ นะครับ และกำหนดให้ผู้ใช้อำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดินเป็นการชั่วคราว

นายธราพงศ์ สุขมาก : และต่อไป หมายเหตุ เพิ่มรายงานการประชุมครั้งที่ ๓๘

ต่อไป มาตรา ๓๐๒ มีการแก้ไขเจตนารมณ์เพื่อกำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เพื่อให้องค์กรตามรัฐธรรมนูญปฏิบัติงานได้
อย่างต่อเนื่อง แต่กำหนดให้ต้องมีการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ประธาน : เปลี่ยนคำว่า รองรับ เป็น ให้ ครบ ได้ไหมครับ ยอม นะครับ ตอน
นี้ ยอมหมด ใช่ไหมครับ

นายธราพงศ์ สุขมาก : แล้วก็หมายเหตุ เพิ่มรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓๖

มาตราต่อไป มาตรา ๓๐๓

ประธาน : ที่แรกผมกะว่ารีบไปทำข้อความเบื้องต้นอะไร แล้วก็มาเสนอวันพุธนี้

คณะอนุกรรมการบันทึกเจตนารมณ์
วันพุธที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๐

จงถนอม ๒๒/๒

พุ่มนี้ผมต้องมาทำเอกสารเสนอใหม่ เขาเป็นว่าเราปิดประชุมนะครับ แล้วก็มาคุยต่อพุ่มนี้นะครับ
ขอบพระคุณครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๐๕ นาฬิกา

กลุ่มงานชวเลข ๑

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข